

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT.

SJETTE RÆKKE.

UDGIVET AF

SAMFUNDET FOR DANSK-NORSK GENEALOGI
OG PERSONALHISTORIE.

VED

G. L. GROVE.

1. BINDS 1STE HEFTE.

(31TE A A R G A N G).

I KOMMISSION HOS

H. HAGERUP,
KJØBENHAVN.

OG

MARIUS LUND,
CHRISTIANIA.

1910.

Tre Hefter udgjøre et Bind.

Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie.

Medlemsbidraget er 6 Kr. aarlig.

Samfundet har udgivet:

Personalhistorisk Tidsskrift.

- 1 Række, Bind I—III (1880—82) ved *Fr. Krarup*.
1. — , — IV—VI (1883—85) ved *G. L. Wad*.
2. — , — I—IV (1886—89) ved Samme.
2. — , — V—VI (1890—91) ved *H. W. Harbou*.
3. — , — I—III (1892—94) ved Samme.
3. — , — IV—VI (1895—97) ved *G. L. Grove*.
4. — , — I—II (1898—99) ved *C. E. A. Schøller*.
4. — , — III—VI (1900—03) ved *G. L. Grove*.
5. — , — I—VI (1904—09) ved Samme.

Prisen for Aargangene 1881—1903 (1880 er udsolgt) er bleven nedsat til 3 Kr. for det enkelte Bind, hvorhos Prisen for hver af de fire første Rækker yderligere er nedsat til 10 Kr., for 1881—91 samlede til 15 Kr.

Bogladeprisen for det enkelte Bind er 9 Kr. Enkelte Hefter sælges ikke særskilt.

Danmark-Norges Len og Lensmænd 1596—1660, ved **Kr. Erslev**.

For Medlemmer 1 Kr. — Bogladepris 1 Kr. 50 Øre.

Uddrag af de ældste Kirkebøger for den romersk-katholske Menighed i København.

Ved Fr. Jürgensen West.

I. Liber defunctorum. 1649—1730.

Almindelige Bestemmelser om en omhyggelig Bogføring af Ægtevielser og Daab vedtog Tridentinerkonciliet i sit 24. Møde (d. 11. Nov. 1563). Den første af disse Beslutninger lyder i Oversættelse saaledes: »Sognepræsten skal have en Bog, i hvilken han indfører Navnene paa de ægteviede og Vidnerne samt Dagen og Stedet for Ægteskabets Indgaaelse. og denne Bog skal han omhyggelig opbevare hos sig« (c. 1). Sognepræsten skulde ligeledes indføre i en Bog Navnene paa den eller dem, der holdt Barnet over Daaben (c. 2).

Det paa Pave Paul Vs Foranstaltning i 1614 udgivne »Rituale Romanum« giver bestemte Formularer for Indførsler i de Kirkebøger, der skulde føres af Sognepræsterne (eller Missionspræsterne). Det var ialt fem, nemlig: Bog over døbte og over konfirmerede, der skulde holdes ved de Kirker, hvor Daab og Konfirmation meddeltes. Enhver Sognepræst skulde desuden føre Bog over ægteviede og over døde — den sidstnævnte Bog dog kun ved de Kirker, hvor døde blev begravede. Endelig skulde Sognepræsterne føre en Fortegnelse over de Familier med Tyende og andre Husfæller, der hørte til Menigheden, med Angivelse af hver Families Bopæl, de enkelte Medlemmers Fornavne og Efternavne (eller Tilnavne) og deres Alder. Navnet paa dem, der havde modtaget den første Kommunion skulde betegnes med et C. og Navnet paa de konfirmerede med et Chr.

I væsentlig Overensstemmelse med disse kirkelige Forskrifter ere de ældste Kirkebøger for den romersk-katholske Menighed i København førte i Kirkens officielle Sprog: Latin; de ere alle samlede i et Bind af et smalt Kladebogsformat. Originalen er i Sognepræstens Værge, medens en jævnført Afskrift er opbevaret i Landsarkivet for Sælland m. m. Bindet indeholder dog ikke nogen Fortegnelse over Menighedens Medlemmer. En af Københavns Magistrat i Jan. 1689 foretagen Tælling gav til Resultat, at der i København og Kristianshavn fandtes 71 katholske Familier paa ialt 169 Personer, hvoriblandt 43 enligstillede.

Missionspræsterne i København, der alle tilhorte Jesuiterordenen lige indtil dennes delvise Ophævelse i 1773, have ogsaa ført Bog over de døde, uagtet der ikke blev begravet nogen i Kapellet (først det spanske, derefter det franske og senere det kejserlige Gesandtskabskapel) eller hørte nogen Kirkegaard til dette. Fortegnelsen over de døde er dog ingenlunde fuldstændig. Indførslerne af de før 1668 døde, da Kirkebogen blev anlagt (se nedenfor S. 3) gøre næppe Krav paa Fuldstændighed; dernæst mangler Kirkebogstilførsler om døde ganske fra 1683. 15. Maj til 1698. 2. Aug. og igen fra 1702. 21. Febr. til 1729. 14. April, og selv for Tidsrummet 1668—83 indeholder Dødebogen ikke Navnene paa alle de Katholikker, som vitterlig ere døde og begravede i København eller paa Landet i Sælland. Man kan nævne Navnet paa i det mindste en notabel Katholik, som ikke findes i Kirkebogen, nemlig Oberst Rabe von Schilder, der var gift med Merete Sophie Urne til Lindersvold, som overlevede ham i mange Aar, (T. Becker, Orion II, 240 ff.), og hvis Lig paa Grund af hans lange, tro Tjeneste og Blessure blev ifølge kgl. Bevilling henstillet i Kirken (? Roholte K.), »alligevel han var af den catholiske Religion«, medens Præsten fik Lov til at kaste Jord paa Kisten. (Sæll. Reg. 1680. 3. Aug. Nr. 258). Det fremgaar af adskillige Bemærkninger i Kirkebogen, at der har været ført en stille Kamp om at opnaa en højtidelig Begravelse for de afdøde Katholikker.

Dateringen i Dødebogen følger den nye Stil, medens Dateringen i Noterne, der for største Delen ere øste af officielle Kilder, retter sig efter gammel Stil, der paa den Tid er o. 10 Dage bagud.

1) I 1649 i November Maaned døde Hr. *Laurentius Crutz*, Præst, født i Jylland; begravet paa Holmens Kvæsthus, d. v. s. paa de fattiges Kirkegaard. Berettet af *P. Godofridus Franck*, der da var tilstede i København, men senere rejste til Guinea.

ad 1—3) Naar Dr. *Gigas* i sit grundige Værk om den spanske Forfatter og Gesandt i København, *Rebolledo*, S. 340 siger: »*tre hellige Lig, han (Rebolledo) lader tilbage i den danske Jord* — vel en poetisk Hentydning til de afdøde Gejstlige: Miguel La Fuente, Henrik van der Linden og Gotfred Franken (?)«, — saa er den lærde Forfatters Fortolkning sikkert i Hovedsagen rigtig; dog kan der i det anførte Citat ikke godt være sigtet til Miguel La Fuente og Gotfred Franck, da disse to Præster gik som Missionærer til Guinea og begge omkom »i det hedenske Land« (Gigas: *Rebolledo*, S. 221, Anm. 1). De Gejstlige der hentydes til er snarere: foruden Henricus Lindanus, *Laurentius Crutz* og *Carolus Flander*, som døde medens *Rebolledo* var Gesandt i København, og som i Følge Kirkebogen alle tre ligger begravet her »i den danske Jord«.

ad 1) *Franck* (eller *Francken*), *Godofridus*, se: *Gigas*, *Rebolledo*, S. 193, 195, 204, 229, 340. De Steder, som giver Oplysning om Pater Gotfred Franck's

2) 1653 døde omtrent i September Maaned *Carolus N. N.*, Flamlænder (Flander) og blev begravet paa de fattiges Kirkegaard, d. e. i Folkesproget ved Kvæsthuset paa Holmen. Berettet af Fray *Juan Gomez*, dengang Hs. Exc. Grev de Rebolledos Skriftefader, nu i 1668, da jeg skriver dette, Biskop i Spanien.

Personlighed og Livsskæbne er her sammenstillede: . . . »De i Sommeren 1651 hos Rebolledo tilstedeværende katholske Gejstlige ytrede, at den højtbegavede Fyrstinde, Dronning Christina, uden Tvivl vilde kunne vindes for den sande Tro, hvis hun blev gjort bekendt med den af en dygtig Theolog. Pater Gotfred Francken (Denne Jesuit gav sig i Kbh. ogsaa af med Lægekunsten) besluttede straks at rejse til Sverig og gøre Forsøget. Forklædt indfandt han sig i Stockholm og fik Audiens hos Dronningen, der modtog ham venlig og bad ham blive ved Hoffet; men han sagde, at han maatte tilbage til sin Herre i Kbh. for at aflægge Beretning om Rejsen, hvortil Christina svarede: »Rejs I kun; jeg ved, at denne ædle Kavaler ikke vil hindre Eder i Eders Forsæt.« Francken rejste derefter tilbage, og iflg. Reb.'s eget Udsagn fik det spanske Hof straks Underretning om hans Besøg i Stockholm. Ej længe efter sendte Gesandten atter Jesuiten til Sverig, forsynet med et Brev fra ham selv til Christina, et fra Filip IV til Reb. vedr. de spansk-svenske Handelsforb. og endelig »et haandskrevet Arbejde over nogle moralske Æmner« . . .

. . . »Rigtignok rejste Francken kort derpaa bort fra Sverig, men det siges, at hans Rejse til Flandern foretoges i Christinas Ærende — omend under et Paaskud — for at Venskabet imellem den spanske og den svenske Regering kunde befæstes ydermere« . . . »Endnu en Gang kom P. Francken tilbage til Sverig, havde mange Samtaler med Dronningen og var saa heldig at forblive ukendt« . . . »Efter Christinas Opfordring forfattede Francken en Afhandling om Sjælens Udødelighed, som dediceredes til Joachim Gersdorf, men ikke naaede at blive trykt i Forf.'s Levetid. Da Don Antonio Pimentel var ankommen til Stockholm, fik Jesuiten endnu bedre Lejlighed end tidligere til at bearbejde Dronningens vaklende Sind« . . . »Francken blev imidlertid ikke længe i Sverig; det siges, at han forlod dette Land af Utilfredshed over Dronningens Beslutning at nedlægge Regeringen« . . .

»I 1653 blev der holdt en mærkelig *Disputats ved Kbh.'s Universitet*, som gav Jesuiten *Gotfred Francken* Lejlighed til at optræde som Forsvarer af Skærsildsdogmet. Medens Reb. var paa Hørsholm (fra Sommeren 1654 til den følgende Sommer) rejste Pater *Francken* samt Pater *La Fuente* fra Kbh. til Helsingør, hvor de skulde indskibe sig for at drage som Missionærer til Guinea, uden at de fik sagt Farvel til Ambassadøren. Begge omkom i det hedenske Land«.

ad 2) *Guemez*, P. Juan Battista. Se Gigas: Rebolledo, S. 180, 196 f., 207 f., 210, 221 f., 344. De vigtigste Oplysninger om Pater Gomez el. Guemez gengives her:

»Reb. overdrog i 1653 sin Huskapellan, Pater J. B. G., det Hverv at bringe en kgl. Foræring til Madrid og der bl. a. at ansøge om Gesandstens Hjemkaldelse fra Norden. Da Pimentel just paa den Tid for-

3) 1659 døde *P. Henricus Lindanus* eller van der Linden, født i Lejden, Missionær i København, Hs. Exc. Grev de Rebolledos Skriftefader, efter at han i syv Aar havde beklædt Stillingen som Poenitentiarius i Rom; han blev begravet 2. Juni (som var 2. Pintsedag) i en ikke-katholsk Kirke paa Holmen. Kongen tillod Begravelsen i den nævnte Kirke.

4) 1662, 8. Dec. døde *P. Avimont* og blev begravet i Stockholm paa S. Jakobs Kirkegaard. Han blev sendt fra København 15. August 1662 og rejste med den franske Sendemand Hr. Terlon.

5) 1666 døde *P. Hieronymus Mülman* S. J., apostolisk Missionær i København i henv. syv Aar; han blev begravet i en ikke-katholsk Kirke paa Holmen. Kongen gav sit Samtykke til, at han blev højtidelig begravet i den nævnte Kirke. Berettet af Isaac de Trop, den franske Resident Antoine de Courtin's Kapellan.

beredte sin Hjemrejse fra Göteborg, var det Reb's Agt, at G. skulde gøre ham Følgeskab; men da P.'s Rejse blev opsat, kom G. heller ikke afsted til Spanien, idet han ledsagede Don Antonio til Upsala, hvor Dronningen dengang holdt Hof. Her forstod Pateren snart at sætte sig fast i Christinas Gunst, og hans Prædikener og religiøse Samtaler havde saa stor Indvirkning paa hende, at han senere blev hendes Skriftefader. Pimentel sendte ham forud til Spanien; de mødtes atter i Bruxelles ved Juletid 1654, dengang P. Guemez i Hemmelighed modtog Dronningens Troeshbekendelse« . . . »Reb. gjorde Statssekretær La Torre opmærksom paa, at Ingen vilde kunne repræsentere Spanien ved det danske Hof saa godt og saa billig som P. Guemez; thi han besad en stor Lærdom, ogsaa Sprogkunderskaber, kendte Gesandtskabsforretningerne vel og var højt agtet af de danske Ministre; naar han fik 1000 Escudos til at indrette sig som Resident og desuden 100 hver Maaned (men »bien pagados«) vilde han have tilstrækkeligt« . . . »M. H. t. P. Guemez nøjedes man med at skrive til Erkehertug Leopold i Flandern og forhøre sig om Paterens Person og Fortid«.

ad 3) *Lindanus* (von der Linden), Henricus, fra belgisk Flandern kom hertil 1656, døde i Juni 1659, er begravet her i Holmens Kirke. (Præstelisten i Kirkebogen.)

ad 5) *Mülman*, Hieronymus, fra Nedrerhinen, kom hertil 1660 med Baron de Goës, nu Fyrstbiskop. Døde her i Oktober 1666. Er ærefuldt begravet i Holmens Kirke. (Præstelisten i Kirkebogen.) S. A. døde endnu en Katholik, jvfr. følgende Citat:

1666 d. 25. April »Lefverit *Jochum Heinrich Falconeur* til afgangens *Jacob Verhuffens* Begravelse, som udi hans resterende Besoldning blifver kortit, 20 Rdl.« (Sk. Kam. Memorial 1666, F. f. 107). 1664 25. Aug. Latinsk Pas for Falkoner *Jacob Verhuwen* til Frankrig. (T. Kanc. Patente, Fol. 163.)

6) 1667, 27. Oktober, døde *Johannes N. N.*, Kongens Falconer i Sverige i Nærheden af Landsbyen Raa*), en Mil fra Byen og Slottet Helsingborg; han blev begravet i denne Landsby.

7) 1667, 23. Okt. g. St. døde *Jakob Raets* fra belgisk Flandern, Kirurg og tillige Maler; begravet paa Holmens Kirkegaard.

8) 1668, 16. April, døde *Jakob van der Mast*, Belgier, kgl. dansk Kaptajn; begravet paa Holmens Kirkegaard.

9) 1668, 5. Juli, døde *Marcus*, en fattig persisk Købmand; begravet 6. Juli s. A. uden for Byen.

10) 1668, 30. Juli, døde *Johan Georg von Esken*, tidligere Ritmester, sidst i den kgl. danske Hestgarde; begravet 1. Aug. s. A. paa Holmens Kirkegaard.

11) 1668, 15. August, døde Barnet *Maria Christina Vatz*, en Datter af Soldaten Andreas V. og hans Hustru *Barbara*; begravet paa den militære Kirkegaard uden for Østerport.

- ad 6) *Ille*, Joh., Fuglefangst, Bestalling 1652 18. Maj. (Sk. Kam. Bestallingsbog 4 a, f. 25.) Kirkebogen har Rack.
- ad 8) *Mast*, v. d., Jacob, Kaptajn i Artilleriet, 1668, 21. April, Seddel om, at Jacob von der Mass, Stykkaptajns Lig maa nedsættes i Holmens Kirkegaard. (Sæll. Reg. Nr. 126.) 1684 6. Nov. Seddel om, at Maria von Streyn, Kaptajn von der Mast's Enke maa begraves paa Trinitatis Kirkegaard uden Ceremonier. (Sæll. Reg. Nr. 306.) Desuden nævnes en Kaptajn Streyn, som ifølge kgl. Resolution 1667 6. Maj skal have Betaling for resterende Besoldning. (Sk. Kam. Deliberationsprotokol I b, f. 84.) 1668, 7. Sept. Missive til Markvor Rotsten, at Quirinus v. d. Mast maa »ved voris Tøighus Fyrverker-Kunst lære og dertil fornøden materialia godtgjøres«. (Sæll. Tegn. Nr. 688. Konc.) I denne Forbindelse anføres følgende Eksempel paa, hvad der medgaar af Papir til en Fyrværkerprøve: 1669, 4. Maj Missive til Kammerkollegiet »at *Hans Erasmus von der Pfort* paa Ansøgning bekommer til en Fyrvercher Prøfve efter skrefne Species nemlig: 12 Ris got sterk Skrif-Papir, 6 Bøger Rojal-papir och 2 Ris graa Maculturpapir«. (Sæll. Tegn. Nr. 279.)
- ad 9) 1668, 28. April, Missive til Præsident, Borgemestre og Raad i Kbh. ang. nogle *Persianere*, som deres Varer her i København sælge ville. (Sæll. Tegn. Nr. 168. Aftrykt herefter i K. D. VI, 383.)
- ad 10) *Esche*, v., Johannes Gregorius, var $\frac{24}{8}$ 1657 Løjtnant i Ritmester Reinkings Kompagni af Trampes Rytter Regiment. (Skaanske Kommiss. Regnsk. 1657.) (Oberstl. Hirsches Ms.) 1638, 31. Juli, Aabent Brev, at afgangne Ritmester Johan v. Esches Lig maa i Kirkegaarden begraves. (Sæll. Reg. Nr. 241.)

12) 1669, 30. Marts, døde *Joachim Henrichs*, fra Wirt i Braband, Kongens Falkonermester.

13) 1669, 7. April, døde Barnet *Ludvig Crepy*, Søn af Vilhelm Crepy og Anna Segat; begravet 8. April.

14) 1670, 2. Jan., døde *Agnes Kramers*, Kongens Marmorerer Franciscus de Bray's Kone, begravet 6. Jan. paa Holmens Kirkegaard.

15) 1670, 26. Marts, døde velædle Hr. *Emanuel de Susa Emello*, Portugiser fra Vizéu, Enkedronningens Hofbetjent; begravet 4. April paa Holmens Kirkegaard.

16) 1670, 21. Marts, døde *Joseph Sylva*, Spanier fra Madrid, Soldat.

17) 1670,, døde Barnet *Choquet*, Søn (eller Datter) af Choquet og Hustru Pilloi.

ad 12) I Rullen for 1661 er samtlige Falkonerer opførte med en aarlig Løn af 400 Rdl. foruden 248 Rdl. i Kostpenge, deraf faar Jochem Henrichs 60 Rdl. og Falkonerdrengen 40 Rdl. i Kostpenge. 1663, 18. Aug. Bestalling som Falkonerer fra Philippi Jacobi Dag s. A. (Sk. Kam. »Afrekning med Hofbetjente« 1665—7, f. 35, jvfr. *Afregningsbog B*, 248, 313 og *D*, 144.) Han fik derefter aarlig af Skatkammeret for 12 Falke, 6 Hunde og sig selv fjerde at underholde 480 Rdl., desuden i Brabant 400 Rdl. tils. 880 Rdl. 1669, 31. Marts »Lefveret *Christian Jochum[s]* Falconer til hans Faders, afgangne *Jochum Heinrich[s]* Falconer hans Begravelse, och udi hans resterende Fordring skal koster 30 Rdl. (Sk. Kam. Memorial 1669, J. f. 115.)

Hendrich, Guysbert. 1670, 25. Juni, Bestalling som Falkonermester. (Sk. Kam. Bestallingsbog 10 a, f. 85, jvfr. f. 111, 141.) I Sk. Kam. Rullen for 1670 er samtlige Falkonerbetjente opførte med en aarlig Løn af 880 Rdl.

ad 14) [*Bray*, de] Franciscus, Marmorerer. 1670, 4. Jan. Aabent Brev at *Franciscus de Prey* maa lade sin Hustrus Lig begrave om Afteuen. (Sæll. Reg. Nr. 2.) Om ham haves følgende Efterretninger: *Bray*, de, Franciscus, 1663, 13. Sept. Bestalling som Marmorerer, (Sk. Kam. Bestallingsbog 7 a Nr. 81, jvfr. 4 a, f. 102). »Marmorerer F. de B. afgaar af Hofetaten, betales aarlig af Kongl. Majestæt's eget Kammer«. (»Afregn. m. K. M. Hoftienere« 1665—7, f. 29.) Løn 500 Rdl. aarlig. (Rulle 1666 og 1670.) 1670, 23. Marts, Missive til Markvor Rotsten om 6 Tdr. Gibbs til Marmorerer François de Bray. (Sæll. Tegn. Nr. 186.)

Iblandt Hoftjenerne nævnes en Johannes *Kramer*, af Staldetaten. 1660, 30. Sept. antaget som Hs. kgl. Højheds Livkarl. (Sk. Kam. Rulle 1671 og 1666.)

ad 17) *Choquet*, Samuel, Borger og Handelsmand i København. 1662, Missive at Hr. Chr. Bremer maa vie Samuel Joquet (☉: Choquet) og Elisabeth Pilloi. (Sæll. Tegn. Nr. 413.) 1665, 26. April, Bestalling »at hand for voris Hofstat maa hafve Sal och forhandle hvis Kramvare kunde fornøden giøris, och hand udi sin Handling drifver, saa at hand dermed

18) 1670, 1. Okt., døde *Maria Severini* (Soerens), Skomager fra Mons i Hainaut, Johannes Bruns Hustru; kvalt af en akut Katarrh; begravet paa Holmens Kirkegaard.

19) 1671, 17. Nov., døde *Kaspar Goversheim* fra Antwerpen, Kok, afkræftet ved en langvarig, hentærende Sygdom; blev hæderlig (perhonorificè) begravet henimod Aften paa den tyske Kirkegaard.

20) 1672, 12. Juni, døde *Franciscus Selderson*, Billedhuger; begravet paa Trinitatis Kirkegaard.

21) 1672, 19. Juli, døde et Barn af Christian [*Hirsch*], Hornblæser, begravet om Aftenen paa den tyske Kirkegaard.

22) 1672, 31. Aug., døde nogle Timer efter Daaben Barnet *Moulier*, en Datter af M. og Hustru, Gobert.

23) 1672, 1. Dec., døde *Petrus La Roque*, Købmand, Enke-
mand; begravet paa Holmens Kirkegaard; der var et stort Følge, hvoriblandt ogsaa Hs. Exc. Gesandten.

24) 1673, 9. Jan., døde *Martinus*, Franskmand, Soldat; begravet paa Kirkegaarden udenfor Nørreport. Vi bekostede Ligklæderne, det øvrige blev ydet af Kaptajnen.

25) 1673, 25. Febr., døde Adelsmanden *Westerus* paa Kristianshavn; begravet paa samme Kirkegaard.

maa følge voris Hofstat, hvor vi os dermed kunde hen begifve, hvorfor hand och skal achtis och holdis som dend udi voris virkelige Tieniste befindes, och der for nyde hvis Friheder andre vor Tienere bevilget er och nyder etc.« . . . (Orig. Bestall. inds. t. Sk. Kam.).

1671, 2. Okt., Seddel, at *Nicolle Choquets* Lig og *Samuel Choquets* Barns Lig maa begraves om Aftenen. (Sæll. Reg. Nr. 344.)

ad 21) 1669, 8. Dec. Bestalling som Hoftrompeter. (Sk. Bestallingsbog 10 a, f. 31.) 1675, 10. Marts afløstes han som Hoftrompeter af Carl Ludvig Feri. (Sk. Kam. Bestallingsbog 10 a, 227. *Afregningsbog* 1674—6 H, f. 33.) 1675, 30. Sept. Christian *Hirsch*, Hof-Trompeter, som er siug, Reispenge til København, 30 Rdl. (Overkammerjunkerens Regnskab.) Som Jomfrupige ved Hoffet nævnes Charlotte Amalie *Hirsch*, 1694, 17. April faar hun 200 Rdl. i Medgift. (Kgl. Befalinger til D. Assign. Kont.)

ad 22) 1 Dec. 1664 kom 6 franske Violister til København, deriblandt *Moulier* (Mollie), Edmé, Violon eller Bassist. Efter Kong Frederik III's Død blev han igen antaget 1671, 7. Juni. (Sk. Kam. Bestallingsbog 10 a, f. 156.) 1670, 8. Sept. Seddel at hans Barns Lig maa begraves om Aftenen paa Holmens Kirkegaard. (Sæll. Reg. Nr. 464.) Da han døde i 1689 havde han været i kgl. Tjeneste i o. 26 Aar. Hans Enke, *Louise Gobert*, fik bevilget Betaling af sin Mands resterende Gage; ved kgl. Resol. 9. Sept. 1690 bestemt til 1000 Rdl. en Gang for alle. (Kgl. Befalinger og Resol. til Overrentemester Brandt 1689—92, f. 133.) Se iøvrigt Carl Thrane: *Fra Hofviolonernes Tid*. Kbh. 1908. S. 24, 32—4, 407.

26) 1673, henimod Midten at April døde *Lamboy*, Soldat, en næsten pludselig Død; begr. paa militær Vis paa Kirkegaarden ved Nørreport. Ligets Iklædning bekostede vi af Fattigbøssen.

27) 1673, 25. Juni, døde *Jacobus Sercueil de Dampierre*, fransk Sproglærer; begr. paa Holmens Kirkegaard henimod Aften, der var et talrigt Følge, hvoriblandt ogsaa den franske Sendemand.

28) 1673, 23. Juli, døde *Guilielmus Crépy*, Gæstgiver; begr. paa Holmens Kirkegaard henimod den ottende Time om Aftenen. Der var et stort Følge, hvoriblandt ogsaa Gesandten.

29) 1673, 6. Aug., døde *Johannes Melyn* fra Antwerpen; begr. henimod Aften paa den tyske Kirkegaard. Bevilling hertil havde Kongen givet gratis. Der var et talrigt Følge, hvoriblandt ogsaa Gesandten. Prædikanten forrettede ikke Jordpaakastelsen, skønt vi havde paanødet ham en Rigsdaler.

30) 1673, 30. Aug., døde *Johannes Dumont*, fransk Købmand, i Gesandten de Terlons Gaard, og blev begravet om Aftenen paa den tyske Kirkegaard. Der var et talrigt Følge, hvoriblandt, foruden Gesandten, saavel Katholikker som Protestanter.

31) 1673, 31. Aug., døde *Anna Kochs*, Matthias Koch's Hustru, Kok, Lutheraner. Hun blev begravet om Aftenen paa Vor Frue Kirkegaard, Gesandten og mange andre fulgte, Prædikanten var tilstede og forrettede Jordpaakastelsen.

32) 1673, 3. Sept., døde *Franciscus La Vigne*, Franskmand, begr. paa Holmens Kirkegaard. Gesandten, franske og tyske Katholikker fulgte. Prædikanten var tilstede og forrettede Jordpaakastelsen.

33) 1673, 10. Sept., døde *Johannes Polack*, Rytter, begr. om Aftenen paa Trinitatis Kirkegaard, Prædikanten forrettede Jordpaakastelsen.

ad 27) 1673, 27. Juni Seddel at *Jacques de Dampierre's* Lig maa begraves om Aftenen i Holmens Kirkegaard. (Sæll. Reg. Nr. 182.)

ad 32) 1673, 4. Sept. Seddel at *François de la Vignes* Lig maa begraves om Aftenen i Holmens Kirkegaard. (Sæll. Reg. Nr. 253.)

34) 1674, 5. Jan., døde *Annaias*, Polack, Soldat, en pludselig Død, begr. Helligtrekongers Dag paa Kirkegaarden foran Nørreport.

35) 1674 døde *Theodorus*, Hollænder, Murer, begr. 16. Febr. om Aftenen paa Holmens Kirkegaard, Gesandten skaffede den kgl. Bevilling gratis. Udgifterne til Begravelsen, der løb op til 7 Rdl., blev næsten helt afholdt af Kirkekassen.

36) 1674, 20. Febr., døde *Petrus de Bourgogne*, begr. om Aftenen paa Holmens Kirkegaard, Gesandten opnaede gratis Bevilling af Kongen.

37) 1674, 3. Marts, døde Kaptajn *Blanck*, begr. paa Kirkegaarden uden for Byen efter Krigskollegiets Bestemmelse, han skulde være begravet andet Steds mere hæderligt, og, saa vidt jeg ved, paa Holmens Kirkegaard, hvis han havde efterladt sig mere; jeg ved sandelig ikke, hvor det er blevet af, som han efterlod i Soldaternes Hænder; thi efter deres egen Bekendelse fandtes ikke mindre end nogle og tredive Rdlr. (Imperiales) i hans Klæder for ikke at tale om hans Lønning m. m.

NB. De begravede endelig Hr. Kaptajnen i Byen og det paa Trinitatis Kirkegaard, maaske bevægede ved min Protest.

ad 35) 1674, 17. Febr. Seddel at to Franskmaends Lig (Didr. le Masson og Pierre Bourgogne) maa begraves paa Holmens Kirkegaard. (Sæll. Reg. Nr. 37.)

ad 37) *Blanck* (Blancke), Henrik, født i Halmstad. Har tjent fra 1629. Fulgte med Adolf Fuchs fra Braband til Danmark. (Skaanske Kommiss. Regnsk. 1657.) Blev Regimentsssekretær i Volrath Boths Infanteri Eskadron i Skaane 17. Juli 1657. Fik 3. August 1657 sin Mønstermaaned (Skaanske Kommiss. Rgnsk.), Løjtnant i Volrath Boths geworbene Infanteri Regiment 1. Juni 1658 (Krigs. Koll. Indk. Sag 1661 Nr. 507. Sæll. Tegn. 1658, 925). Stod 6. Sept. 1658 i Quitzows sællandske Landfolk (Milt. Regnsk. IV d, 16). Har under Københavns Belejring været forplejet hos Kristen Skeel Albertsen til 6. Sept. 1658, fra hvilken Tid han overgik i Forplejning hos Borgerskabet (Milt. Regnsk. IV d, 16). 1659, 14. Sept. Bestalling som Kaptajn under Adolf Fuchs (Bestallingsprot. 1657—60). 1659, 22. Sept. anvises ham Kvarter og Underhold i Jylland (Jyske Tegn. Nr. 82). Var i Juli 1661 Kaptajn i sællandske national Infanteri Regiment (Dragsholm og Holbæk Udskrivning, Cord Quitzow) (Krigskoll. Indk. Sag 1661, Nr. 400). Nævnes endnu her i Listerne for Maj 1662, Juli 1663, 1670 og 1672, i hvilket Aar hans Kompagni blev besat med N. Fries. (Oberstlt. Hirsches Ms.)

38) 1674 døde et Barn af *Canter*, af *Clement*, kgl. Musiker, og af *Coffre*.

39) 1674, 28. Maj, døde *Hans Wolff*, Østriger, tidligere Rytter-Fændrik nu i den kgl. Livgarde til Hest, i Nyborg, faa Dage før var han taget af Sted med Hs. M. Kongen til Holsten, hvor der skulde slaas Lejr [i Almind]. I hans sidste Sygdom blev han af Prædikanterne mere end een Gang opfordret til at afsværge sin katholske Tro og modtage den lutherske Nadvere, idet de tilføjede den Trusel, at han ikke vilde blive begravet paa Kirkegaarden, hvis han ikke fornægtede sin Tro. Til disse Overtalelser svarede han bestandig, at de kunde gøre med hans Legeme, hvad de vilde, der var sørget rigeligt for hans Sjæl; han vilde ikke dø i nogen anden Tro end den, hvori han var født og opdraget. Da han kort efter døde, blev Begravelsen nægtet indtil den tiende Dag, da H. M. Kongen erfarede Sagen og befalede, at han skulde have en hæderlig Begravelse, hvilket ogsaa skete, idet Udgifterne, saaledes som det er Skik i den kgl. Hestgarde, blev afholdte af selve Regimentet. Flere roste offentlig den afdødes Standhaftighed, alle billigede den privatim.

40) 1674, 1. Aug., døde *Maria Elisabeth Braunlewen*, Datter af Johannes B., 13 Aar gl. Moderen, der var Lutheraner, vilde, at hun skulde dø som Lutheraner, og lagde os i nogen Tid Hindringer i Vejen; men gav endelig efter for vore gode Ord og alvorlige Formaning. Tolv Jomfruer fra Christianshavn fulgte, og een af dem bar et Kors af Blomster foran Kisten, Prædikanten fulgte Liget, som blev ført ud og begravet paa Christianshavns Kirkegaard.

ad 38) 1674, 28. April Seddel at *Le Coffre*, den franske Kobberstikkers Barn, maa begraves om Aftenen paa Holmens Kirkegaard (Sæll. Reg. Nr. 152). Brødrene Claude og Etienne Le Coffre, som alt tidligere havde arbejdet for Kongehuset, traadte 1674 d. 27. Marts i Enkedronning Sofie Amalies Tjeneste; de skulde udføre Arbejder i Gyps, Marmor og Voks og male etc. efter Enkedronningens Bestilling for 1000 Rdl. aarlig for bægge tilsammen, fri Bolig og 2 Lispund Lys aarlig samt 4 Rdl. maanedlig til en Haandlanger. Uden Enkedronningens særlige Tilladelse maatte de ikke paatage sig noget Arbejde for andre.

ad 39) *Wulff*, Hans, Fændrik, var $\frac{20}{6}$ 1671 Løjtnant reformé og Enspænder i Livgarden til Hest.

41) 1674, henimod Begyndelsen af September døde *Claudius Clements* Hustru i Hamborg, hvorhen hun kort iforvejen var rejst herfra.

42) 1674, 1. Sept., døde *Catharina N. N.*, den hollandske Kalligraf *van der Lagh's* Hustru; begr. om Aftenen paa Holmens Kirkegaard. Vor Gesandt, den hollandske Resident og en stor Folkeskare fulgte.

43) 1674, 3. Sept., døde pludselig *Martinus*, Polak fra Kaminiec (i Posen), Soldat; han laa længe syg, militært begr. paa Kirkegaarden udenfor Byen.

44) 1675 i Febr. Maaned døde med kort Mellemrum to af *Mme La Roses* Børn med hendes Mand Benedikt Schöll; de fik en luthersk Begravelse.

ad 41) De 7 franske Violonister lønnes ifølge Rullen af 1670 af Toldmidlerne med ialt 2136 Rdl.; Claude Clément faar ligesom de andre 365 Rdl. aarlig. Se Thrane l. c., 27, 32—4, 42, 407.

ad 42) 1674, 2. Sept. Seddel at Guillaume van der Laigh's afdøde Hustru, *Catharina de Lecocur's* Lig maa begraves paa Holmens Kirkegaard (Sæll. Reg. Nr. 267). Maaske beslægtet med Løjtnant le Ceur, der 1677, 28. Aug. faldt ved Odderwald: »Aff de Norske blefve ickun General-adjutant Mohr, lieutenant le Ceur, saa och 12 ryttere och dragoner døde, faa saarede, men ingen fangen«. (St. Jacobsen: Den nordiske Krigs Krønike, S. 136.) (Jvfr. 60).

ad 44) *La Rose*, fransk Kammerfrue, er opført med 300 Rdl. aarlig i Rullen 1662. Hendes Mand, *Benedictus Schöll*, faar d. 1. Jan. 1664 Bestalling som hs. kgl. Højheds Kammertjener. Senere i Enkedronning Sofie Amalies Tjeneste som Regnskabsfører. Om Bendix Schølls Søster haves følgende Oplysninger: 1671, 21. Nov. Aab. Brev om at arrestere Ifver Rasmussen, efter Ansøgning af *Bendix Schöll* (Indlægget). Ansøgningen lyder ordret saaledes: »Ew. köngl. Majestät geruhen hiedurch gnedigst zu vernehmen, wie Iffer Rasmussen, Reitfogt zu Halstet Closter, sich hie bevor mit meiner Schwester (damalen in Ihrer Hoheiten der Churprintzessinnen von Sachsen Diensten gewesen) auf dero gnedigsten Consens ehlich verlobet auch den Hochzeittag angestellt und berechnet, ist aber den Tag seiner Hochzeit widerrechtlich ausgeblieben, so wol seiner verlobten Braut, als heidenseits nechsten anwesenden Freunden, in nicht geringen Schimpf dadurch gesetzt, und über dem anitzo forgibt sich nimmer mit ihr ehlich eingelassen zu haben, so dass wegen solcher von ihm begangenen That wir die Sache mit Recht wider ihn forzunehmen genötiget werden, dabei aber bei der Bewantniss, die es mit ihm hat, indem er itzo fast dienstlos ist, wir seine Person nicht gesichert sein, so bitte ich allerunterthänigst Ew. Königl. Majestät geruhen allergn. an gehörigen Orthe auf Falster, wo diese Sache passiert, den Proces zu verhängen, und dero Befehl ergehen zu lassen, dass er inzwischen, dass die Sache durch Urtheil und Recht abgethan.

45) 1675, 24. Febr., døde *Christian du Laurier*, sex Aar gammel; hæderlig begr. i Holmens Kirke; mange Franskmænd foruden Gesandten fulgte.

46) 1675, 25. Febr., døde *Johannes Coiteau*, Markus Anthonius C.'s Barn, hæderlig begr. paa Holmens Kirkegaard.

47) 1675, 17. April, døde et Barn af *Christian Mayer*, en Soldat, som plejer at staa paa Vagt ved Hs. Exc. Gesandtens Gaard.

48) 1675, 15. Maj, døde *Nicolaa Priot*; hun havde været mange Aar i Sverige og levet som Lutheraner, men forrige Aar vendte hun tilbage hertil og til den rette Tro; begr. 17. s. M. Af Katholikkernes Almisser blev givet 4 (Slet) Daler eller 8 Mark Lybsk for Kisten og Gravstedet, iøvrigt blev hun gratis baaret ud af Byen af de fattiges Ligbærere.

49) 1675, 17. Aug., døde *Catharina Elisabeth*, Datter af Albert, Polak, Soldat og hans katholske Hustru Regina, Barnet var døbt 1674, 17. Marts; begr. Jeg gav 12 Lybske Skilling til Begravelsen.

50) 1675, 2. Sept., døde *Nicolaus Marinus Javelle*, Søn af velædle Hr. Marcellus J., Franskmand, og Hustru, Maria Anna Septchamps, fra Lothringen; begr. paa Holmen[s Kirkegaard].

51) 1675, 3. Sept., døde Mester *Johannes Falcon*, Belgier fra Belæil i Hainaut, Enkedronningens Mundkok; begr. i Holmens Kirke; hverken jeg eller Franskmændene, undtagen de kgl. Tjenere, var indbudte, der blev udslynget Forhaanelser imod Franskmændene og kastet Sten paa dem. Ved Testamente efterlod han Broderen 3000 Imperialer i Penge o. a. Han siges at have testamenteret de fattige 200 Imperialer. Hr. Benedict [Schöll] havde affattet Testamentet uden at spørge mig til Raads og var tillige Exekutor.

52) 1675 i Oktober Maaned døde *Jacobus N. N.*, Franskmand, Soldat.

dorten würcklich verarrestiret werde, oder auch wegen dessen, dass er nicht entweiche, genügsame Bürgen stelle, worüber Ew. Königl. Maiestät allergnädigste Resolution mich allerunterthänigst getröste. Kopenhagen, den 18. Sept. 1671, B. Schöll«. (Smaal. Reg. Nr. 95. Indlæg).

53) 1675, 19. Okt., døde *Caspar* [Busch] fra Donauwörth af Kongens Livvagt.

54) 1675, 31. Okt., døde *Sophia Rudeschoffsky*, den polske Soldat Peter Cosacks Hustru; begr. gratis paa Garnisons Kirkegaard foran Østerport. Til Kisten og andet blev der givet 4 Mark Lybsk i Almisse.

55) 1675, i November Maaned (kort efter den 21.), døde *Hugo Frantzen*, Søn af de katholske Ægtefolk Nikolaj F., Skræder fra Lothringen, og Catharina Christians.

56) 1675, 21. Nov. døde *Gotfred Michael Pitron*, Polak, Løjtnant i [Liv]regimentet til Fods, den franske Gesandt H. de Terlons Page, ved Wismar gennemboret af en fjendtlig Kugle.

57) 1675 i December Maaned døde *Margaretha Watrin*, Franskmanden Philibert Pigeons Hustru efter en uheldig Nedkomst med et dødt Foster.

58) 1675 i December Maaned døde *Stephan Eigers*, Skipper, begr. paa militær Vis.

59) 1675 i December Maaned døde *Christian Mayer* fra Mähren, Soldat, i Lejren ved Wismar, begr. smst.

60) 1676, 4. Jan., døde *van der Lagen*, Iconograph; begr. paa Holmens Kirkegaard; den franske Gesandt og den spanske Sendemand og et ikke ringe Antal Katholikker fulgte. Imidlertid maa det bemærkes, at nogle unge Mennesker havde samlet sig paa Nikolaj Kirkegaard, hvorfra Liget skulde bæres, og i Kaadhed haanede Ligtoget ved at efterabe Skolebørnenes Sang, og jeg troer af den Grund, at det allerede var mørkt, eftersom Begravelsen foregik temmelig sent uden Fakler. Bevillingen hertil havde Gesandten faaet udstedt gratis.

61) 1676, 14. Jan., døde N. N. Polakinde, begr. uden for Byen paa Garnisons Kirkegaard. Vi gav nogle Penge til Begravelsen.

ad 53) *Busch*, Casper Cornelissen, 1661, 7. Okt. Antagen som kgl. Drabant. (Sk. Kam. Afregningsbog B, 266). Løn aarlig 20 Dlr. Cour. Kostpenge maanedlig 4 Rdl. og for en Hofklædning 14 Dlr. Cour. 32 Sk.

ad 56) *Pitron*, Geoffroy, var 1671 Fændrik i Liv Regimentet tilfods, Løjtnant 1675. (Oberstlt. Hirsches Ms.)

62) 1676, 30. Jan., døde *Caspar Raag*, tidligere kgl. Kemiker; begr. paa Holmens Kirkegaard. Gratis Bevilling til at begraves om Aftenen blev negtet, derfor foregik Ligbegængelsen henimod halvtvo om Eftermiddagen; Katholikker og Lutheranere fulgte, frem for alle den spanske Sendemand Hr. de Fuen mayor, og Klokkerne ringede, hvad hidtil ikke nogen Katholik havde opnaaet. Kisten og Ligklæderne gav en Katholik, medens Kapellets Kasse betalte 7 Imperialer til Ringningen, Skolen (som endog blev tilbudt, men Tilbudet af visse Grunde ikke modtaget), Klædet, Prædikanten og Drikkepenge til Ligbærerne.

63) 1676 i August døde *Henricus*, den kgl. Falkoners Svend, begr. udenfor Byen og nedlagt i Faderens Grav paa [Ny] Amager.

64) 1676, 30. Sept. (Dagen efter Mikkelsdag), døde *Susanna*, Væverens Datter; begr. paa Garnisons Kirkegaard, vi ydede et Pengebidrag.

65) 1676 i Okt. døde *Geske*, (Geiseka) Andreas Murers Hustru.

66) 1676 henimod Midten af Okt. døde *Peter N. N.* fra Savoyen, Skærsliber; begr. hæderlig paa Holmens Kirkegaard; vi gav nogle Imperialer til Begravelsen.

67) 1676, 22. Okt., døde *Wilhelm N. N.* fra Warendorp, Linnedkræmmer; begr. højtidelig paa Holmens Kirkegaard.

68) 1676. Det bemærkes, at i denne (3: Okt.) og de foregaaende Maaneder omkom mange Katholikker i Skaane, dels i Kampen og dels ved Sygdom. En Kvinde blev endog dræbt af Marodører, hun efterlod sig fem Børn.

ad 62) 1669, 17. Maj, Missive til Amtmænd paa Sælland og Inspektøren paa Lolland Falster, »at du til voris egen Fornødenhed her udi N. N. Amt strax oc udi betimelig Tid lader samle, hidføre og til voris Destilator *Casparus Roygen* ¹⁾ lefvere saa mange lilium *Convallium* som sammesteds mest til veje bringes kand«. (Sæll. Tegn. Nr. 313. *Konc. m.* Indlæg). Paa en indlagt Seddel staar: »Nach Ihr. Königl. Majest. gnädiges Begehren, sollen die Lilien Convallien alle und jede bey *Casparo Raaggen* Königl. Laborant eingeliefert werden, wohnend nahe bey dem Waschhaus in Ihro Majestäts Garten« [3: Rosenborg Have].

ad 63) Se under 12.

69) 1676, 3. Nov., døde Kaptajn *Otto Probst* fra Hertugdømmet Hannover som Katholik; begr. i Kapellet, der hører til den tyske Kirke.

70) 1676, 10. Nov., døde *Jakob* [Gobert], Fader til Hr. Moliés Hustru, Pariser; begr. paa Holmens Kirkegaard under Klokkeringning.

71) 1676, 19. Nov., døde *Johannes Georgius*, Østeriger, en fra Skaane hjemvendt Rytter; begr. paa militær Vis. Vi gav noget til Kisten, han efterlod sig Hustru og mange Børn.

72) 1676,, døde *Cornelia la Mur*, Datter af Løjtnant la Mur, begr. uden for Byen.

73) 1677, o. 8. Febr., døde *Duprez*, en ung Franskmand; begr. paa de fattiges Kasses Bekostning.

74) 1677, 14. Febr., døde *Jodocus* fra Ostende, omtrent 14 Aar gammel; begr. paa Kirkens Bekostning.

75) 1677, 16. Febr., døde *Johannes Becker*, Sergeant ved Trainet; begr. udenfor Byen paa den militære Kirkegaard, næsten helt paa vor Bekostning.

76) 1677, 16. Febr. døde Oberst *Thomas Hammelthon*, Skotte, Amtmand over Lister Amt i Norge, i vor hellige Moders Skød; han havde tjent Kongen i mange Aar og taalmodig baa-ret nogle Aars Sygdom; begr. 7. Maj i Holmens Kirke; Begravelsen blev opsat saa længe, fordi han med Højtidelighed blev lagt af Officererne i en dobbelt Kiste og skulde begraves paa Kongens Bekostning, hvilket ogsaa skete.

ad 69) *Probst*, Otto, Kaptajn reformé i Schönfeldts gevorbene Infanteri Regiment (Krigs Kanc. *Indk. Sag.* Okt. 1676, Litr. A.) (Oberstlt. Hirsches Ms.)
 ad 76) *Hamilton*, Robert, Ridder, 1658 11. Febr. Ritmester i Norge (Sk. Kam. Afregninger V, 1, 27). 1661, 12. Juli Bestalling som Oberst til Hest i Norge (Sk. Kam. »Fornembste Bestallinger« I. f. 11). 1666, 7. Jan. Oberst til Hest (Sk. Kam. Fornembste Bestallinger II, f. 31). 1669, 12. April, ny Bestalling som Oberst til Hest med 1000 Rdl. aarlig af de til Militien i Norge forordnede Midler (Anf. St. III, f. 170). Forlenet med Lister Amt. 1666, 2. Sept. Ordre til Otto Pogwisch om 500 Rdl. straks til Oberst Hamilton paa den ham tilstaaede Gage og Besoldning (Sæll. Tegn. Nr. 462). 1667, 24. Jan. Ordre til samme om 500 Rdl. til Oberst Hamilton for tilgodehavende Gage (Sæll. Tegn. Nr. 37). 1676, 10. Febr. Ordre til Kam. Coll. at gøre Afregning med Oberst Robert Hamilton (Sæll. Tegn. Nr. 41) (Oberstl. Hirsches Ms.) Følgende to Ansøgninger, som indeholder adskillige Oplysninger om hans Livsskæbne gengives

77) 1677, 20. Febr., døde *Georgius*, Skotte, Soldat.

78) 1677, 22. Febr., døde *Anna Christensdatter* fra Jylland, Ramninus Borchors Hustru, hun var fire Dage før bleven optaget i den katolske Kirkes Skød; begr. højtidelig paa Rundetaarns Kirkegaard.

her. Den første er dateret København d. 10. Jan. 1676, og lyder ordret saaledes: »Efter E. k. M.s allernaadigste Befaling hafver jeg allerunderdan. for nogen Tid siden oprettet it Regiment de Marine udi E. K. M.'s Rige Norge, til hvilket at fuldbyrde hafver jeg udaf mine egne Midler giort Omkostning 2600 Rixdaler, som jeg indtil denne Dag intet Vederlag hafver bekommed for, same Regiment er mig ochsaa nu giort mig afhendig, idet at den meste Del af Folkene er komet her ned til Danemark, og Resten saavel som Officererne fordelt udi adskillige Steder i Norge efter General Krigs-Commissarii i sam[m]e Rige Disposition. Jeg hafver paa 5 Aars Tid verit E. K. M. Ambtmand ofver Lister Ambt udi Norge hvorføre jeg gandske inted hafver nydet, andre fomb for mig hafver verit Ambtmend, hafver aarligen derfor haft fem Hundrede Rixdlr. Udaf den Gage E. K. M. mig allernaadigst hafver tillagt som Oberste ofver bem.^{te} Regiment de Marine, hafver jeg nest forgangen Aar inted bekommed uden ungefehr 430 Rixdlr. och for dette nerverende Aar hafver jeg slet inted faaed. Paa min forrige Afregning tilkomer mig allerunderd. hoes E. K. M. 7000 Rixdlr. Jeg hafver nu it gandske Aarstid verit syg saasom udaf it Slaeg, idet at den halfve Del udaf mit Legeme hafver verit gandske død, och enddog jeg al den Tid hafver brugt och endnu bruger alle tienlige Midler, saa kan jeg dog icke endnu paa den ene Side bruge Haand heller Foed, ja nepe kan røre min Tunge til at tale, enfin min Tilstand er saa miserabel, at alle, som mig ser, derofver maa ynkis. Indflyer derfor allerund. til E. K. M. høie Clemence og Naade, och eftersom det nu er ofver 20 Aar jeg hafver haft den Ære at vere udi E. K. M. sal. Her Fader, høløflig Ihukomelse, saa velsom E. K. M.'s egen underd. Tieneste, och imidlertid giort adskillige goede Tienister og Exployter, som en Del E. K. M. self er bekient och mest kan bekrefftes ved Hans Ex.^{ts} Hr. Statholder Bielkes Vidne, under hvis Commando jeg forleden svenske Fejde i Norge stoed, at E. K. M. allern. ville lade mig nyde och betale (hans Tilgodehavende efter de nævnte fire Punkter) paa det jeg dermed kunde betale min Gield, som jeg udaf mine Creditorer hart trenges fore, och at jeg deraf kunde hafve den nødvendigste Hielp, som min svage Tilstand udkrefver, thi jeg er nu icke aleniste plaget af Sygdomb, mens fattis och saa it Stycke Brød, som kunde tiene til at vederkvege och styrke mit skrøbelige Legeme. Dernest er jeg allerund. ombedende, at E. K. M. allern. ville forløfve mig at reise til de varme Bad udi Engeland eller Tydskland, til min Helbrede igjen at erlange . . . Och om det allern. mote behage E. M. af sin kongelige Godhed, imidlertid min Svaghed varer, at tillegge mig en aarlig Pension udi Consideration af min lange tro Tieniste« . . .

Den anden er udateret, men formentlig skreven ikke længe efter: »Min store Trang nøder mig til at søge *atter* E. K. M. med denne min allerund. Supplication; thi foruden at jeg er meget elendig syg, idet at

79) 1677, 23. Feb., døde *Johannes van den Bosch* fra Hertogenbosch, Søsoldat; begr.

80) 1677, 14. Marts, døde Skomagermester *Pickarts* Hustru som Katholik; begr. paa Holmens Kirkegaard.

81) 1677, 16. Marts, døde *N. N.*, Bagersvend fra Condé; begr.

82) 1677 o. 12. Apr. døde *Petrus Gravel* fra Champagne, kgl. Musikus; begr. 22. April højtidelig paa Holmens Kirkegaard under Klokkeringning.

den halve Del af mit Legeme er saasom udaf en Appoplexie moxen død, da fattes mig endog Middel til at købe Medicamenter for, som gøres fornøden til min Cour, mig mangler og det Brød, som nødvendig skal opholde den øvrige Del, som endnu haver Liv udaf mit miserable Legeme. Ja! baade min Hustru, jeg og vores Folk maatte være forgaæn udaf Hunger og Kummer, dersom at Hs. Exc. Hr. Statholder Bielke ikke indtil denne Dag os med Penge havde assisteret; ved Lister Amt, som E. K. M. mig alln. haver forlehnet med, holder jeg endnu paa min egen Bekostning min Fuldmægtig og Skrivere for at tage vare paa E. M.s egen naadige Assistence. Den alln. Ordre til Skatkammeret haver jeg tillige med mit Regnskab overleveret, mens der efter udaf Skatmester ingen Penge haver bekommet, hvorfor jeg alting dermed henstiller til E. K. M.'s egen alln. Resolution og Villie. Gud skal være mit Vidne, at jeg ei fordrer noget uden det, som jeg haver god Ret og Skæl til; mens det vil falde min fattige Hustru altfor besværligt og mig umulig at søge længer min Betaling ved Skatkammeret, beder derfor underd. at E. K. M. mig dog udi Anseende af H. K. M. af Stor Britanien baade mundtlig og skriftlig Recomendationer saa og af mine egne giorte, gode Tienester vilde udaf Naade lade mig strax betale 4000 Rdl., paa det at jeg kunde have noget til min daglig nødtørfdig Underholdning i denne min Svaghed, og at jeg kunde stille mine Creditorer, som trænger mig hart, tilfreds; desligeste at jeg kunde have Rejsepenge for at begive mig til Engeland til de varme Bad, hvor jeg mener at skulle kunne erlange, næst Guds Hjælp, min Helbred igien, og saa videre gjøre E. K. M.'s underd. Tjeneste. Hvormed jeg gjerne vil være tilfreds og afstaa al min underd. Fordring, som ungefehr beløber til 17.000 Rdl. samt kvittere Oberst og Lensherres Charger, eller om E. K. M. allern. kunde behage at lade mig betale den Rest, nemlig 1162 Rdl. for 2 Aars Oberste Besoldning, mig underd. tilkommer, for Lensherres Tjeneste i samme 2 Aar; indstilles underd. til E. K. M.s Naade og alln. forunde mig aarligen en Pension at leve af samt lade mig begrave. Jeg forventer visselig E. K. M.s allern. Hiælp, paa det jeg ej ganske skal undergaa af Elendighed. 1677, 15. Febr. Faar Fru Sidtzel Grube (Hovmesterinde) til Oberst »Hammellorns« Begravelse 200 Rdl. (Over Kammerjunkeren Regnskab).

ad 82) *Pierre Gravelle* antages igen som fransk Violonist 1671, 7. Juni med 365 Rdl. aarlig (Sk. Kam. Bestallingsbog 10, 156). Se iøvrigt Thrane l. c. p. 24, 32.

83) 1677, 22. Apr. paa Langfredag, døde *Catharina [Simons]* fra Enkhuizen, en meget from Kvinde, Tømmermand i Orlogsflaaden Simons Hustru; begr. højtidelig paa Christianshavn; Følget var meget stort.

84) 1677, 11. Maj, døde *Petrus Caminati*, Italiener fra Omegnen af Florenz, i Kongens Tjeneste og Officer i Livgarden; begr. meget højtidelig nogle Dage efter; der blæstes paa fem Trompeter, og en dobbelt Skole gik under Klokkeringning til Holmens Kirke (paa hvis inderste Kirkegaard han blev lagt), og fra Nikolaj Kirke fulgtes Liget af et stort Antal Borgere og Venner, samt Livgarden. Han efterlod sig en luthersk Hustru med fem Børn.

85) 1677, 19. Maj, døde Franskmanden *Petrus Bocquet*, kgl. Musikus; begr. 23. s. M. paa Holmens Kirkegaard under Klokkeringning; der var et anseligt Følge af Franskmænd og andre.

86) 1677 20. Maj døde Holsteneren *Libertus Straman*, Soldat; begr. paa den militære Kirkegaard udenfor Byen. Vi kom den fattige Enke til Hjælp.

87) 1677, 26. Maj, døde Englænderen *Alexander Wilhelm Blackwall*, omvendte sig paa Sygelejet, hæderlig begr. udenfor Byen paa Kirkens Bekostning.

88) 1677, 29. Juli, døde Italieneren *Silvester*, Løjtnant; begr. paa Rundetaarns Kirkegaard; Pengene til Begravelsen blev tilvejebragt ved Indsamling.

89) Mange døde denne Sommer og største Delen af dem var Soldater; Antallet er vanskeligt at konstatere, dog bleve de fleste af dem, der døde her i Byen, berattede.

ad 84) *Caminat*, Pietro. 1662, 20. Dec. antagen som Lakej hos Prins [Georg?] 1664, 20. Juli forlovet af Tjenesten (Sk. Kam. Afregningsbog B. 178), formodentlig den samme som *Caminati*, Petrus, Italiener, Korporal i Livgarden til Hest, beder 1677 om Kornets Plads, da han »i 11 Aar tjent under kgl. Majestæts Livgarde«, og da »særdeles i sidst forløben Batalie en Del Officerer ere faldne« (Oberstlt. Hirsches Ms.). 1677, 13. Maj. Til Peter [Caminati] Italieners (under Livgarden) Begravelse 30 Rdl. (Overkammerjunkerenes Regnskab). Ikke længe efter, d. 13. Aug. s. A. udstedtes et Begravelsesbrev for Sophia Peter Caminaths Lig (Sæll. Reg. Nr. 207).

ad 85) *Pierre Bouquet*, fransk Violonist, faar 365 Rdl. aarlig (Rulle af 1670). 1671. 7. Juni igen antagen i Tjeneste. (Se Thrane l. c., p. 24, 32).

90) 1677 i September Maaned blev Kaptajn *du Lieu* fra Köln, Hr. Klaumans Svoger, dræbt i Duel. Begravelsen i Hr. Klaumans Gravsted i Helligaands Kirken blev nægtet, ikke fordi han var faldet i Duel, men fordi han var Katholik, derfor blev Liget vel ført hen til Kirken, men ikke jordet, førend

91) 1677, henimod Slutningen af September, døde *Margaretha*, Kaptajn v. d. Wegghens Svigerinde; da hun skulde begraves paa Holmens Kirkegaard, nægtede Prædikanten, at det kunde ske, hvis der ikke blev bragt en Seddel fra Kancelliet. Man søgte da at faa hende begravet paa Trinitatis Kirkegaard og opnaaede det uden Seddel, og dér blev Margaretha sømmeligt og hæderligt baaret hen og begravet.

92) 1677 døde Dominikanerpateren *Christophorus Moulartz*, Feltpræst i den Münsterske Hærafdeling, som var traadt i den danske Konges Tjeneste; begr. 11. Okt. Der blev arbejdet længe paa at faa ham begravet i Kirken, endog ved General Grandulliers Mellekomst, som gjorde sin Indflydelse gældende hos Kansleren; men man opnaaede kun, at der blev udstedt en Seddel af Kancelliet, underskrevet af Sekretæren Hr. Schult, at Pateren maatte begraves paa Kirkegaarden. Hr. Kansleren skød sig ind under Kongens Fraværelse, som da førte Hæren imod

ad 90) *Lieu*, du, Johan, Søn af Købmand Jacob du Lieu i Kölln. 1675 Løjtnant, 1675 Kaptajn d'armes i 1. sællandske nationale Infanteri Regiment. 1676, 4. April Chef for 1. Kompagni af sællandske nationale Infanteri Regiment. Saares 11. Juli 1676 ved Belejringen af Landskrone. Kom i Strid med Løjtnant Vogelsang af samme Regiment og havde trods sit givne Revers, trakteret ham med Stokkeprygl. Han bliver derfor arresteret i Landskrone; men beder derefter om at blive løsladt af Arresten for at komme til at deltage i Stormen paa Malmø. Vistnok den Kaptajn Dullige, der dræbes i Duel af Oberst Løjtnant Otto Henrik Aderkass før Udgangen af Februar 1678. (Oberstlt. Hirsches Ms.).

ad 92) 1677, 14. Oktober, Seddel om Christopher Mullart, Papistiske Prestes Begravelse om Aftenen paa Holmens Kirkegaard. (Sæll. aab. Br. Nr. 265.) Angaaende de münsterske Troppers Deltagelse i den skaanske Krig se Oberst N. P. Jensen: Den skaanske Krig 1675—79. Kbh. 1900. S. 257 ff. og følgende Notits: 1677, Juni 6. »Brød *de münsterske troupper* (som vare 3 imod 4000 mand til hest och føds, hvileke kongen for penge haffde tilhandlet sig aff biscopen aff Münster, Bernhard Christopher von Galen, op fra Lantserone, hvor de vare landede udi de dage, som kongen af Danmarck undsatte Christianstad, og den 7. dito conjugerede sig med den danske armee ved Lund«. (St. Jacobsen: Den nordiske Krigs Kronike p. 114).

Svenskerne paa Rygen; en katholsk Præsts Begravelse i Kirken, som tidligere var bleven bevilget, kunde han — sagde han — ikke uden Kongens Samtykke give Tilladelse til. Hvorved der endnu er at bemærke at, da det ikke var bleven paalagt Prædikanten at forrette Jordpaakastelsen, viste denne sig ikke paa Kirkegaarden, skønt han havde taget imod en Rdl. [Imperial], og forsikrede, at ikke han var Skyld i de nye Vanskeligheder, der rejstes Katholikkerne, men Magister Isaias, Helligaandskirkes Sognepræst, som engang havde set en af sine Lutheranere blive begravet uden for Murene paa Marken i en Katholiks Sted og derfor ikke vilde have indenfor sin Kirke ham, der var bleven dræbt i Duel, den ovenfor i September Maaned omtalte Duelieu; dertil kommer endnu, at Prædikanten Dagen før havde sagt, at der vilde blive ringet med Klokkerne, hvilket dog ikke skete — under Paaskud af Prædikantens Fraværelse, da man ikke plejede at ringe med Klokkerne, naar Prædikanten ikke var tilstede og forrettede Jordpaakastelsen.

93) 1677 døde *Renatus Bureau*, Enkedronningens Skrædder; begr. 1677 14. Okt. paa Holmens Kirkegaard med Seddel; der blev gjort nogle Vanskeligheder, men de bleve let fjernede — efter hvad man siger — ved (Enke)Dronningens Mellemkomst hos Hr. Schult; der blev givet Prædikanten to Imperialer; men derfor blev der dog ikke forrettet nogen Jordpaakastelse, fordi det ikke var omtalt i Seddelen.

94) 1677 henimod Slutningen af Okt. døde [*Anna Elisabeth Thomassen*] de Lauriers Hustru, i Landskrone; hun blev ført hertil og begr. paa Rundetaarns Kirkegaard, da Holmens Præst og Hr. Schult gjorde Vanskeligheder, fordi hun var bleven Katholik, hvad der stred imod hvad Kongen havde befalet og sagt, at den ene Religion var lige saa god som den anden.

ad 93) *Bureau*, René. Bendix Schöll sluttede paa Dronningens Vegne Kontrakt med ham i Paris d. 18. Febr. 1666, Mester René forlod derefter Paris d. 5. Okt. s. A. 1667, 30. Jan. Bestalling fra 5. Okt. 1666 at regne som Skrædder hos Dronningen og Prinsesserne (Sk. Kam. Bestallingsbøger 4 a, 130. 8 a, 98). 1670 Rulle: Frantzöiske Skrædder Mester Renne, 300 Rdl. 1670, 29. Okt. Enkedronning Sofie Amalies Bestalling for ham som hendes Liv- og Hofskræder med en Svend og en Dreng 300 Rdl. aarlig uden Kost. 1677. 18. Oktober, Seddel anlangende *Resnes Bureau's* Lig at begraves om Aftenen paa Holmens Kirkegaard (Sæll. Reg. Nr. 268).

95) 1677 døde *Johannes Fridericus*, adelig Fændrik i Fyrsten af Münsters Tjeneste; begr. 1677, 13. Nov. paa Holmens Kirkegaard. Han skulde have været begravet paa Rundetaarns Kirkegaard; men efter Anmodning fra Holmens Ligbærer og efter Prædikantens Tilskyndelse, som frygtede for Kongens Unaade, blev han ført bort derfra.

96) 1677, 8. Dec., døde Hr. *Choquet*' Søn, 13 Aar og omtrent 6 Maaneder gammel; han havde hele sit Liv været lam og fra Forstanden; begr. 12. Dec. paa Holmens Kirkegaard, hvor han blev ført hen, fulgt af 4 Vogne, idet Prædikanten uden at gøre nogen Vanskelighed forrettede Jordpaakastelsen.

97) 1677 inden Aarets Udgang døde [*Adolph Cordel*], Kapitajn for de kgl. Muldrivere; begr. [17. Jan. gl. Stil] paa Holmens Kirkegaard med stor Pragt i Overensstemmelse med Overhofmarskal Winterfelds Befaling. Da han havde efterladt næsten alt til de fattige, kunde det allermindst forsvares, at Kuratorerne alligevel ødslede med Penge ved Begravelsen, ved rigelige Drikkepenge og paa anden Maade, saa at af 80 Imperialer kun 4 kom de fattige til Gode. Gud tilgive dem dette.

98) 1678, henimod Slutningen af Februar, døde *Jacob Fasan*; begr. paa Trinitatis Kirkegaard; før sin Død testamenterede han de fattige 10 Imperialer.

99) 1678, 10. Marts, døde et Pigebarn, Datter af Hr. *Spanagel*, G. Urstets [ø: Ørsted] Svingersøn; begr. paa Trinitatis Kirkegaard, efter at der hos Storkansleren, Vicekansleren og Rigsadmiralen forgæves var arbejdet paa at faa Tilladelse til at benytte et Gravsted i Holmens Kirke, som var købt i Forvejen, hvorom der var udstedt skriftligt Vidnesbyrd i et Kongebrev eller et med kgl. Vaaben beseglet Brev. Hvilken Ærlighed og Redelighed!

100) 1678 døde *Walterius*, Billedhugger fra Køln; ærefuldt begr. 20. Maj paa Runde Taarns Kirkegaard.

ad 97) 1678, 17. Januar, *Adolph Cordel*, Capitajn for Dyrene paa Jegersborg. 16. Jan. Seddel, at han maa begraves paa Holmens Kirkegaard om Aftenen (Sæll. Reg. Nr. 8). Han blev begravet med Sang og Klokke-ringning (Holmens Kirkes Begravelsesbog). 1675, 27. Sept. de 3de Fransosser hoes de 6 Muul-Esler et fierding Aars Løn og Kostpenge, hver 50 Rdl., tils. 150 Rdl. (Overkammerjunkkerens Regnsk.).

101) 1678, henimod Slutningen af Juli døde *Margaretha* fra Cambray, Løjtnant Franciskus Hosudés Hustru; begr. uden for Byen paa den militære Kirkegaard.

102) 1678 døde Franskmanden *Johannes Crockville*; begr. 23. Aug.; han blev kørt uden for Østerport paa Kirkens Bekostning.

103) 1678 [2. Spt.] druknede i Stadsgraven *Diego Koll*, Søn af Kaptajn i Flaaden K., næsten 17 Aar gl., og *Frederik Münchhausen*, Søn af Kaptajn M., fra Hainaut; de vare gaaede ud i Vandet for at vaske sig og bade; denne, som havde været til Skrifte 2 Dage før, blev begravet d. 4. s. M., hin, som havde været til Skrifte o. 8 Uger før, blev begravet d. 6. s. M. paa runde Taarns Kirkegaard, hvor ogsaa den anden var bleven lagt, og det uden nogen Vanskelighed, ved Siden af de andre Døde.

104) 1678, 28. Dec. døde *Isaac Mari*, som i sin sidste Sygdom vendte sig fra Calvinismen til Troen, begr. henimod Aften paa den tyske Kirkegaard ved kgl. Seddel, for hvilken Hustruen havde betalt 11. Imperialer. [Rdl.].

ad 103) *Koll* [Cools, Louis], capitaneus nauticus. Han aflagde Ed 1676, 25. Marts som Løjtnant. Blev 1677, 15. Nov. Kaptajn og Aarstjener med 200 Rdl. Aflagde Ed 1678, 11. Marts som Kaptajn. Førte »Lossen«. 1679, 21. Jan. skulde efter Ansøgning kommandere en af de nye Barcalonger. 1679, 23. Jan. Blev stadfæstet som Kaptajn og Aarstjener. 1679, 17. Marts fik Ordre til at kommandere Barcalongen »Makrelen«. 1679, 31. Marts skulde med »Makrelen« krydse imellem Samsø og Aarhus. 1679, 13. Dec. forblev i Tjenesten efter Fredsslutningen med 200 Rdl. aarlig. 1680 16. Marts han og hans Folk, som med »Makrelen« havde erobret den lille svenske Kaper »Nacktergalen«, fik denne udleveret, da den ikke egnede sig til kgl. Tjeneste. 1682, 18. Febr. Blev han Kaptajn med 250 Rdl. aarlig. 1684, 12. April blev tiltalt for at have transporteret privat Fragt fra Norge; men fritoges for Tiltale. Var bleven afskediget ved Reduktionen i 1684 og søgte 1685, 12. og 23. Marts atter Ansættelse. 1685, 18. Maj Sagen imellem ham og Kommandanten paa Christiansø. Oberst Coucheron hævdedes (Ass. Marquards Ms.).

ad 103) *Münchhausen*, Julius, Regiments Kvartermester i Nympei Dragoner. Da dette bliver reduceret i 1676, ansættes han som reformé i Dronningens Liv-Regiment med halvt Traktement — 6 Rdl. mdl. — Da han ikke kunde leve heraf med Kone og Børn, ansøgte han April 1677 om sin Demission, hvis han da ikke kunde blive accomoderet andetsteds. Ansat 1677, 10. Maj som Kaptajn reformé i fynske nationale Infanteri Regiment (Oberstlt. Hirsches Ms.).

105) 1679, 19. Jan., døde *Antonius N. N.*, kgl. Muldriver., begr. ved Runde Taarn.

106) omtr. samme Dag døde *Anna*, en fattig Pige, Datter af en Soldat, efter Modtagelsen af det hl. Vandringsbrød, men ved Moderens Forsømmelse uden den sidste Salvelse; begr. paa de Fattiges Bekostning.

107) 1679, 22. April, døde Orlogskaptajn *Gerhard van Tessen*; højtidelig begr. paa Holmens Kirkegaard.

108) 1679, 4. Maj, døde *Nicolaus Picquart*; begr. ved Rundetaarn.

109) 1679, 30. Maj, døde *Balthasar Martin* fra Hamborg; begr. paa Altona Kirkegaard.

ad 105) 1676, 1. Februar, Ober Marschall, til de 3 françoisser, som er hos Muldyren, hver en Quartal, 50 Rdl. och til 4re Senge, hver Seng 25 Rdl. er 250 Rdl. (Overkammerjunkerenes Regnskab).

ad 107) *Tessen*, von, Gerardus, Ed 6. Marts 1678 som Kaptajn, nævnes 1678 og 1679 som Kaptajn paa »Norske Løve« (Ass. Marquarts Ms.). Han blev antagen i Holland i 1678, 28. Febr., fra hvilken Dato hans Gage regnedes, nemlig 40 Rdl. maanedlig og fri Kost i Kahytten eller ordiner Kaptajns Kostpenge, 14 Rdl. maanedlig; 6. Maj s. A. beordredes han til at overgaa paa Orlogsskibet »Mars« som første Kaptajn hos Viceadmiral Henrik Span (Admiralitetets Copiebog General E, 216 a); men da det en Uges Tid efter blev bestemt, at Viceadmiral H. Span skulde føre Orlogsskibet »Norske Løve«, fik han d. 13. Maj Befaling til at overtræde paa dette (l. c. E, 237 b), og derefter fik han d. 20. s. M. Ordre til, saa snart en Forandring med Stykkernes Ombytning paa »Norske Løve« var sket, at lette Anker og begive sig fra København til Køgebugt, hvor han skulde rangere sig under Admiral Markvor Rodstens Flag indtil General-Admiral-Løjtnant Niels Juel personlig ankom til Flaaden (l. c. E, 252 b). I Begyndelsen af 1679 var Gerard van Tess atter paa »Norske Løve« hos Viceadmiral Span (l. c. F, 14 b); men i Slutningen af Marts s. A. blev han paa det afrikanske Kompagnis indstændige Ansøgning forløvet af den kgl. Tjeneste for at føre det af Kompagniet laante Orlogsskib »Christiansand« til Guinea (l. c. F, 180 a). Kort efter døde han imidlertid og hans Enke, *Margrieta Wewers*, ansøgte Admiralitetet om, at hans Kvittering for modtaget Skilsinventarium maatte blive leveret hende tilbage, da hun ikke kan have Opsigt og Tilsyn med Skibet, da hendes Stilling som Enke med faderløse Børn alt er vanskelig nok (l. c. F, 209 a). Hun døde i Jan. 1680.

ad 108) 1671, 5. Jan. Missive til Kammerkollegiet, at gøre Afregning med Claude Mouson, Køkkenmester, *Picard*, *Mesterkok*, Pierodes og Henrik Lorige (Sæll. Tegn. Nr. 9). Læst i Kammerkollegiet d. 17. s. M. og tilstillet Lorents Tuxen.

110) 1679 døde Mme *Klaumans* [f. du Lieu]; begr. i Helligaands Kirken ved et særligt kgl. Privilegium, som forbød Begravelsesceremoniernes Anvendelse.

111) 1679 i Sept. døde *Johannes Morel* fra Savoyen; begr. uden for Byen paa den militære Kirkegaard.

112) 1679 om Efteraaret døde i Falkonerhuset Falkoneren med Hustru og to Sønner; alle begr. i det nærliggende Landdistrikt Amager.

113) 1679, 1. Okt., døde Barnet *Helena von Awen*, D. af Johannes v. A. og Eva.

114) 1679, 14. Okt., døde *Bertina Phloes*, Hr. Viceadmiral de Wittes Hustru; begr. paa Holmens Kirkegaard.

115) 1679, 20. Okt., døde *Peter* [Ørsted] Kirurg; begr.

ad 110) *Klaumans*, Da. 1679, 24. Aug. Aab. Brev, at Materialskriver paa Bremerholm Peter Klovmans Hustrus Lig maa begraves i hl. Geist Kirke uden Ceremonier, Klokkespil og Jordpaakastelse af Præsten og uden noget Følge om Aftenen, »foruden al Konsekvens for andre, dog at Kirken og dens Betjente, Skolen, fattige o. a. vedkommende derover intet afgaar (Sæll. Reg. Nr. 251).

ad 112) 1679, 9. Dec. Missive til Sællands Biskop, Dr. Hans Bager, at en Præst skal give Bøde, fordi han har begravet to Katholikker: »Vide maa du, at vi denne Gang af sær kgl. Mildhed og Naade efter Mag. Peter Møller, tyske Prædicant i Christianshavn, hans herom allerunderdanigste gjorde Ansøgning og Begiering allernaad. hafver tilgifvet og efterladt hannem hans Forseelse, hand ved tvende catoliske Religions-Forvantes, nemblige afgangene Gisebrecht Henrichs, Falchenermester, og hans Hustrues Ligs Begravelser, hafver begaaet, saa at hand derfor u-tiltalt maa forblifve. Dog at du forholder hannem, hvad hand med samme sin Forseelse efter Rettens Gang billigen hafde fortient, og i det Sted setter hannem udi en lidelig Penges Straf, til fattige Præste Enker at udgifve, saa og ellers paa det alvorligste reprimanderer, med Formaning og Paakiendelse, sig aldrig mere i saadan eller anden Forseelse at lade finde, saa fremt hand icke da vilde ansees og uden ald Naade straffis som vedbør. Derefter du dig allerunderd. hafver at rette og dend imod hannem formedelst forskrefne Forseelse allerede begyndte Proces strax vorder ophæfv. Befalendis etc. Hafniæ d. 9. Decembris 1679. (Sæll. Tegn. Nr. 135. Trykt herefter. K. D. VI, 716.)

ad 115) Mester *Jørgen Petersen Ørsted*, Hofbarbierer. 1670, 27. Sept. Kgl. Konfirm. paa sine forrige Privilegier 1668, 24. Okt. med nogen Forbedring: »at være Chirurgus hos de Kveste paa Børnehuset i Christianshavn, 8 Rdl. mdl. af de Midler, som til de Kvestis Underholdning er forordnet. Han maa indtil videre — uanset [at] han ei er i Badskerlauget — Beckener for sin Dør udhenge, og de Dreng, som han i Barbierkonsten oplærendis vorder, skal udi Ambtsprotocollen ind- og udskrifves lige-

116) 1679 i Nov. døde *Daniel Pillois*, kgl. Dansemester; begr. paa Holmens Kirkegaard.

117) I Aaret 1679 døde forskellige Søsoldater.

118) 1680 i Jan. døde *Mme. von Tessen*; begr. paa Holmens Kirkegaard.

119) 1680 i Maj døde Kaptajn *Monvalison* fra Savoyen; begr. ved Rundetaarn.

som de andre deris udi Ambtet, efter de voris Hof Barbierer gifne Privilegier. (Sæll. Reg. Nr. 566.) (Se Fr. Wulff: Barbervæsenet i Danmark. Kbh. 1906. S. 58, 315.)

ad 116) *Pilloys, Daniel*. Indkaldt i 1648 af Dronning Sofie Amalie blev han udnævnt til kgl. Dansemester. Han delte Skæbne med adskillige af Hoffets og Statens Embedsmænd: siden 1650, 1. Jan. havde han hverken faaet sin Løn udbetalt eller faaet godtgjort, hvad han havde udlagt til Kramvarer, som han under Københavns Belejring havde leveret til det unge Herskab. Vel gav Kong Frederik III ham 1665 Anvisning paa Tolden i Norge; men da Anvisningen kort efter blev tilbagekaldt, havde han næsten intet faaet udbetalt. Derfor søgte han gentagne Gange om, at enten Anvisningen paa Tolden i Norge maatte blive sat i Kraft igen, eller, hvis han ikke kunde erholde rede Penge, om han da maatte faa udlagt noget Gods, som var ved Magt og laa ham belejligt, saa at han kunde bo der paa sine gamle Dage. Af en Ansøgning fra ham til Griffenfeld fremgaar, at Storkansleren havde lovet den franske Gesandt at tage sig af Sagen. (Sæll. Tegn. 1671, 6. Sept. Nr. 730 Indl., 1672, 5. Dec. Nr. 792 Indl., 1674, 22. Dec. Nr. 480 Indl.) 1687, 7. Aug. Kgl. Konfirm. paa afg. Daniel Pilloys og hans Enkes, Nicolle des Hais, testamentariske Disposition, at deres Døtre maa gaa lige i Arv med deres Sønner. Sønnen *Barthélemy* havde modtaget i Arveforskud 1500 Rdl., som vare betalt for ham i Frankrig o. a. St., og Sønnen *Frédéric*, som blev uddannet i Faget i Paris (i 1671 skrev Faderen herom i en Ansøgning til Kongen saaledes: »si l'un de mes fils, que je tiens à Paris il y a plus de quatre ans, suit mes intentions, il se rendra capable du service de Votre Majesté, ce qui me sera un joye avant de mourir de voir un de mes enfans succeder dignement à ma profession au service d'un grand roy« . . .) havde erhholdt 1200 Rdl. *Frédéric P.* blev virkelig kgl. Dansemester ligesom Faderen.

ad 118) Se under 107.

ad 119) *Montvallison*, Kaptajn reformé i Jan. 1677. 1677, 17. Maj Kaptajn reformé i det sæll. nationale Infanteri Rgmt., stod 1677, 1. Juni ved den udgaaede Batl. af sæll. Infanteri Rgmt. under duc de Croye. Blev haardt saaret i højre Haand under Belejringen af Malmø i Juni 1677. Haanden kunde ikke komme sig. I Sept. s. A. ansøgte han om at erholde et Kompagni eller sin Afsked. Var i Nov. ikke bleven ansat, men blev anbefalet til Genansættelse af duc de Croye. I Dec. Kaptajn reformé ved Kellers Liv Rgmt. til Fods. 1678, 2. Marts var han endnu som Kaptajn reformé ved Livrgmt. i Landskrone; men i Okt. s. A. laa han som Chef for et Kompagni af dette Rgmt. i Landskrone. 1679 i Nov. reduceret. (Oberstlt. Hirsches Ms.)

120) 1680, 2den Paaskedag, døde *Wilhelm*, Falkoner-
mester; begr. i det nærmeste Landdistrikt, [Ny] Amager kaldet.

121) 1680, 27. Aug., døde *Anna Maria Sapinin* fra Bøhmen,
Vinceslaus Adalbert Zdiarski fra Deutschbrod i Bøhmens Hu-
stru; begr.

122) 1681, 31. Marts, døde *Johanna Lefèvre*, Orlogskaptajn
Bernhard Andressens Enke, Moder til Kaptajn Barfods Hustru;
begr. paa Holmens Kirkegaard.

123) 1681 henimod Oktober Maanedes Begyndelse eller d.
10. s. M. døde *Mme. d'Avila*; begr. ved Rundetaarn.

124) 1683, 7. April, døde *Jacob Deocon*, Spanier fra Gra-
nada; begr. ved Rundetaarn.

125) 1683, 15. Maj, døde *Philip Bastard* fra Savoyen, efter
Modtagelsen af det hl. Vandringsbrød, men uden den sidste Sal-
velse, fordi der ikke syntes at være overhængende Fare for hans
Liv.

126) 1698, 2. Aug., døde *Thomas Hérison*, fransk Sømand;
begr. uden for Byens Porte paa Sømændenes Kirkegaard.

127) 1698, 23. Sept., døde *Johannes Martin Haverstrav*;
begr. d. 28. Sept.

128) 1698, 24. Sept., døde i Helsingør *Bort*, fransk Lega-
tionssekretær og under Gesandtens Fraværelse vikarierende Mi-
nister; han blev uden egen Skyld gennemboret af et Sværd, da
han gik til Kongens Hof for at gøre Afskedsvisit inden sin Bort-
rejse fra Danmark. I de halvanden Dag han overlevede sit Saar,
gav han tydelige Beviser paa Anger, Taalmod og kristelig Kær-
lighed til sin Drabsmand. Hans Lig blev kørt tilbage til Kø-
benhavn og blev med kongelig Bevilling hen paa Aftenen be-
gravet paa Holmens Kirkegaard.

ad 120) 1680, 15. April. Begravelsesbrev for forrige Falkoner-
mester Wilhelm Geisbert at begraves paa Kirkegaarden paa Ny Amager (Sæll. Reg.
Nr. 134).

ad 122) *Bernt Andersen* (Fischer) var Maanedsløjtnant i 1658, nævnes som
Kaptajn i Reglementerne 1667—71. (Se Lind, Frederik III's Sømagt,
S. 244, 255, 297, 304).

ad 128) Kong Christian V opholdt sig i de Dage paa Kronborg. (Tageregister
des Königs Christian des Fünften etc. Kbh. 1701, S. 356.)

129) 1698, 19. Okt., døde *Antonius Tissedre*, fransk Adelsmand, Kustode paa de kgl. Skibe, dømt til Døden af den danske Konge, fordi han havde stukket en Mand ihjel; før sin Død gav han offentlig mange Beviser paa Taalmod, Resignation og Mod, hvorved han vandt alles Sind for sig; hans Legem blev begravet der samme Dag paa den Kirkegaard, der var bestemt for Officerer.

130) 1698 henimod Begyndelsen af November døde *Simon Janssen Groot*, hollandsk Købmand; begr. paa Trinitatis Kirkegaard.

131) 1698 henimod Slutningen af November døde *Martin de Haiss*, fransk Sømand; begr. udenfor Portene paa den Kirkegaard, der var bestemt for Sømænd.

132) 1699, 27. Jan., døde *Quelin*, af Drabantgarden; begr. paa Rundetaarns Kirkegaard.

133) 1699, 26. April, døde *Johanna Visens*, begr. paa Rundetaarns Kirkegaard.

134) 1700, 10. Jan., døde *Susanna de Rouse d'Aguisy*; begr. paa Christianshavns Kirkegaard.

135) 1700, 20. Sept., døde *Petrus de Resme*, Belgier; begr. paa Rundetaarns Kirkegaard.

136) 1700, 30. Okt., døde *Elisabeth Choquet*, Enke; begr. paa Rundetaarns Kirkegaard.

137) 1700, 25. Nov., døde *Petrus la Roche*; begr. paa Rundetaarns Kirkegaard.

138) 1702, 21. Febr., døde *Ludovicus Bridou*, Kok hos Hs. Exc. Grev de Chamilly; begr. paa Christianshavns Kirkegaard.

139) 1702, 21. Febr., døde *Adrian Fürnis*, en udmærket Tapetvæver; begr. paa Rundetaarns Kirkegaard.

140) 1729, 14. April, døde *Conradina Schenck*, født Cardinal, hvis Lig blev lagt ved Siden af hendes Fader, Joseph Car-

ad 129) Helsingørs St. Maria Kirkes Dødebog har følgende Notits om A. T.s Begravelse: »D. 14. Octobris. Der harquebusirte Marquis Anthon de Tissedre aus Frankreich auf St. Johans Kirkhoff hinter der kleinen Thür zu dem Pulpiturne.

ad 132) *Quelinus*, Wilhelmus. 1697—99 Drabant, Fændrik. I Lengnick's Kirkebogsuddrag for Trin. K. føjlagtig kaldet Quirinus.

ad 140) 1725. 17. Dec. Bevilling for Joseph Cardinal og Hustru Birgitte C., at deres Datter *Christine Conradine C.*, gift med Regiments-Feltskær *Schenck*

dinals Aske, paa Rundetaarns Kirkegaard ved en højtidelig Ligbegængelse Kl. 4 om Eftermiddagen.

141) 1730, 13. April, døde Pater *Joseph Saur*, Missionær her i Staden i 16 Aar; Liget blev d. 15. s. M. ved offentlig Ligbegængelse lagt ved Siden af Fru Schencks Aske paa Rundetaarns Kirkegaard; Hr. v. Harding, kejserlig Legationssekretær, M. de Lanoue, fransk Legationssekretær, den russiske Resident, Kammerherre v. Betuschoffs Sekretær, Hr. Arnold, Adm. . . . , Hr. Pater Gosset, den franske Gesandt, Hs. Exc. Grev de Plelos Huskapellan, og andre fremragende Mænd af vor Menighed fulgte.

maa nyde i Arv $\frac{2}{4}$ imod sin Broder Frederik Christian C. (Se iøvrigt Kristian Carøe, Kirurger, eksam. 1738—85, Kbh. 1906, S. 58). I det følgende Aar 1726 døde Joseph C., som havde været en af Kong Frederik IV's betroede Lakajer, og blev begravet i Trinitatis Kirke. Sønnen Frederik C. ansøgte 1729, 17. Aug. om det ledige Kancelistembede ved Regeringskanc. i Glückstadt, hvilket Embede han dog ikke opnaaede. Han havde da alt været 2 Aar i Krigskollegiet som Volontør; hans salig Fader havde som gammel 35-aarig Tjener »besondere Gnade gehabt«, og det faldt hans Moder som fattig Enke, der ikke oppebar nogen Pension, og som under Ildebranden i 1728 havde lidt betydelig Skade, umuligt fremdeles at underholde ham uden Hjælp. (T. Kanc. Patente 1729, Føl. 351, Indl. Jvfr. Kjøbenhavns Huse og Indvaanere efter Branden 1728, S. 85, 286.)

Ungdomserindringer af Lotterikollektør i Aalborg Jens Bech.

Meddelte ved hans Sønnedatter, Fru **Suzon Beck.**

Elterfølgende Erindringer er skrevne af Klasselotterikollectør og Stempelpapirsforhandler Jens Bech i Aalborg.

Naar Erindringerne, som nedskrives 1850, allerede slutter med 1829 — han døde de. 8. Maj 1852, 75 Aar gammel — saa er det aabenbart, fordi Forholdene tvang ham til fra den Tid af at føre et mere indadvendt Liv. Dilettantkomediernes Tid var forbi, og adskillige efterladte Papirer, Kort og Tegninger viser, at han har beskæftiget sig meget med Astronomi, Korttegning, Arkitektur og andet mere.

Han havde 5 Sønner — nu alle døde — hvoraf flere kom meget vidt omkring, en er begravet i Tiflis, en i Chaux de fonds i Sveitz.

Manuskriptet var længe i en af Sønnernes Værge, Pastor Niels Julius Bech. Det blev dér omhyggeligt afskrevet af en Brodersøn af denne og er siden paa en uopklaret Maade forsvundet.

Jens Bech og Hustru døde begge 1852 med faa Maaneders Mellemrum.

Om end Originalens Retskrivning i det væsentlige er bibeholdt, er forskellige Forkortelser opløste og Fejl, navnlig i Stavning af fremmede Ord, rettede.

Bech havde en stor Omgangskreds, og nævner hist og her saa mange vel bekendte Skuespillere fra det kongelige Theater. Dilettantskuespillere i Aalborg og Kolleger i Told-Etaten, der kun stod i et fjærnere Forhold til ham, at det ikke er fundet rigtigt at ledsage alle disse Navne med personallistoriske Noter om vedkommende.

Erindringer af mit Liv.

Erindringen, denne Tryllemagt, der ledsager Mennesket igennem Livet, og virker stærkere paa Oldingen end paa selve Ynglingen, fordi vor Tilværelse kun ligger i Fremtiden — har fremkaldt disse Blade.

Som den der i $\frac{3}{4}$ Part af min Vandring igiennem Livet, har været beskæftiget med Bogholderi og Regnskabsvæsen, formeener ieg her at gjøre en Oversigt over mit Livs Begivenheder, og Forsynets underlige Ledelse — blot i en flygtig overfladisk Contour — de dertil knyttede Erindringer udgiøre Skatteringen, der har Interesse for mig, fordi de ere indgravne i Sielen, og som deels ei kan, deels ville være for vidtløftige at detaillere. — En Digter siger saa sandt: »Den Unge lever i sit Haab, den Gamle i sine Minder«.

Vor Fødsel, vore første Omgivelser, vor Opdragelse og Undervisning, er unægtelig det Stof, som danner Manden, og bestemmer hans senere Virkekreds. Den Lykke, der af Mange oversees og letsindig betragtes, at være født af velhavende i en fordeelagtig Stilling værende Forældre, der havde Ævne til at anvende noget paa deres Børns Lærdom, er ikke faldet i min Lod.

Den 6. October 1776 blev ieg født.¹⁾ Min eigode Fader var ansat som kongelig Laquai med en aarlig Gage af 250 Rbdr., som i de Tider vel kunde forslaae bedre end nu, men dog var lidet til 3 Børns Opdragelse; men min Moder var en flittig, sparsommelig Kone af simpel Herkomst — en Skomagers Datter. Ofte erindrer ieg mig, at hun i min Barndom omhyggelig lærte mig at stoppe Strømper, sye Knapper i mine simple Klæder etc.; thi disse Øvelser gjorde mig i min modnere Alder Nytte. — Min Fader manglede ikke den Tournure, som mange Aars Hoftieneste giver; han havde lagt sig efter juristiske Kundskaber, for dermed i hans Ansættelses Tid, det Struenske Ministerium, at bane sig Vei til en Slotsforvalterpost etc., som den Vei, han betraadte, gav ham Fordring til; men han havde mange Medtjenere foran sig, og kun de ældste bleve befordrede. Han skrev en god tydelig Haand og havde mange Fritimer, som han anvendte til Læsning og Musik, da han spille en god Fløite. Af Character var han alvorlig, ofte tungsindig og ordknap,

¹⁾ Slotskirkens Daabsprotokol nævner hans Forældre »Monsieur Jørgen Christopher Beck, Opvarter i Rosen ved det Kongelige Hoff, og Kone Marie Sørensen«. Blandt Fadderne nævnes den siden omtalte Urtekræmmer Knud Herløf.

Egenskaber ieg har arvet efter ham. — Efter min Moders Fortælling, var ieg som et lidet Barn nær omkommet i Søen ved Fredensborg, hvor Kongen med sit Hof om Sommeren laae hos Enkedronningen. Min Fader havde leiet et lidet Huus ved Søen. Min Moder havde ingen Tjenestepige, var gaaet ud for at gjøre Indkiøb til Huusholdningen, og hos mig lukket Dørene; men da Tiden blev mig lang, sneg ieg mig desuagtet ud af Huset, og løb ned til Søen, hvor hun efter lang Søgen greb mig hængende paa et Bolværk nær ved at styrte i Søen, hvor ieg af Mangel paa Folk i Nærheden, vilde være redningsløs forloren.

Da ieg blev noget større blev ieg ofte bragt til min Faders eneste Søster, gift med Urtekræmmer Herløw, paa Hiørnet af Raadhuusstræde og Farvegaden. Mange Barndoms minder kalder de der tilbragte Dage mig i Erindring. I blandt mine Legekammerater var min 12 Aars ældre Fætter Hans Jørgen, Hanssjøren kaldtes han af mig.¹⁾ I Boutikken lærte han mig at gjøre Kræmmerhuuse. Han forfærdigede en Slæde, hvor han en Vinterdag for saa voldsom frem med mig i Gaarden, at han væltede mig mod Posten, hvorimod ieg fik Hovedet saa forslaaet, at ieg endnu bær Ar deraf over det høire Øie og Kinden.

En Søndag Eftermiddag glemmer jeg aldrig, hvor ieg blev ladt alleene hiemme, da min joviale Farbroder spadserede til Friedrichsberg med en Ven, hans Børn og Hans Jørgen. Tiden faldt mig uendelig lang, Veiret var uendelig smukt. Garderne vare tomme for Mennesker. Jeg sadt mig paa Hiørneavisstenen, og mit Blik faldt paa Hiørnet af Snaregaden, i hvis Gaard med Plankeværk til Gaden stod et Valdnoedde træ, hvorom ieg hørte støiende Børn muntert legede. Vemodig tænkte jeg paa min forladte Stilling, paa min Tilsidesættelse — ieg var formodentlig ei klædt saa sirlig som de andre Børn. Hvor vilde ieg ei have følt mig lykkelig med Børnene under Valdnoedde træet? — Men saaledes er jo vort heele Liv meer eller

¹⁾ Hans Jørgen Herløw blev siden Skibsmægler og i 1819 Førmand for Mæglerkorporationen. Hans Portræt er gengivet i P. Ryge-Jensen og Marcus Wesenbergs Festskrift om Mæglerkorporationen i Kjøbenhavn. Kbh. 1908.

mindre Illusion; det er et optisk Glas, hvori vort Øje bedrages, baade det Nærværende og det Tilkommende, selv vor Erin- dring ligger ved at skue deri, i en mørkere eller lysere Farve hos det dæmrende Blik, og det er en Lykke for Menneskelig- heden at slige triste Timer — min Barndom gav flere deraf — glemmes. Nu seer ieg Omgivelserne i hiine ellers glædelige Barndoms Dage, og ieg elsker disse Erindringer saa høit, at ieg ikke ændser min nu værende lykkelige Velstand imod hiin Tids enfoldige Simpelhed.

Vel i en temmelig sildig Alder blev ieg sadt i en Skole, hvilke da for Middelstanden og Borgerbørn, man kan tænke sig, kun maatte være meget slette, hvor en halvlærdt Mand, fordi han skrev en god tydelig Haand, maatte lære c. 50 Børn Dansk. Læsning, Skrivning og Regning, og det var Alt.

Min eigode Fader lod mig nyde alle de Fornøielser, som det stod i hans Magt. Paa Comedien tog han mig ofte med i den Loge, hvortil Hofbetientene havde Adgang. Balletterne gjorde da meest Indtryk i mit barnlige Sind. — Gamle Chris- tiansborgs Slots utallige Irgange kiendte ieg paa en Prik, til- ligemed de pragtfulde Gemakker. — Et af Skiæbnens underlige Luner bragte mig tidlig i Forbindelse med Skuespillere. Den da fortrinlige Skuespiller, Instructeur Schwartz, var en Søn af min Moders Søster¹⁾; i hans Huus kom ieg ofte med min Mø- der. Med Comikeren Knudsen blev ieg som Barn bekiendt, i mine ældre Dage med Lindgreen, Forsom, Saabye og Elsborg.²⁾ Saaledes begyndte ieg meget tidlig at blive indtaget af Theatret og dets Præster. Af kiøbt Legetøj havde ieg og mine 2 Sød- skende kun meget lidt, hvorimod min Fader af Kortpapiir ud- klippede os Mennesker, Heste og Vogne. Jeg lærte snart at eftergiøre disse, og mine Søskende morede dem med Herrer, Damer, Careter, Heste og Meubler i smaa Huuse, mest af Kort. Jeg dannede mig saaledes et lidet Theater, hvorpaa ieg fremstillede Personerne af Lystspillet Barberen i Sevilla, hvis

¹⁾ Cecilie Schwartz, f. Sørensen, død 1. Mai 1802 (Bricka Biogr. Lex. 15, S. 396).

²⁾ ♂: Elsborg, Nicolai, f. 1749. † 1802.

Replikker af mig bleve oplæste af Bogen. De udklippede malede Skuespillere bleve fremtrukne paa Scenen ved et med Vox paa den fastsaaende Fod hæftet langt Haar, det min Søsters Hoved stedse maatte afgive. Naar ieg undtager min Skolegang, var ieg i min første Ungdom næsten overladt til mig selv og mine Sødskende, der i min Karakter virkede til en Stilhed og Tilbageholdenhed, der senere blev mig egen. Iblandt mine Præstationer vare og Efterligninger af Dyr og Mennesker, dannede af de Voxlysstumper, som min Fader medbragte, og hvoraf Originalerne toges af Træsnittene i Esopii Fabler. — I Stykket Barberen af Sevilla saa ieg, at Basil kom i sidste Akt ind med en Papiirslygte. En saadan forfærdigede ieg af hvidt Papiir, rullede dertil et Lys af Vox, hvis Væge var en tyk Traad. Skuespiller Knudsen boede paa 3. Sahl i Lavendelstræde, og mine Forældre paa 1ste. En Aften mødte han mig paa Trappen med den tændte Lygte, gjorde strax mit Bekiendtskab og tog mig op med sig til sin Kone og Børn. Da han bemærkede min Lyst til Comedielæsning, gav han mig Tilladelse til at læse hele hans Samling, der dog næsten alene bestode af Holbergs Comedier. Han gjorde nu Bekiendtskab med min Fader, hvor han ofte om Aftenen sad ved en Pibe Tobak, i Samtale med hinanden. I mine ældre Aar lærte min Fader mig Noderne, da ieg yttrede Lyst til Musik, og Fløite var hans Instrument; ieg prøvede ogsaa derpaa, men havde ingen Embouchure dertil.

Da min Moder med os Børn en Sommer laa i Harested¹⁾ hos en Barndomsveninde²⁾ gift med en Degn³⁾, der spillede en god Violin, fik ieg en Dag fat paa samme, og da han bemærkede min Lyst, forærede han mig en gammel Violin. Nu lærte min Fader mig at spille smaa Haandstykker af Peters Bryllup og Høstgildet etc. I andre Fritimer tegnede ieg smaa Stykker med Vandfarve, og min Fader forårsagede mig en Aften en stor Glæde ved fra Hoffet at bringe mig et Nytaarsvers, hvis

¹⁾ ∴ Haraldsted.

²⁾ Ved Navn Eva Christine Marckmann, f. Sæbye (se A. Pedersen: Sjællands Stifts Degnehistorie, S. 133).

³⁾ Mauritz Marckmann, f. 1740. † 1815, Degn i Haraldsted—Allindmagle Sogne (S. S.).

Vers var skjult i Rosen, der opløftedes i et Næt. Af Glæde sov ieg næppe den Nat og var ei rolig, før jeg havde tegnet mig en Copie, fulgt af flere; thi paa Børsen opsøgte ieg flere Desseiner til slige Arbeider. Nogle Aar før min Confirmation fik min Fader mig indsat paa Tegne Academiet paa Charlottenburg, hvorfra mange Rødkridtstegninger i Frihaandstegning kom fra min Haand. Men for at vedligeholde Lysten og bringe det videre end til 1ste Skole manglede mig den nødvendige Understøttelse. Jeg havde ikke, som mange af mine Omgivende Tegnebrædt, Velinpapiir, fiint Rødkridt m. m., især Hvede[k]nopper til Udviskning af urigtige Contourer; selv en Mappe til Tegningerne manglede mig. Havde ieg yttret noget om sligt til min Fader, ville han vist ikke have nægtet at raade Bod derpaa, men ieg havde Skønsomhed nok til at indsee, at han var nødsaget at spare paa alle muelige Maader. Hvor ofte beklagede ieg mig ikke over at ieg ikke var saa lykkelig som saa mange af mine andre Kammerater, som havde en Skilling til at købe en Hvedeknop hos Modellen i Tegnesalen; ieg maatte lade mig nøie med lidt Franskrødskrumme, det min Fader fra Taffeiet forsynede mig med, men som ei havde fiint Brøds Blødhed til Rødkridts Udlækning, saameget mindre som ieg kun erholdt almindelig Skrivpapiir. Alle de store skønne Tegninger, som var over Størrelsen af mit Papiir, maatte ieg saaledes give Afkald paa, uagtet en saadan villet glædet mig at copiere. Vor vakkre Tegnelærer Dinesen yndede mig meget; i Ferierne laante han mig smaa Landskaber til at tegne med Tusk hiemme. Uden virksom Understøttelse maatte ieg saaledes betages den Glæde at kunne gjøre Prøvestykke til at betræde 2den Skole, hvortil Dinesen opmuntrede mig.

Aar 1791 den 9. Juni døde min kiære Søster Friderikke Sophie af Tæring.

Ligesom Nød gjør opfindsom, saaledes lærer Mangel paa Beskiæftigelser den, der vil benytte ledige Øieblikke, til at benytte Ting som ellers bortkastes. I det Huus, vi boede, var en Grovsmed i Stuen. De Sømspidser han afbrød ved at beslaae Hesteskoe, samlede ieg, slev spidse og gjorde deraf Pile til at afskyde fra Flitsbuen. Gienstandene til denne Skydning

fandt ieg snart, deels ved at sigte til en i Frastand opreist Skive, dels ved at ieg havde i Ridehuset været tilstede ved en Carosel hos Hoffet, hvor man stak til Ring og giennemborede Tyrkehoveder etc. etc. Vel havde jeg ingen Hest, men min Gyng paa Loftet erstattede dette Savn, thi mine selv forfærdigede Tyrkehoveder og Ringe vare opstillede i passende Afstand. Til Afvexling af denne Morskab udklippede ieg af Kortblade en stor Mængde Soldater, Ryttere etc. i alle mulige danske Uniformer; Canonerne vare forfærdigede af Vox, Plaffter med Griffelstøv tiente for Skud, heraf bleve heele Rækker af mig og en Legekammerad opstillede mod hinanden. Det var nær ved at denne min Lyst til smaa mekaniske Ting havde gjort mig til Uhrmager, hvilken Metier min Fader ansaa mig skikket til. Ogsaa blev ieg hos en saadan fremstillet, men da min Fader ei kunde indgaae de forlangte Conditioner med at klæde mig etc., blev denne Plan opgivet.

Erindringer om de første lykkelige sorgfrie Ungdomsdage er vist nok for Enhver, der saaledes har henlevet dem, saa kiære, at man giærne længe ønsker at dvæle ved dem, selv om enkelte Bekymringer ofte har ledsaget samme, thi Skaberen har skienket Mennesket den Velgiærning at disse lættelig glemmes, hvorimod de nydte Glæder forfriskes i Minderne, hvortil de bedste Erindringer ere knyttede til vor Barndom.

Efter min Confirmation var min Fader alvorlig beskiæftiget med at anbringe mig paa et Handelscontoir, hvortil jeg nu yttrede Tilbøielighed, men saadant mislykkedes paa flere Stæder, hvor man forlangte Sprogkundskaaber, som ieg ei havde, og min Skrivt var ei heller sirlig nok. — Hvor sørgelig var altsaa min Fremtid, og nu var jo Tiden for at ieg kunde lætte mine Forældre Byrden og skaffe lidt Hjælp selv. — Man kan altsaa tænke sig min Glæde, da min Fader en Eftermiddag bragte mig det Budskab, at han den næste Morgen ville fremstille mig for Landmaalings Conducteur Morville¹⁾, for af ham at antages som Skriversvend og Opvarter, naar han efter en kort Prøve dertil fandt mig duelig. Min Formand var et godt

¹⁾ Niels Morville, Landmaaler, 1743—1812, se Biogr. Lex. XI, 479.

men et vilter og vel og forført Hoved, der i Foraaret før ieg blev anbragt havde gjort et Indbrud i nogle om Sommeren ledigstaaende Værelser, der om Vinteren beboedes af Landmaaler Bruun, Familie af min Cønducteur. Morville var en gammel lærd Ungkarl. Vel ikke ond eller gnaven, men overdreven karrig. Af en Portion Middagsmad daglig, blev kun lidet levnet til mig. Saaledes maatte ieg endnu tye til mine Forældres Kost. Hvad derimod Øvelser i Skrivning, Regning og Tegning angik, var samme god, og nu kom mig til sand Nytte hvad ieg paa Tegneacademiet havde lært, skjøndt de Tegninger ieg nu maatte udøve vare Korttegninger og Afsætninger med Passer og Decimalmaalestok. Til Tabeludregninger blev ieg og meget brugt. Nu var det og først, at ieg paa egen Haand kunde blive bekjændt med Geographien, hvortil et Atlas i hans Bogsamling kom mig i Hænde. Palæstina og alle de i Bibelen nævnte hellige Stæder var i Asien de første Lande, som ieg søgte. Saaledes søgte ieg at erstatte saameget som muelig den Mangel, som min Skoletid ei kunde give mig.

Første Sommer og Efteraar gik godt, men da Frosten begyndte, table ieg Modet, thi ieg var ikke vant til, ikke alene at ligge i Kulden, men og at arbeide i et koldt Værelse, i tynde luvslidte Klæder. Naar Kulden steg til 6 Grader, fik ieg vel om Morgenens Lov at lægge 3 Stykker Brænde i min Kakkellovn i min Arbejdsstue. Jeg beklagede mig for min stakkels Fader, der vistnok bedrøvedes meget, men hvad skulle han gjøre? Jeg havde ingen Udsigter til noget bedre, og han bad mig have Taalmodighed og see Tiden an. Dette gjorde ieg og vænte mig til Kulden. Morville havde valgt sig en egen Tid til at underviise mig i Mathematiken, som ieg begyndte at studere, nemlig i den Time, som han tilbragte ved sin Aftensmad; og idet han skiar og spiiste sin Aftensmad, giennemgik han med mig, hvad ieg havde læst i Mathematiken, og forklarede mig alt det, som ikke var mig aldeles klart grundig og tydelig. Denne Aftentime syntes at more ham og skadede ei heller mig.

Jeg har Morville at takke for min tidlige Opstaaen, thi Kl. 4 vare vi om Sommeren alt paa Beenene, og nød vort Thevand, som ieg kogte, Caffé blev aldrig drukket. — Et af mine

første Arbejder var et af ham udkastet Veikort fra Kjøbenhavn til Corseur, hvormed han var saa vel tilfreds, at han, hvis ieg ad Aare kunde frembringe et endnu bedre, lovede mig det første; det ieg dog ei erholdt før at ieg havde erindret Gnieren om sit Løfte. Dette Veikart har ieg endnu og erindrer ofte, hvorledes Morville, naar Talen med en af de Professorer, der ofte besøgte ham, faldt paa bemeldte Gjenstand, og de antog min Tegning — en Efterligning af Kobber — for Kobberstik, hvilket godtede Morville, fortalte mig saadant om Aftenen. Om Aftnerne var han sielden ude, kun nogle Gange om Maaneden var han i Videnskabernes eller Landhuusholdningens Selskaber som sammes Medlem. I samme Gaard paa Vandkunsten, som Morville boede, var og Secretair og Bibliothekar Nyrup, til hvem den unge Digter Malte Conrad Bruun daglig kom, og ieg var glad og lykkelig, naar ieg kunde hilse denne Mand, hvis Digte, der gandske aandede den franske Frihed og Lighed, henrykte mig. Som Kostgiængere havde Nyrup en Junker Falkenskiold og en ung Vestindianer, og vi tre Eensaldrende gjorde snart Bekjendtskab, og ofte legende tilbragte Tiden.

I denne Condition var ieg Øienvidne til 2de mærkværdige Ildebrande, hvis Erindring aldrig udslettes af min Hukommelse, nemlig Christiansborg Slots Brand den 26.—27. Februar 1794, og Kiøbenhavns Ildebrand den 5. Juni 1795, hvor 943 Gaarde og Huuse afbrændte. I de 3 Dage og Nætter, som Ilden vedvarede, var ieg uophørlig paa Beenene, først med at hielpe mine Forældre med at fløtte fra Branden i Lavendelstrædet og til Rundeelen af Volden ligefor Vartau, og siden, da Ilden truede Vandkunsten, med at fløtte Morvilles vigtigste Sager til hans Contoir Landmaalingsarchivet i Cancelliebygningen. Siden hialp ieg Prof. Nyrup med Familie.

Saaledes hengled nogle Aar rolig og tilfreds, indtil at der indtraf en Begivenhed, som ofte har givet mig Aarsag til at beundre vor Skiæbnes Styrelse, der paa skiulte men sikkre Veje leder og fører os til det Maal, vi vel ønskede, men ei havde Udsigter til at naa. Tilfældet vilde saaledes, at min Fremtid blev lysere, overeenstemmende med mine Ønsker. En Halvbroder til min Fader, døde i en meget ung Alder som Pas-

skriver paa Kiøbenhavns Toldkammer. Min Fætter Herløw havde traadt i hans Plads, hvis Indtægter vare saa betydelige, at han holdt Heste og Vogn. Men de store Sportler, som bevirkede saadant, bortfaldt ved den nye Toldforordn. 1795. Som en Mand af Genie og Sprogkundskab, opgav han nu sin Post, og i Compagnie med Mægler Schiøtt blev han Mægler. Ved nu at behøve ny Skrivere erindrede Herløw mig og tilbød mig strax at tiltræde Posten. Vel tilbød Morville, der havde fattet Godhed for mig og nødigt ville miste mig, en antagelig Løn, og lovede at sørge for min Fremtid, men Herløws Tilbud var altfor fristende for mig, og ieg fortryder aldrig min Beslutning at imodtage samme, skiønt Morville, uagtet hans Karrighed, var blevet mig meget kjær.

Naar ieg her kaster et Tilbageblik i denne Forandring i min Stilling, maa ieg tænke paa, hvad Digteren Bulwer saa træffende siger: Naar man ret seer til, saa troer ieg man vil finde, at Fortuna i det mindste een Gang i Livet giver Enhver en Lejlighed til at gjøre sin Lykke; hvis han griber den, og gjør det Bedste ud af det, som han kan, saa gjentager hun sine Besøg, hvis ikke — itur ad astra [!]

Den 24. Maie 1796 drog ieg glad ind i Mægler Schiøtts Huus paa Hjørnet af Garnisonspladsen og Lille Strandstræde. Min Beskiæftigelse var nu at indkassere Regninger. En af mine første Sysler paa Contoiret var i Copiebogen at indføre en Factura, hvis Emballage vare lutter Mærker af Figurer med romerske Bogstaver, der bleve roste af mine Principaler. Naar Schiøtt havde en Vexelregning i udenlandsk Mønt, havde han den Vane at opgive Stykket mundtlig for samtlige Contoirbetiente; alle maatte udregne og hver opgive sit Facit, og ieg var gierne den første og mit det rigtigste, som smigrede Herløw, der sagde, at ieg viiste mig som Elev af Morville. Af vore 7 Contorister, vare de 4 indlogerede i Huset og spiiste ved Schiøtts Bord, hvoriblandt ieg var den yngste. Som en Følge heraf maatte ieg være de andre liig i Klæder etc. Den da brugelige Mode var at lade alt Baghaaret stærk bepudret og indbundet i en liden Pidsk, imedens Forhaaret beholdt sin naturlig Farve men opkryllet. Jeg havde ei Ævne til at saadant af vor Friseur

kunde skee daglig, men maatte indskrænke Friseuren til 2 Gange ugentlig.

En Behagelighed og en Ubehagelighed, mødte mig strax, en af mine første Forretningsdage. Den første bestod i, at min Fætter gav mig en forseglet Billet, hvori laa nogle store Sedler, dem ieg skulle bringe en smuk Skuespillerinde Madame Bournonville (Ordet gik, at han var en af hendes Elskere) og derfor erholde en Comediebillet til hendes Benefice (Suson i Figaros Giftermaal) men uden at navngive ham, uagtet hun spurgte mig om, hvem det var fra. Hun gav mig 2 Billetter tilbage, en Parket og en Parterre. Da ieg bragte Herløw dem, sagde han kun at have forlangt en Parketbillet, og han gav mig nu den til Parterret, og da det var første Gang, siden ieg var kommet i Morvilles Huus, var det mig en inderlig Glæde igien at gjensee Skuespillerne fra min Barndom. — Ubehageligheden bestod i, at Schiøtt dicterede mig at udstæde en saa kaldet Ryttervexel saaledes: Zwei Monat nach Dato zahlen Sie für diesen Wechsel an die Ordre N. N. die Summe 314 Rth. 88 S. I første Blanquet begik ieg en Skrivfeil i Tallene, fik en nye, men da ieg skrev Tallene med Bogstaver og brugte det Ord: »und« fiire Gange, blev denne noget hidsige Mand noget opbragt, det Herløw formildede med de Ord: at ieg første Gang skrev en tysk Vexel.

Deels af Vane, deels fordi ieg endnu ikke havde Raad til at betale den af mine Med-Colleger holdte Opvarter til om Morgen en at børste Klæder og Støvler, var ieg den første, der var oppe om Morgen en. Da nu Schiøtt næsten daglig skrev Breve til Helsingøer i Anledning af Skibs-Ind- og Udklarering og Sundstolden, og disse bleve først skrevne 1 Time før Postens Afgang, kunde Copien deraf i Brevcopiebogen ikke staa paa anden Maade end at den Betient, der copierte, maatte sidde ved Siden af ham og indføre enhver Linie, ligesom han med sin hurtige Pen skrev Brevene. Jeg, som den eeneste mobile, blev altsaa brugt til dette Arbeide og maatte bruge mine Been for at faa Brevene med Posten.

Efterat min første Tid var medgaaet til at indkassere Regninger, blev mine senere Forretninger at besørge Skippernes

Papiirer til og fra Havnecontoirene og derefter bringe dem paa Toldboden, hvorved ikke sielden den Time blev forsømt, hvor vi Kl. 6 om Aftenen fik Thevand, men ei de Fraværende fik saadant.

Min Sovekammerat Apffelsted, nogle Aar ældre end ieg, var en født Franskmand. Da han var Pakhuusforvalter, hvor en Deel Casser Champagneviin laae, bleve mange af disse af os om Aftenen tømte. Med denne Kammerad blev ieg den 22. Octb. 1797 indlemmet i et lidet dramatisk Selskab *V e n n e b o r g e n*. Mange muntre Mænd, som ieg efterhaanden blev fortrolige Venner med, fandt ieg der, Fuldmægtig Aarestrup, Herrested, Copiist Bramsen, en særdeles jovialsk Person, der for nylig døde som Justitsraad og Contoirchef i Rentekammeret. Fuldm. Lumbye og Vagner, Studenterne Kruise¹⁾, siden Professor og bekjænt Romanforfatter, en liden corpulent, arrogant men godmodig Personage, og Student Peter Forsom, død som kgl. Skuespiller. Denne smukke unge Mand, var en Perle i vor Kreds, naar Viinen ved muntre Sange gik ham til Hovedet, talte han stedse Engelsk. Ved Bordet i en liden Kreds i Lunde-huuset, udrød han i sin Digter Begeistring med de Ord: her mangler Gudinder! — Med mine 3 medlogerende Maur (siden Stadsmægler), Holm og Apffelsted¹⁾, tilbragtes muntre Aftener.

Vor Principal Mægler Schiøtt var en jovialsk Mand og en stor Dyreven. En af hans Venner, der kiændte denne Tilbøielighed, indlod saaledes igiennem Contoirdøren en liden ægte Mops, af den Slags man nu sielden seer, uden Hale med et liden sortsnudet rundt Hoved, med et lidet Baand om Halsen med Paaskrift: »er jeg velkommen«. Schiøtt glædede sig meget, tog strax fat paa Hunden, og med sit sædvanlige Lune sagde, ieg ønskede Du kunde sig mig dit Navn, Du svarer mig ei? velan saa faaer vi at give Dig et. Naar ieg seer ret paa Dig, finder ieg at Du har en paafaldende Liighed med Brøgger Vallentin (en liden Mand med et lidet rundt sortsmodset Ansigt og flad Næse samt sort Haar), han boede længere nede i Gaden, i Gaarden, hvor vi havde vort Pakhuus. Dette sagde han til Her-

¹⁾ Laurids Kruse død i Paris 1839.

²⁾ De fleste af Bechs her nævnte Venner og Kolleger omtales nedenfor.

løw. Dog det fulde Navn tør vi jo ei give Dig, men naar vi beholder de 2 første Stavelser, kan vi kalde Dig Valang [Vailant], og Hunden blev nu kaldt med dette Navn.

Nogle Maaneder efter min Ankomst i Schiøtts Huus indtraf en Begivenhed, der gjorde nogen Opsigt i Nabolauget. — En Nat var nogle farlige Slaver udbrudt af Castellet over Volden, som støder til Byen. For at faa Jernene af søger slige gierne Skiul i Kiældere, Lofter etc. I vort Huus Kiælder boede en lang Holsteener, der forhen havde været Baadsmand, nu holdt han Udskiænk for Siouere, Matroser etc. Hans Navn turde vi aldrig nævne for vor fiine Madame, han heed nemlig Rowballe. Ligesom i andre slige Stæder havde Poletiet om Morgen hos ham søgt om de Undvegne, men Ingen funden. Ved Middagsbordet, hvor vi 3 Betiente spiiste med Familien, yttrede Madame Schiøtt sin Frygt for de undvegne Slaver, der hvis de vare skiulte i Kiælderen, igiennem Læmmen i Gaarden kunde komme ind i Huuset og gjøre Indbrud, især i Stueetagen, hvor Kiøkken, Sovekammer, Dagligstue og Contoiret befandtes. I en spøgende Tone søgte Schiøtt at berolige Konen, han stolede paa sin Brøgger Walan, der laa i Contoiret og nok vilde give Hals, og hans 4 bomstærke Contoirfolk, de han anmodede om at være saaledes afklædt, at de kunde strax være ved Haanden, og meente nok de kunde udholde en Dyst. Eftermiddag og Aften gik saaledes rolig. — Vort Huus bestod af 3 Etager, Stuen bestod foruden Gang og Trappe af de 4 nævnte Leiligheder; 2. Etage af 2 store Værelser og Pulterkamre; 3. Etage var 2 Værelser til os 4 Contoirbetiente (som Pigerne og Børnene kaldte Fuldmægtigernes Værelser), modsat dem vare 2 Værelser til Ammestue og Børneværelser. Oven over disse vare et rummeligt Loft, hvortil en Trappe førte, og altid stod aabent. Vi sov alle rolig, indtil den ravnsorte mørke Midnat brød frem, da en af os vaagnede ved en svag Tummel, og vækkede os andre, men det var blind Allarm fra Ammestuen. Alting gik rolig, og vi gjorde os om Morgenen lystig over Nattens Uroe. Saaledes gik nogle Dage. Men vi jublede for tidlig. Midt i en bælmørk Nat bleve vi pludselig vækkede ved en sand Helvedes Larm i heele Huuset. Op og ned ad Trapperne var en Raslen

af Lænker. Schiøtt raabte nede i Gangen i Gadedøren af fuld Hals: Stop Tyven! Vægteren paa Gaden peb; Børnene og Ammen skreg, Hunden giøede. Vi Betiente, som ei vare belavede paa noget Vaaben, greb det første det bedste, vi kunde i Hast finde, en en Støvleknægt, en anden Ildtang og Ildskuffe, og ud paa Gangen, hvor Tumlen fandt Stæd. Vor skaldede middelaldrende Kasserer Holm, kunde med en bævende Stemme neppe sige, han frygtede, at Morderen alt havde dræbt Ammen og Barnet. Idet vi saaledes færdedes for oven og Mægleren for ned, blev med et vældig Rabalder Vinduet i 2. Etages Gang, der vendte ud til Pladsen, udstødt, og et Plump af Lænker raslede paa Gaden, som var Bygningens Sidehuus. Vægteren som Schiøtt havde vækket sovende paa Gadedørstrappen, rendte tilligemed os 4 efter Lænkernes Raslen, der tog Løb under Tømmer-Tilhugninger udbredte over Garnisonspladsen, ligefor Kirken, som vi søgte at omringe, men vi hørte Kiædens Raslen ned af Bredgaden og forfulgte samme lige til Jerngitteret for Schimmelmanns Palai, hvor det forsvandt. Gitterporten fandt vi paa Klem, men i Forgaarden kunde vi aldeles ingen Aabning eller Indgang finde, hvorigennem Nogen i den Lil kunde have smuttet igiennem. Og da nu flere Vægtere ved Piben vare komne til, bad vi disse bevogte Gaarden og Indgangen. Imedens gik vi tilbage, thi vi vare blevne eenige om at vi kun hørte en Lænke og en Flygtning; der kunde saaledes endnu een være skiult paa Loftet. Saaledes iieledede vi med en Vægter atter hiem, den vi stillede ved Gadedøren, og bad ham holde Øje med Sidehuusets Gang Vinduer. Schiøtt fandt vi i Contoiret med Lys. For paa Loftet at foretage Undersøgelsen imellem alt der liggende Materialier og søge Vaaben gik Maur, Holm og Apfelsted i Kiøkkenet efter Løgter. Schiøtt bad mig iblandt de i Contoiret liggende Sager at søge noget til Modværge, ieg fandt en stor Stokmesser¹⁾, som ieg bad selv at maatte benytte, i det ieg sagde til Schiøtt, at vi 4 Betiente vel kunde faa Bugt med Een, uden at han turde vove noget. Nu marserede heele Armeen op paa Loftet. Ved Lygternes Skin gjennemgik vi enhver Krog, tomme

¹⁾ Alen.

Casser bleve alle omvæltede, alt forgiæves; nu kom vi ved Enden af Loftet til en Krog, hvor en Deel Halm laa adsplittet. Men hvor er Ræven? brød en af os ud. — Dette Dyr var nemlig af Schiøtt, der som anført var en sand Dyreven, kjøbt for at tiene sin Broder, der eiede en Gaard ved Hirschholm, som Gaardhund, og i en lang Lænke var sadt paa Loftet. Underligt nok, at ingen tænkte paa dette Dyr før nu. Naa der har vi altsaa de bortrømte Slaver, som Ræven i egen Person har fremstillet. Han var nu deserteret og havde foraarsaget den heele Allarm med sin iturevne Kiæde og sin Op- og Nedrenden af Trapperne for at søge en Udgang, den han, stoppet fra oven og neden, fandt igiennem Gangvinduet. Ingen var meere lystig derover end vor Mægler; thi saadanne Løier var Vand paa hans Mølle.

Ofte seer man i Livet, at smaa ubetydelige Hændelser er Aarsag i Følger som kan blive vigtige for Menneskets Fremtid; saaledes har denne Nats Tildragelser efter min Formening vist nok bevirket meget paa min Fremtid og langt hurtigere end ieg kunde vente det. — Morgenen derpaa, da ieg tidlig blev nedkaldt for at copiere de Helsingørske bestemte Breve, synes det som Schiøtt var tilfreds med min Yttring om Natten: at han ei burde udsætte sin Person for Faren, ogsaa synes det, som om hans Kone derom var blevet vidende; thi ieg steg i Familiens Gunst, maatte skrive Noder, udføre Tegninger og skiære Penne for Datteren, følge Madamen til Comødiehuset etc.

Næste Aar skeete en stor Forandring i vor Contoir, i det at nogle bleve afskedigede og andre ansatte. Iblandt de Afskedigede var Fuldmægtig Maur, der havde de meest indbringende Toldbodforretninger og levede i en Slags Uafhængighed fra de øvrige Betiente, da han daglig i Toldbodens Contoirtid maatte være tilstede i Toldcontoiret ved en Pult, der ham var indrømmet, for at kunne klarere ethvert ind- og udgaaende Skib, som til Contoiret var anbefalet, og de Varer som skulle fortoldes. Da ieg saaledes var begunstiget af Principalerne, blev denne ikke uvigtige Forretning overdraget mig i Slutningen af 1797, med deres skriftlige Fuldmagt, at de indestod for alt,

hvad ieg paa Toldboden i deres Navn udførte, og at min Underskrift var ligesaagod som deres. En af de første Agreements, som ieg ved Overtagelsen af denne Post erholdt, var at ieg blev fritaget for den Gene, de andre Betiente skifteviis vare underkastede, at sidde Søndagen paa Contoiret, for at imodtage ankomne Skippere etc. Min Plads i Toldkontoret var og heldig, da ieg sadt foran det Gitter, som Toldskriver Boye og hans Fuldmægtig Schiøtt havde. Med disse tvende vakkre Mænd samtalede ieg daglig, og de viiste mig ald mulig Opmærksomhed og Velvillighed. Ligesom ieg og glædede mig til den gode Forstaaelse, som ieg kom i med de øvrige Contorister og Mægler Fuldmægtige, hvoriblandt ieg fandt senere mange Venner, i hvis Kreds ieg tilbragte mange glade Timer. Især var heele Toldpersonalet hver Morgen forsamlet hos Toldbudet Ekke, som skænkede os vore Morgensnapper, hvortil hver fra Hiemet havde sit skaarne Smørrebrød, der stædse blev krydret med munter Spøg og Diskurser. Nogle Gange bleve vi der besøgte af Skuespiller Knudsen, der deeltog i vores medbragte Frokost og gav Sange til Bedste, der rungede over det store Locale hvor vi nød samme. Iblandt hine Mænd var og Toldinspecteurs Fuldmægtig Øckenholdt. — Omtrent 30 Aar seenere, da ieg ville see om nogle af mine gamle Venner endnu vare levende, mødte ieg denne Mand, der nu var blevet Justitsraad og Toldinspecteur. Imellem denne Sammenkomst var et stort Spring af Aar; men ikke saa fra den Tid ieg med min Fader ønskede Plads i hans Contoir og den Dag ieg første Gang nød min Frokost med ham hos Toldbudet; her var kun et Mellemrum af 5 Aar. Saa hurtig kan Lykken vende sig.

I denne Vinter var det først at ieg lærte at danse, som intet ung Menneske, der fandt Adgang i Selskaber, da kunde undvære. — I det borgerlige Enigheds Selskab fornyede ieg et Ungdoms Bekiendtskab med min Salig Søsters intime Veninde Sophie Winding¹⁾, nu givt med Skuespiller Lindgreen. — I Sommermaanederne tog ieg Kl. 6 Løverdagaften ud til Bagsværd, i en liden eenspænder Vogn med min Ven Forvalter

¹⁾ ♀: Hedevig Sophie Hviding, f. 1777, † 1844.

Herrested, i hvilken Bye, om Sommeren, laa Skuespillerne Harald Pio og Due. Mandagmorgen kørte vi tidlig til Byen. Da denne Ven tidlig døde, tog ieg om Søndagen skifteviis til Instructeur Schwartz i Birkerød, Urtekræmmer Aagaards Familie i Bloustrød og Mægler Schiøtt i Ermelundshuset. — Herløw proponerede mig ind i det foreenede dramatiske Selskab i store Kongensgade. Madame Schiøtt og Datter — en munter Pige 18 Aar gammel — vare lidenskabelige Spillende. I et af Jüngers muntre Skuespil: Sødskende fra Landet udførte Jomf. Schiøtt og ieg Titelrollerne og Madammen en Moderrolle. Jeg levede saaledes i et venskabeligt Forhold med Familien. Jeg blev Venner og Dusbrødre med mange vakkre Mænd i dette Selskab, Capt. Laub, Grosserer L. Colstrup, Lieutenanterne Block, Hirschnach, Veit, Bauditz og Bielke, Cand. Rothe, Capt. Ebbesen m. fl. Der gives Øieblikke i Livet, der just ikke ere betegnede med vigtige Begivenheder, men ikke destomindre efterlade dybe Indtryk paa Sindet; saadanne vare hiine saa muntre, ofte overgivne Aftener, hvor enhver Tvang var forviist, hvor hver, med sin med indstobet Navn i Haanden havende Glas Pokal med Viin og Punsch, sang og jublede. I vor Kreds talte vi og Digterne Frankenau og Haste. Den sidste var imidlertid noget trist og sværmende. I dette Selskab var det at min Broder Sigfred, af en smuk Figur og behageligt Ansigtstræk, blev bekjendt med Regjeringsraad Lindgreen, med hvem han tog til Tranquebar i Ostindien¹⁾.

Som Beviis for hvor frie og muntre Omgangen og Tonen var i dette vakkre Venneselskab, erindrer ieg en lille Begivenhed. En net liden Idyl af Florian blev en Aften givet, »de 2 Sedler« kaldet, hvis Intrige er denne: den unge Bonde Anders er forlibt i Fogdens Datter Grethe. Han kommer sæleglad ind med en Billet, som Grethe har sendt ham, hvori hun kalder ham: kiæreste Ven. Landsbye-Barberen Snaps, der ogsaa er forlibt i Grethe, kommer og efter at have udkrammet Byens Nyheder, siger, at han nylig læste de udkomne No. i Tallotteriet; Anders, der netop har taget en Lotteriseddel, fremviiser

¹⁾ Se nærmere nedenfor.

nu denne, og det viiser sig at alle hans No. ere udkomne, og at han har vundet en Terne. Den fiffige Barbeer, idet han beskriver ham, hvor han skal have Pengene, stæler Sedlen ud af Anders Lomme. Anders løber hen for at faa sin Tærne. Snaps fremtager nu Sedlen, men finder, at han istædet har taget Grethes Billet. »Hvor Skiæbnen dog er uheldig, ikke engang at vinde, naar man stæler den Seddel, som har vundet«, udbryder han. Nu benytter han sig af Billetten, gaaer til Grethe og fortæller hende, at Anders har givet hendes Billet til en Pige, han er forlibt i Byen; at den i en Sladder Kreds af heele Byens Piger er læst, og at Snaps har snappet Sedlen fra dem. Grethe bliver derved yderst opbragt paa Anders. Denne, som ei har truffet Collecteuren, kommer. Grethe ytrer sin Vrede imod Anders og forlanger sin Billet, og da han forgiæves søger om den, giver hun ham det Svar: at han kun den, som har hendes Seddel kan faa hendes Haand, og gaaer vreed bort. — Anders er fortvivlet. Snaps viiser ham Sedlen, og Anders er sialeglad, da Snaps tilbyder ham at give ham Billetten for Lotterisedlen, Byttet skeer. Anders kalder paa Grethe for at give hende Sedlen, da hun spørger, hvorledes den nu er kommet i hans Hænder, aabenbarer han hende nu, at han havde paa sin Lotteriseddel vundet en Terne, men da han til al Lykke ikke havde hævet Pengene, havde han med Snaps gjort det gode Bytte, at han havde faaet Sedlen paa Grethe, imod at give Snaps Sedlen paa Ternene. Hun tilgiver ham, men da hun seer Snaps komme, vil hun lokke Lotterisedlen fra ham. Anders skiuler sig. Snaps har ei heller truffet Collecteuren, og da han nu øiner Grethe, stikker han Sedlen i Lommen. Grethe beskylder ham for, at han lefler med andre Piger, og at han nylig har giemt en Kiærligheds Billet, han tager nu med Latter Lotterisedlen op og viser hende, men hun snapper den fra ham og kalder paa Anders; han kommer ganske stakaandet og spørger, om Snaps ogsaa har stiaalet fra hende, men han bliver oplyst om Sagen, og de leer ham begge ud og gaaer. Snaps bliver staaende ganske forbløffet og udbryder: Heraf vil jeg tage mig 2 Ting ad notam: pro primo der gives intet større Kiæltringpak til end et Par forlibte Folk, pro secundo ikke alle

honette Kneb lykkes, thi hvorledes skulle man ellers komme frem for lutter Equipager. Dette Stykke var saaledes besat. Anders af Artillericapitain Laub, Grethe, hans Forlovede med Frøken Bernhard, Snaps Rolle var i mine Hænder. Efter enhver Forestilling var Supee og derefter Dands. Ved Bordet, hvor de Spillende sædvanlig sadt sammen, blev deres Skaal drukket. Den dramatisk Directeur, Bogholder Kiersing, var en spøgefuld Mand, gjorde mig pludselig det Spørgsmaal: Den sidste Monolog havde mit Bifald, hvordan var det den lød? At han vilde give Laub en Snært, faldt mig strax ind, og ieg gav ham det Svar: at ieg i denne muntre Stemning ikke erindrede, hvad den ulykkelige Snaps i sin Ærgelse sagde. Bedemand Bache — en lille tyk munter Mand — ville og give sit Lag med, i det han yttrede: Du vil da ei bilde os ind, at Du alt skulle have glemt de Ord, Du fik os for lidt siden til at lee af? Laub svarede hertil: Bryd Dig kun intet om, hvad de siger, eftersom Bogholdere og Bedemænd ere gemene Folk, som Vielseschrei i den Stundesløse nylig har berettet os. Saaledes løste den ene Spøg den anden af, i det man citerede Holbergs Vittigheder, der dog ofte faldt lidt pladt ud.

Den 31. Januar 1800 kiørte ieg med Aagaards Familie til Balparé en Domino paa Theateret, i Anledning af Christian d. 7.s Fødselsdag. Da min gode sal. Fader 8 Aar i Forveien tog mig med sig i Riddersalen i samme Anledning, hvor min Plads var i Orchestret iblandt Musici, drømte ieg vist ikke om, at ieg selv, iført Domino og passende Klædningsstykker, efter saa faa Aars Forløb, skulle findes iblandt de Dandsendes Rækker. Vist nok et af Skiæbnens Luner.

En smuk Vinterdag i 1802, sadt ieg og mine Venner Fuldm. Schjøtt og Egholm ved Frokosten hos Fyrbøderen, da vi bleve eenige om at besøge en Captain, der med sit Skib laa fastfrosen i Renden bag Trekrøner. Isen laa 3 Qvarter tyk, og vi gjorde derfor ved vor Udvandring Nar af Mægler Jørgensen, som var ledsaget af en Matros med en lang Baadshage, men havde vi ahnet, at den syneladende overdrevne Forsigtighed skulde blive til vor Frelse, vilde vi i dets Stæd have velsignet et naadigt Forsyn. Til det Skib vi havde bestemt os maatte

vi passere en bred giennemskaaren Rende i Isen, hvorigennem nogle store Ostindiefarere nogle Dage forinden havde passeret for at indises i Havnen. I denne Rende laae ituskaarne Isstykker. Lykkelig kom vi over dem ud til vor Bestemmelse. Vi troede at gaae samme Vej tilbage over 3 Kroners Batterie, men nærmede os noget mere mod Toldboden. Vi skulle nu atter over Vogen, ieg var foran, men imellem Iisstykkerne laa Qvadder af ei frossen Iis; næsten kommet over Renden sank ieg i til Armene, hvor Chenillen holdt mig, og ieg holdt mig fast ved et Iisstykke; de 2 andre var noget tilbage, nogle Alen imellem hver, ligesom ieg vare de plumpede i. Røre os turde vi ei, af Frygt for at falde i Vandet, hvor vi havde været redningsløse forlorne. Vi raabte altsaa om Hielp, men ingen Anden var os nær end Jørgensens Matros med sin Baadshage, der lykkelig fik os alle 3 halede op paa Isen; drivvaade, stivfrosne kom vi hjem. Blot 5 Minutter længere i Vandet, ville været vor Undergang, da vi stædse sank dybere. Guds Styrelse ved at lade en frygtsom Mand ledsaget af en Baadshagemand, gaae til et Skib — der dog laa indenfor Renden — maatte vi takke for vort Liv.

Krigen i 1801 udbrod med England og Rusland. Nu skulle Alle forsvare Fædrelandet, og ieg blev Livjæger i Kongl. Livjægercorps. Men endskiøndt at vi hadede Engelsmanden, skjønt han da ikke havde naaet sin Hensigt at knuse og tilintetgiøre os, maatte vi dog efter Bataillen forsyne ham med Proviant. Schiøtt & Herløw fik denne Commission, og ieg maatte nu hver Morgen Kl. 3 à 4 hos forskiællige Slagtere eftersee Vægten af den betydelige Mængde færsk Kiød, der blev nedført til Toldboden, forsynet med min Attest, for Studenes Stykketal og Vægt. — Saaledes blev denne Leverance ogsaa en Indtægtskilde for mig, paa en Tid, da Skibsfart og Handel var standset.

I det Schiøttske Hus, nu flyttet til store Kongensgade, i et stort rummeligt Locale, hvor vi havde Heste og Vogn og 2de Rideheste, der en heel Sommer blev af os Betiente afbenyttede, havde vi hidtil levet som Blommen i et Æg, havt Baller og Supeer der, Loge paa Comedien, hvortil Madamen og Jomfruen blev fulgt af mig, og ieg kom giærne saa tidlig for at

hente dem, at ieg kunde see endeel af Stykkets Slutning fra Entreen. Men nu kom Prøvelsetiden. Tvende saa store Husholdninger strakte ei Indtægterne til. Man¹⁾ var nødsaget til at gaa fallit og bleve separerede. Vi Betiente bleve deelte saaledes: Hos Schiøtt som Skibsmægler blev ieg og 2de Andre. Hos Herløw, som Varemægler, Carlsen og min Broder. Schiøtt viiste sig stædse som en Fader imod mig. Men mine Forretninger formindskedes og derved mine Sportler. Jeg maatte nu indskrænke mig og give Slip paa mange af de Fornøielser, som hidtil havde fængslet mig. Under Falliten kunde Schiøtt ei bruge sit Navn, og foreslog mig at søge Mægler Bestalling og gaae i Compagnie med ham, naar ieg kunde tilveiebringe den Sum, som dertil udfordredes. Men ieg havde ei kunnet lægge mig noget op, og sætte mig i en Giæld af 2 à 400 Rdr. fandt ieg noget betænkelig. Sciøtt var ingen Oeconom og hans Udgivter for betydelige imod mine. — Jeg har ofte fundet det Ordsprog bekræftet: Naar Nøden er størst, er og Hielpen nærmest, thi en Ven Bogholder Stub ved det asiatiske Compagnie overdrog mig Toldbodklareringerne af Compagniets China- og Ostindiefarere, for min egen Regning; for hver af disse Expeditioner, der ofte beløb sig til over 50 Udskibere, hvoraf ieg for hver især hævdede Provision, indbragte mig Indtægter, saaledes at ieg endog kunde forstrække min Broder med en liden Summa, der kom ham uventet og tilpas.

I April 1804 rejste min Broder med Paketskibet til Ostindien. Skibet laa i Renden, commanderet af en dansk Søcapitain og Søofficerer. Vor gamle Fader, Kiøbmand Richter og ieg fulgte ham om Aftenen til Skibet, men da en stærk Storm udbrød, maatte vi alle blive ombord Natten over. Til Aften bleve vi inviterede at skaffe ved Passageerbordet imellem Officererne, som Styr mænd og de øverst Kommanderende. Nattem derimod tilbragte vi alle 4 i min Broders lidet Kammer, der foruden hans Køje, Kofferter og Genever Kiældere (!) var aldeles bestuvet, saaledes at vi paa Sængen just ei havde mage ligt Sæde; af Søvn blev saaledes lidet Ro til. Søen var om

¹⁾ S: Schiøtt & Herløw.

Morgenen endnu meget urolig, og vor gamle Fader, der aldeles var kraftsløs, gjorde os meget bekymrede for at faa ham ned fra det slingrende Skib i den slingrende Færgebaad. At ieg for sidste Gang skulde see min elskede Broder, ahnede mig da ei. Fra Fuldmægtig for Regieringsraaden blev han ansat som kongl. Bogholder i Tranquebar; blev 1. Gang gift med Gouverneuren Etatsraad Hermansens Datter, med hvem han havde 2 Sønner Sigfried og Charles, anden Gang med Oberstinde Smidt, en Englænderinde, med hvem han fik en Datter Harriet.¹⁾

Alt hvad der bærer Ungdommens Præg er det vor højeste Nydelse enten at smage eller at mindes, saaledes foretrækker vi blandt Aarets Tider Vaaren, og blandt Hjertets Udgydelser (!) Frierdagene. Disse skulle ieg og nu nyde, idet ieg i Sommeren 1804 i Kiøbmand Lauritzens Huus blev bekjændt med Friderike Sophie Charlotte Lüders¹⁾, hvis Fader²⁾ var Justitsraad og Livlæge hos Arveprinds Frederik.

I Vinteren 1804—5, da ingen andre Forretninger gaves, og Lediggang var imod min Natur, foretog ieg mig et vidtløftigt Arbeide, der og vist nok var Aarsag til min senere Ansættelse, i det ieg udarbejdede en Tabel over alle ind- og udgaaende Toldafgifter (4 forskellige Slags af hver Varesort). Et Værk de Handlende stædse havde savnet. Efter sammes Fuldfærdigelse maatte ieg nu gennemgaae de Gjenvordigheder som Forfattere af vidtløftige Arbeider, der ei ere Romaner, ere underkastede, naar de søger en Forlægger, og der til Typerne fordres mange Tal. Endelig maatte ieg paa eget Forlag overgive den til Bogtrykker Popp, og Trykken blev anslaaet at koste c. 180 Rbd. Ved Subscription fik ieg strax disse Omkostninger dækkede og fik senere af Popp endnu et Overskud af 100 Rbdr.

¹⁾ Sigfred Bechs to Sønner blev opdragede i København. Den ene omkom paa Søen med Skibet hjem. Den anden blev gift i Ostindien; Harriet Bech blev gift med en Englænder og fik to Børn. Baade hun og Mand og Børn og vistnok ogsaa Broderen med Familie omkom i det store Sepoy Oprør i Indien 1857 efter Tradition i Familien.

²⁾ Død som Bechs Hustru i Aalborg d. 13. Marts 1852, 75 Aar gammel.

³⁾ Frants Diderich Lüders, f. i Holsten 1724, i 50 Aar Livechirurg, † 1806.

»Eens Død giver en Anden Brød«. Toldkasseren i Aalborg, Kammerraad Winding¹⁾ var ved en pludselig Død berøvet sin Fuldmægtig, en for ham meget tung Skiæbne, dels fordi han selv aldeles intet forstod af Toldvæsenet, og ingen af hans andre Contoirbetiente var denne Post voxen, dels fordi at denne Fuldmægtig, havde benyttet sig af Kassererens Uvidenhed, ikke alleene efterladt alle Regnskaberne i den største Uorden, men endogsaa i Oplags Regnskaberne bevirket Defect af 7000 Rbdr., som Winding maatte tilsvare. I denne sin Forlegenhed tilskrev Winding begge Toldkassererne paa Kbhvns. Toldkammer, begge spurgte mig, om ieg ville paatage mig denne Tieneste med de tilbudte 300 Rbd. aarlig Løn, og ieg modtog uden videre Betænkning Tilbudet. Toldkassereren og Mægler Schjøtt gav mig gode anbefalinger. Saaledes ankom ieg til Aalborg i Mai 1805, hvor ieg strax fik Hænderne fulde med at berigtige de gamle ufuldendte Regnskaber fra det foregaaende Aar, i Forening med den betydelige Skibsfart som Aalborg da havde, med store Skibe fra Spanien, England, Frankrig, Sverrig og Preusen. — At see Fiorden og Havnen fuld af disse mange Skibe, var mig et glædeligt Syn, thi Arbeide skyede ieg ei.

Byen havde da store Handelshuuse: Stadshauptmand Wigelsen, Lauritz Kiellerup, Oluf Christensen og Agent Qvist, i hvis Huuse ieg strax fik Adgang og vevselviis i dem indbudet; thi ieg som Enhver i Toldexpeditionssager maatte henvende sig til, blev anset som den egentlige Toldkasserer. Handelen var her betydelig, da heele Oplandet, Thisted, Nykiøbing, Lemvig og Løgstøer kun havde smaa Fartøier, hvormed de hentede alle fremmede og fra Kiøbenhavn ankomne Varer i Aalborg.

Som Medlem af Enighedsselskabet blev ieg i Slutningen af 1805 valgt til Balinspecteur i Forening med min Ven Captain Wigelsen. I Sommeren 1806 havde ieg mange Sommerglæder, i det at min Ven Kiøbmand Hilligsøe, der var reist til Norge, overlod mig sin Ridehest til Afbenyttelse, hvormed ieg hver Løverdags Aften med Capt. Wigelsen red til hans Sviger-

¹⁾ Frederik Winding, f. c. 1745, død ugift i 1815, var Toldkasserer i Aalborg fra 1794 til sin Død.

faders Lyststed Friedrishshøi, hvor begge vore Koner vare ind-quarterede.

Min gamle Moder, som ved min Afreise var bestemt til at tage hertil med min Kone, efter hendes forventende Nedkomst i 1805, forandrede sin Bestemmelse, da hun og min Kone ei kunde stemme sammen, og reiste til hendes Veninde Degnekonen Madame Marckmann¹⁾ i Harested, hvor hun døde 1811. Hun leed ingen Mangel, thi saavel [af] hendes Pension som den ringe Understøttelse, ieg kunde yde hende, blev hun saa rigelig forsørget, at hun som yderst sparsommelig efterlod en liden Kapital til Deeling imellem mig og min Broder, foranlediget af at hendes Efterladenskab ved Auction blev solgt til da værende høye Priser. I bemeldte Aar udgav ieg, efter Bogbinder Poppes Anmodning, en nye Toldtabel over udgaaende Varer, hvorfore ieg af ham erholdt et godt Honorar.

Aalborg Toldvæsen bestod da af Toldinspecteur Preetzmann¹⁾ og Winding samt 2de aldrende Controlleurer. De 2de første levede i stedsevarende Ueenighed, thi Preetzmann var en god Jurist, men noget magelig, Winding en gammel Pebersvend, noget arrogant af sin Lærdom som studeret Mand, men uvidende i Toldvæsenet. Naar Preetzmann blot kunde disputere, glemte han alt, og dette yndede Winding.

Nu kom Aaret 1807 og med det Krigen med England. Forretningerne formindskede sig nu. Digteren Baggesen siger: ikke blot at imodtage, men ogsaa efter Evne at meddele Glæde, er en Pligt, som Ingen fra Monarken til Betleren bør forsømme. Vort Liv og vore første Glæder i Livet har sat og sætter os daglig i Giæld til vore Medmennesker; det bør være vor Bestræbelse, at betale Noget deraf, om det end skulle blot skee ved at give dem en uskadelig Tidsfordriv«. I Vinterens Løb faldt det mig saaledes ind at danne et lidet dramatisk Selskab. Men dette havde sine Vanskeligheder, thi Skuespil i Aalborg vare meget sieldne. Siden Sommeren 1805, da Instructeur Schwartz var her med Hoftheatrets Elever, havde man ei havt

¹⁾ Se foran S. 33.

²⁾ Christian Preetzmann, f. 1749, † 1827, Toldinspektør i Aalborg 1794—1824.

Skuespil, og faa af de unge Mænd, som ieg kiendte, syntes at have noget Talent til eller noget Begreb om at udføre en Rolle. Strax at danne et dramatisk Selskab, før man forudsaa at Stykker kunde udføres, og Byen fik en Idee om, hvorledes sligt kunde udføres, var ikke til at tænke paa. Gradeviis maatte man probere i det Smaa. Saaledes dannede ieg et lidet Theater paa mit Loft, hvortil ieg havde malet nogle Decorationer paa Carduus, og fik samlet nogle unge Mennesker, der tog Roller i nogle smaa Comedier. Da ieg saaledes var Maler, Rolleskriver og Instructeur, fik jeg nok at bestille. Madame Wigelsen og min Kone udførte Damerollerne. Af Byens Gamle Honoratiores bleve indbudne saa mange ieg kunde rumme. Stykkerne morede og vandt Bifald. Saaledes gav vi nogle Uger derefter et 5 Acts Stykke: Armod og Høimodighed, hvortil vi fik en ny Dame Frøken Bertau¹⁾ til at tage Madame Sommers Rolle. Endun gave vi 2 Forestillinger for vort lidet, skønsomme Publicum. Nu var det Tid at lade de meere øvede Mandskab vise deres Færdighed og Mod for et meere talrigt Publicum. Jeg fandt en nogenlunde passende Leilighed i Gabels Gaard, gjorde en Indbydelse til at stifte et dramatisk Selskab. Vi begyndte med 40 contribuerende Medlemmer hver med 1 Dame, foruden Souffleuren og Rolleskrivere. Man valgte mig til dramatisk Directeur. Efter at have givet nogle Stykker for Selskabet selv, gav vi nogle Stykker offentlig til Fordeel for de danske Krigsfanger i England; thi det var min Plan at foreene Velgiørenhed med Fornøielsen, og vi gav siden i det mindste een Forestilling aarlig for Byens Huusarme eller anden ædelt Øiemed. Localet blev snart for lidet. Theatret i Bispensgade blev bygget og kunde rumme c. 220 Personer, men var dog efter nogle Aar atter for lidet, thi Alle ville ind i Selskabet. Min første Meddirecteur var Doct. Frost (da Rector i Latinskolen, siden Provst i Ribe), en vakker Mand, som interesserede sig meget for Theatret og var en god Skuespiller.

Man revedes om at komme ind i Selskabet, og naar en Plads blev ledig, var i Almindelighed 10 Proponerede at vælge

¹⁾ (?) Bertouch. Preetzmanss Hustru var født de Bertouch.

iblandt. Hver 14. Dag gav vi uafbrudt en Forestilling, hvorefter Supee og Bal endte den. Ved den første Saisons Slutning i vort nye Locale, efter at have fremsagt en Epilog, gav Selskabet mig et Beviis paa sin Tilfredshed med mine Bestræbelser, i det heele Directionen med 1ste Directeur, Justitsraad Bøggild og Cancellieraad Klocker¹⁾ i Spidsen, overrakte mig 2 Par sølv Lysestager, og 1 Par Do. Bordstager, ved hvis Overgivelse første holdt en Tale, hvorpaa ieg maatte takke. — Nu lagde ieg en Plan til at samle et Fond ved hvert Aar at give en Benefice Forestilling, hvis Indtægt skulle udsættes, Renterne stædse lægges til Kapitalen, for i Tiden, naar en passende Kapital var tilvejebragt, at kunne bygge og indrette et nyt Theater. — Som et Exempel paa Vanskeligheden og Fortrædeligheden, der ofte var forbunden med Valget af Stykker, anføres. Vor Amtmands Geheimeconferenceraad Moltkes¹⁾ Fødselsdag blev stædse høitideligholdt ved at give en Forestilling med Prolog, der endte med en brillandt Supée. Stykket: »den værdige Fader« valgte ieg, thi det skildrede en saadan i den høiere Sphære. Alt var første Prøve givet, og der var faa Dage forinden Opførelsen skulle finde Stæd, da vor Justitsdirecteur Etatsraad Hornsyld gjorde mig opmærksom paa, at Geheimeraadten havde en Søn Ritmester Moltke, en vidtløftig Person, der just laa syg i Paris af en Galanterie-Syge, og da netop Stykkets værdige Fader havde en letsindig Søn, der var forælsket i en fattig Malers Datter, som han forførte. Hornsyld formeente altsaa, at saadan Sammenligning kunde bevirke Misstemning hos Moltkes Familie. Jeg som aldeles ikke havde vidst hiin Omstændighed med Sønnen, sagde ham, at Tiden var for kort til at faa et andet ustuderet Stykke til at gaae, vi maatte altsaa enten give det bestemte, saaledes som Forfatteren for mange Aar siden havde skrevet det, eller opgive heele Festen, og dette ville vist

¹⁾ Jens Bøggild, f. 1759, † 1812, var 1810 afgaaet som Byfoged og udnævnt til Justitsraad, Peter M. H. de Kløcker, f. 1782, † 1821, blev Byfoged i 1811.

²⁾ Frederik Moltke, der i 1814 blev afskediget som Statsminister og Præsident i Generaltoldkammeret, var Stiftamtmand i Aalborg 1816—24, hvor han blev Medstifter af Biblioteket.

foraarsage Omtale etc. Saaledes blev altsaa det bestemte Stykke givet. Moltkes Familie fandt det vakkert, og ieg, min Kone med nogle af Hoved Personerne nød den Ære at spiise ved Geheimeraadens Taffel ved en glimrende Diner. — Næste Aar, da vi atter var til Moltkes Fødselsdag, gav vi Pigen fra Marienborg, med nye Dragter, Decorationer etc. og et heldigt Valg af Rollebesætningen. Mad. Kajerød Catinke, Capt. Wigelsen Czar Peter, og Geheimeraadens Søn Kammerherre Moltke havde Menzikows Rolle. Stykket gik uden mindste Feil Prøverne igiennem. Men paa Forestillingsaftenen havde Kammerherren ved sin Faders Middagsbord faaet en Taar over Tørsten, i den Grad at han næsten stod og dinglede, især i sidste Act, hvor han med en Kikkert skulle ud af Vinduet see efter den bortsegende Cathinka, saaledes gik han ofte gandskê fra sin Rolle og foraarsagede megen Confusion, hvilket dog saa godt mueligt, blev rettet af de Rollehavende i det at ingen Forstyrrelse virkede paa dem. Den meest pudsige Scene var den at see ham dinglede med en 2 alen lang Kikkert fra den eene Coullisse til den Anden, medens han skulle opmærksom berette Czaren hvad han saa. — Ved en anden Leilighed skulle Stiftsdame Moltke fremgive en af sin Broder forfattet Prolog, hvor en Forvandling af Decoration skulde finde Stæd medens hun stod paa Scenen, og som Maskinkarlen ei var hurtig nok med, i det Signalet maatte fra mig 2 Gange gives. Mig tillagte hun naturligviis Skylden, uagtet kun Souffleuren var Aarsag i, at det kom for silde fra først af.

Krigsaarene 1811, 12 og 13 vare for mig særdeles fordeeltagtige i Henseende til mine Indtægter. 1) fordie Toldindtægterne steeg meget betydeligt, og ieg havde indgaaet en Forening med Winding, i det at ieg lønnede alle Contoristerne imod at beholde alle Toldkassererens Indkomster, hvoraf han i alle Tilfælde skulde nyde 1200 Rdr. aarlig. 2) fordie at der i 1811 indkom til Aalborg et stort amerikansk Skib Nimrod kaldet, hvis Ladning blev solgt ved Auction for den Summa 610,910 Rdr. og Indkassationen paa Toldkassererens Vegne overladt mig mod en vis Procent. 3) fordie Aalborg havde erholdt

2 udelige Controlleurer Gerchen og Møller¹⁾ — den første en Toldbetient fra Kiøbenhavn, hvis smukke Datter var hans Fortieneste, og den anden en forhenværende Conditør, hvis Svoger, en formaaende Oberst, havde befordret ham. Saaledes maatte Alle henvende sig til mig, og gav mig mange Fordeele. 4) gjorde ieg paa Nimrods Auction Indkiøb af et betydeligt Partie Caffé, Caneel og Nanquin, hvilke ieg et Aar efter Kiøbet igien solgte for meere end det dobbelte, uden engang at have betalt Kiøbesummen. Jeg benyttede Tiden og Omstændighederne og gjorde saaledes betydelig Affairer i alle Henseende. Hvo der den Tid kunde og havde Mod til at vove, vandt betydelig, da Varene steg daglig som Pengene bleve slettere, 1 Flaske Rødviin kostede 40 Rdr., 1 Tønde Rug 110 Rdr. I Klubben bad ieg en af den Tids unge Løver om en Fidibus, og han tog en Tierigsdalerseddél af sin Tegnebog, viklede den sammen, tændte og rakte mig den med den Bemærkning: Du veed nok, den er ikke stor af Værdie.

Uagtet vore Penges Slethed, uagtet mine aarlige Indkomster saa betydeligen voxede, levede ieg dog ligesom hidtil simpel og indskrænket, uden at gjøre mindste Forandring i min Leve-maade; dette troede ieg at skyldte min Familie og 6 Børn. De mange store Huse, hvor ieg og Kone saa ofte vare Giæster, hvor ieg med Toldbodforretninger vore indviklede med, var imidlertid Aarsag i, at ieg ofte maatte ved Gilder gjøre Gjengæld, men ieg iagttog altid Maadeholdenhed og Øconomie. Uagtet man paa den eene Side saaledes ikke kunde bebreide mig for Ødselhed, kunde man paa den anden ikke lægge mig Karrighed til Last. Da mit Princip var: at holde saa faa Betiente som mueligt, maatte ieg i Toldcontoiret selv være en utrættelig og ufravigelig Slave. Fra Morgenen Kl. 5 til Aften 8 a 9 kunde man finde mig der, min korte Middagstid undtagen; thi Forretningerne vare dobbelt saa mange som i de bedste Handelsaar, 1805 a 6, formedelst de mange Formaliteter, Cautioner, Assurancer etc., som Generaltoldkamret paalagte Toldkassererne for-

¹⁾ 2: Carl Henrik Gehreken og Johan Peter Møller. De fik begge Ansættelse i Aalborg i 1809.

medelst Krigen; disse bleve tilsidst saa utrolig forøgede ved en paabuden Skat 8 Procent af alle muelige Kiøbmandsvarer, Kreature og Landmandens Forraad af alt mueligt. Heele Landet blev indkaldt til i Toldcontoiret at angive, hvilke af saadanne de besad, hvorefter Afgiften blev betalt enten i rede Sølv, eller efter Vexelcoursen, der hver Postdag forandredes. — Imidlertid kunde ieg ei uden Ængstelighed bemærke: at denne uafbrudte Aandsanstrængelse svækkede min Sundhed; thi selv Helligdagene maatte ieg arbeide i Contoiret, og kunde aldrig gjøre mig Bevægelse i den fri Luft. — At faa duelige Betiente var da meget vanskeligt, og Lønnen høi. I Begyndelsen af 1815 søgte ieg en saadan i Avisen og antog et ungt Menneske, navnlig Tolstrup. Men da ieg efter nogle Maaneders Forløb bemærkede, at han ingen Stadighed eller Arbeidslyst viiste i Forretningerne, der for ham gik langsomt fra Haanden, maatte ieg afskedige ham, men ieg fik ham ansat som constitueret Toldbelient, hvoraf enkelte bleve antagne. Havde ieg kiændt dette Menneskes Karakter bedre og kunnet forudsee, hvilke sørgelige Følger denne Persons Antagelse kunde have for mig i min Stilling, ieg havde maattet forfærdes.

I Marts 1815 døde Toldkassereren, Kammerraad Winding, og ieg blev nu constitueret som Toldkasserer, imod en Caution af 3000 Rbdr., der dog kun var en ubetydelig Deel af de maanedlige Toldafgifter der ofte var over 60,000 Rbdr. Efterat have bestridt Embedet i 4 Maaneder, blev Oberstlieutenant Bruun ansat som Toldkasserer. Han ønskede at beholde mig som Fuldmægtig, men da ieg forudsaa, at han kun vilde bruge mig som Læreklud for sig og sin Søn, en afskediget Lieutenant, og efter et Aars Forløb give mig Løbepas for at sætte denne i mit Stæd, afslog ieg saadant Tilbud. Jeg havde 7 Maaneders Hovedregnskab at afslutte med alle vidtløftige Extracter, fleere Aars Told og Consumtions Antegnelser, hvorom megen Correspondence maatte føres, og da ieg nu var alene om Alt dette, beviiste og Tiden, saadant medtog, (da meer end Resten af Aaret dertil medgik), at ieg heri havde handlet rigtigt. Til Aarets Udgang var ieg nødt til at arbeide i Toldcontoiret, som Bruun var

nødt til at indrømme, da Toldbøgerne, fælles, maatte deeles imellem os.

Nu kommer ieg til mit Livs vigtigste Begivenhed; thi min heele timelige Velfærd stod paa et Terningekast; var aldeeles afhængig af det Spørgsmaal: bliver Skurken grebet og opdaget, imedens det er Tid dertil? Havde Lykken og Tilfældet ei begunstiget mig, ville ieg være udsat for at miste min surt erhvervede Formue, men den hæsle Mistanke, som alt havde begyndt at yttre sig, vilde have berøvet mig mine Medborgeres Tillid og Agtelse. Da ieg var betroet Nøglerne til Contoiret og Opgangen til Toldboden, sad ieg i Almindelighed til Kl. 9 om Aftenen gandske aleene i Contoiret, dette fandt og Stæd den 23. August 1815. Efter mit Dags Arbeide laae ieg nu i en sød Søvn, hvoraf ieg omtrænt Kl. 12 om Natten blev vækket ved en hæftig Banken paa Gadedøren. Controlleur Tham¹⁾ kom i Iil op til mig og berettede, at Toldboddøren var befunden aaben, og begge mine Pulte aabenstaaende og tømte. Dagen i Forveien havde ieg deri aftalt = 2722 Rbdr. i rede Sølv og Guld, samt 1121 Rbdr. Sedler, tilsammen efter den da giældende Cours = 9740 Rbdr., hvilke næste Dag skulle have været afleveret paa Amtstuen, som Juli Maanedes Told og Consumtions Indtægter. Foruden disse vare endeel Sølv og Sedler, hvoraf ieg netop i de Dage udbetalte Toldbetientene deres maanedlige Gage. Alt var borttranet, og i dets Stæd havde Tyven gjort Pultene til Nat-skriine, en Overtro hos den Almindelige Mand, der staaer i den Formeening, at naar saadant skeer, bliver Tyveriet uopdaget. Vi løb nu ufortøvet til Oberstlieutenant Bruun og til Poletieadjutant Wøllferdt. Da min Mistanke faldt paa en af Contoirets Betiente, hvis Forældre boede i Sundbye, hvor han laa om Natten, tog vi Alle strax derover og med Herredsfogden foretog Huusundersøgelser hos Axel Sørensen og nogle Andre, men uden Nytte. Dagen efter denne Nat blev anvendt til Forhører paa Raadstuen, over den ved Toldboden staaende Skild-

¹⁾ Christian Rohde Tham nævnes ellers først som Toldkontrollør i Aalborg 1818—34 (jfr. E. Tauber og A. N. Nielsen: Embeds- og Bestillingsmænd i Aalborg).

vagt, den patrollerende Toldbetient, som meldte Tham Indbruddet; Nætterne bleve anvendte til Huusundersøgelser. Den sidste vi foretog var om Aftenen den 25. Augusti i Mørkningen. Vort Følge bestod af Etatsraad Preetzmann, Poletieadjutant Wøllferdt, 2 Poletiebetiente og mig. Det var vist nok et paa-faldende Tilfælde, som meget frapperede mig, at den første, som ieg fik Øje paa, da vi vendte omkring Hjørnet af Nyetorv, var Toldbetient Tolstrup, der kom ridende med en anden ung Mand lidt fra Gabels Gaard, thi denne Betient stod netop paa den Liste iblandt de Betiente, som Undersøgelserne skulle skee hos, da Manden var mistænkt, deels formedelst Skildvagtens Udsagn, at han havde omtrænt Kl. 11 hørt, at en med jernbeslagne Støvler var gaaet ned af Marenturisdgade, deels fordie at han overalt havde søgt at vælte Mistanke paa mig ved at yttre, at Tabet af Pengene kom meget beleiligt for mig, nu da ieg skulle aflægge mit sidste Regnskab. Vi maatte saaledes undgaae at see ham, og ieg anmodede Selskabet om at smutte ind i Krebs Port, imedens at Tolstrup og Kammerat red forbi; thi han maatte naturligviis giætte, at vi ville gjøre Huusundersøgelser. Efterat vi havde foretaget alle disse paa een nær, uden at de havde ledet til nogen Opdagelse, kom ieg især gandske mismodig til den sidste Persons Bolig, paa Vestergade hvor nu Farver Jørgensen boer, og hvor Tolstrup logerede. Kl. var 2 om Natten. Da vi ringede paa, troede ieg at bemærke, at nogle tunge Ting bleve lagte paa Gulvet. Han logerede nemlig over Porten, hvis Loft bestod af Bræder. Jeg sagde da til Etatsraad Preetzmann: uden Tvivl har vi der Tyven, thi det var mine Specier (50 i hver Rulle) der bleve lagte tilside. Vi kunde ingen Forlegenhed spore hos ham, da vi giennemrodede hans Sæng Klæder etc. Nu forlangte vi hans Koffert aabnet, dette gjorde han selv, og slog hans Klæder og Lintøi tilside. Jeg derimod greb rask ned i Koffertens Bund, og greb strax en Pengetut, idet ieg siæleglad udraabte: »her har vi Tyven«. Vi fandt heele Bunden belagt med de aftuttede Sølvpenge og Bankosedlerne. At beskrive den Glæde, som besieledede mig, formaar ieg ei. Og Alle lykønskede mig. Jeg sendte strax Bud hiem til min ængstelige Kone. Forbryderen blev belagt med Lænker, og Kufferten af Poletiet for-

seglet og nedbragt i Porten. Før vor Afgang forlangte Tolstrup Adgang til Gaardens Locum, som blev tilladt under Vagt for samme. Men da han blev længe derinde, aabnede en Poletie Døren og saae ham i Begreb med at lade en Pistol, som han af os ubemærket havde tilsneget sig, imedens Forseglingen skeete, og hvormed han i sin Fortvivlelse ville berøve sig Livet. Nu begyndte Toget til Raadhuset, Vægterne med Kufferten foran, Poletiet med Arrestanten, sidst Preetzmann, Wølfferdt og ieg. Da vi nu kom forbie mit Huus, stod min Kone med Børnene i de aabne Vinduer og blev gladelig hilset af os Alle. Paa Raadhuset blev Arrestanten sat i Arrest, Kufferten opbevaret, og hver gik glade til sit Hiem, men ingen meere end mig.

35 Aar efter denne mit Livs vigtigste Epoche nedsætter ieg disse Linier, og uagtet dette lange Tidsrum staaer dog Taa-
 rerne mig i Øinene, og ieg maa inderlig takke Gud for min Redning, hvorved den mærkelige Omstændighed var knyttet, at Undersøgelsen hos Tolstrup netop maatte skee hiin Nat, thi Aftenen forud havde den ei lykkedes. Tolstrup havde nemlig været saa forsigtig, strax efter Indbruddet at bære alle Pengene ikke til sit Hjem, men skiult samme paa Bunden af en Hakkelse Tønde, hvor hans Hest stod, i nuværende Bager Ravnkildes Gaard. Denne Aften troede han at være aldeeles sikkert for Opdagelse og havde først nogle Timer før vi kom, henbaaret Pengene i sit Logie for at tælle dem, og Dagen efter med første Skipper at reise enten til Sverrig eller Kiøbenhavn med sin Capital. Jeg kunde da skyde en hvid Pind efter dem; al Opdagelse ville være umuelig. Selv ved hans Indbrud var noget mærkeligt. Ved at udbetale ham og de øvrige Toldbetiente om Eftermiddagen deres Gage, havde han seet, at ieg i mine 2 Pulte havde Pengeruller og Sedler. I Betientenes Contoir, Consumtions Bod, fandt han et en Alen langt jern Koebeen eller Brækkejern; med dette skiulte han sig paa Toldbodens øverste Loft for, naar Contoiret var lukket Kl. 7, at foretage Arbeidet med at opbryde Pultene, medens han kunde see. Som meldt arbeidede ieg i Contoiret, indtil Mørket faldt paa. Hvis Forbryderen nu ei var faldet i Søvn og før ieg var gaaet havde gjort Indbruddet og stødt paa mig, havde dette farlige Menneske, for at udøve sin Hensigt,

rimeligviis slaaet mig for Panden med sit Vaaben; ogsaa her holdt Gud sin Haand over mig, hvor ieg var langt fiærnet fra Alle, thi den Skildvagt, som skulle holde Vagt ved Toldboden om Natten, ankom først Kl. 10. At ieg saa silde forlod Contoiret, maatte og bestyrke Mistanken imod mig, for en saa betydelig Mangel i mit sidste Regnskab. At denne Karl var istand til en saadan Handling, beviises deraf, at han efter 2 Aars Ophold i Wiborg Tugthus, af Jalousie skiød sig med et Pistolskud¹). Saaledes slap ieg med et Tab af nogle Hundrede Rbdr. til Wølfert som Douceur etc.

For mig var det en Nødvendighed at forlade min Post som Toldfuldmægtig, thi mit Bryst begyndte at smerte mig, og min Læge raadte mig til meere Bevægelse end den, som mine Forretninger fordrede i Toldcontoiret ved de gamle skrøbelige Trækvinds Vinduer, hvor min Plads var. Min svækkede Helbred blev gienvunden ved Rugmeelshavresuppe om Morgenen og den friske Luft.

Neppe var ieg færdig med mine gamle Regnskaber, hvortil ieg aldeles ingen Hiælp havde, før det kongl. General Toldkammer overdrog mig et nyt besværligt extra Arbeide. Et Arbeide som Ingen i Toldcontoiret var voxen. Dette bestod i at formeere Regninger over alle de betydelige udførte til indlandske Stæder angivne Varer fra Krigens Begyndelse 1807 indtil dens Ophør 1814, og hvis fremmede Udførsels Afgifter ved hvert Aar vare afvigende og forandrede. Disse Udførsels Afgifter beløb sig til den store Summa i rede Sølv 5000²) Rbdr., flere af de Handlende imodtog forbausende Regninger, f. ex. Etatsraad Kiellerup rede Sølv = 3344 Rbdr. (Regningerne findes i min Copiebog 115 Pag. 59, 179 og 211).

¹) Gerhard Frederik Gellert Tolstrup født i Viborg 1788, 28—8, Søn af Raadmand Christian T. og Hustru Edvardine Christine, født Hjelmcrone, blev ved Aalborg Bys Extraret 1815, 25—10 dømt for første Gang begaaet simpelt Tyveri til Arbejde i Viborg Tugthus i to Aar. Han afsendtes til Tugthuset den 12—11 1815 og udgik af det den 12—11 1817. I Følge Viborg Domkirkes Ministerialbog døde han den 29de October 1820 og begravedes uden Jordpaakastelse. Han havde nemlig skudt sig af ulykkelig Kærlighed til en ung Pige, Kirstine Thastrup.

²) Da Tallet aabenbart er for lille, maa her sikkert foreligge en Fejl i Afskriften.

Uagtet min Eftermand Oberstlieutenant Bruun aldeles intet Arbeide havde med disse Beregninger, uagtet Toldkassere-rens Procenter af nogle betydelige Confiskationer, som i min Tid skeete, men hvis Udfald beroede paa en Proces, hvis Dom først faldt i Begyndelsen af Bruuns Ansættelse, gjorde han dog Paastand paa største Deelen af Kassererens tilkommende Andeel, som i hvor uretfærdig den var, dog fandt Collegiets Bifald. Jeg var saaledes nødsaget til selv i Foraaret 1816 at gjøre en Reise til Kiøbenhavn. Da ieg ikke i 11 Aar havde gienseet min Fødebye og mine gamle Venner, var denne Reise ikke aleene behagelig men og i høieste Grad tienlig for at gienvinde min tabte Sundhed. Hvor mange vigtige Begivenheder vare ikke i dette Tidsrum forefaldne i Fædrelandet ja i min egen Stilling. Da forlod ieg Kiøbenhavn fattig, barnløs med maadelige Udsigter til i Tiden at kunne have et tarveligt fast Udkomme, nu kunde ieg ansees for en nogenlunde formuende Mand og min Børneflokk var voxet til 5. Med det Haab at erholde et lidet Embede i Toldfaget tog ieg afsted og ieg maatte gjøre mangan et møisommeligt Skridt i de Stores Forgemakker og hos Majestæten, men for hvert lidet Embede var der meer end 200 Ansøgere, ieg maatte opgive Haabet og tage tilbage; kun i Collegiet fik ieg mit Ønske opfyldt, i det at Bruun maatte opgive sine ubillige Fordringer i at berige sig paa min Bekostning.

Hvor mangfoldige Drømme vækkes ikke i os, naar vi efter flere Aars Forløb giensee Skuepladsen for vor Barndom. Alt er nu næsten det samme som dengang, og dog er enhver Ting og tillige meget af vort eget Selv som forandret. Det Huus i Prindsensgade bag Slottet, hvor ieg som lidet Barn havde leget med Sødskende, Huuset i Raadhuusstrædet, hvor mine Forældre efter Kiøbenhavns Ildebrand beboede, Morvilles Gaard paa Vandkunsten — mit første Ophold fra Forældre Hjemmet — Alle disse maatte ieg med Veemod betragte. Iblandt mine for- dums Bekjændte og Venner vare mange Forandringer fore- gaaede. Min Fætter Herløw¹⁾ var nu Ridder af Dannebrog, og

¹⁾ Stadsmægleren Hans Jørgen Herløw.

ieg blev hjertelig hos ham imodtaget, ligesaa hos hans Søn: Knud Erich, Lieutenant i Søe Etaten, og hos dennes Søster¹⁾ gift med Capt. de Coninck i Søe Etaten. Min 4 Aars værende Contubernal og Krigskammerat Carlsen²⁾ var nu Major i Livjægerne. En af mine ældre Venner og Dusbrødre Bramsen³⁾ nu Justitsraad og Contoirchef. Der er altid Noget i Mødet med en af vor tidligere Ungdoms Bekjendte, der opvækker Følelser i vor Barm, der kun sjelden er bekjendt for vor travlvirksomme Manddomsalder. Kiæden mellem det Nærværende og det Forbigangne synes fuldstændig ved Synet af et Ansigt, der viiser sig for os fra de længst forsvundne Aar, og tusinde søde Erindringer fra forrige Tiders lykkelige Dage og Ungdoms Lege bidrage unægteligt til at fornye det gamle Venskab. Men hvor mange af vore Ungdoms Venner vare ikke i dette Tidsrum bortdøde, ja endogsaa heele Familier. Bramsen og ieg tilbragte en heel Aften til at tale om vor Fortid. Hvor ofte blev ieg ikke skuffet i Svarene. »Har Du nylig seet vore gamle Venner Aagaard og Aarestrup?« »De ere døde.« »Og vor muntre Lumbye, ham vi kaldte vor Biskop, fordi at han saa mesterlig lavede denne vor Yndlingsdrik?« — »O, han lever nu som de fleste Digtere i smaa Omstændigheder.« Vor smukke engelske Forsom savnede vi meest. Af vore Ungdoms Venner vare kun Vølekers og Sager tilbage, sidste nu Districtschirurg, første endnu paa Schimmelmanss Contoir som Fuldmægtig, altsaa uagtet hans store Udsigter den uheldigste af Ungdomsvennerne. Min gamle Principal Mægler Schiøtt⁴⁾ og Kone imodtog mig paa det kiærligste, og ieg deeltog i et munter Middagsmaaltid med dem, i Samtale om fordums Glæder og deres Børn, en vilter Søn, der var Officer i Petersborg og de 2 Døttre, den Ældste, gift med en Kammerjunker, var Hofdame, den yngste med en Capitain, begge i Velten. Med mine gamle Venner i Toldkontoiret forrige Fuldmægtig Schiøtt⁵⁾, nu Toldskriver og

1) Marie Herløv, død i 1842 som Enke efter Kommandørkaptajn Louis de Coninck.

2) Skibsmægler og Major Christian Fr. Carlsen døde 2. Febr. 1834.

3) Justitsraad Ludvig Ernst Bramsen, død 24. Juli 1828.

4) Stadsmægler Niels Schiøtt døde 5. April 1824.

5) Toldskriver Christian Frederik Schiøtt døde som Justitsraad 8. Maj 1851.

Kammerraad, Hindberg¹⁾) indenlandsk Toldskriver, Patermann²⁾) Oplagsskriver, erindredes en munter Frokost i vort gamle Locale over Pakhuus-Loftet, Fyrbøderen og Restaurateurens Kammer. Min gamle Pult var besat af min Eftermand Mægler Hochbrant³⁾).

Da ieg kom tilbage til min Familie, maatte ieg nødvendig søge en Brødbeskiæftigelse. Kiærsmølle blev mig tilbudt af min Ven Grosserer Springborg, men den store Kapital 100,000 Rbdr., den fordrede, og mine Velyndere Etatsraad Kiellerup og Broders Fraraaden, var Aarsag til, at Handelen røg i Lyset, som var en stor Lykke for mig, thi faa Aar derefter sank alle Eiendomme til en Fierdedeel og bevirkede alle de Kiøberes Ruin, som havde i den Tid kiøbt Eiendomme. Kammerherre Moltke kiøbte bemeldte Mølle, men maatte gaae bag af Dandsen efter nogle Aars besiddelse af Møllen. Hans Ven Toldkasserer Oberstlieutenant Bruun, skal af Toldkassen have laant ham en-deel af Pengene, og formedelst denne Kasseangel mistede han sit Embede.

Nu paatog ieg mig at holde Auctioner over Eiendomme og Løsøre og tiende derved Noget. Da i Aaret 1818 Classelotterie Collecteur Schweistrup spillede Fallit, erholdt ieg hans Collection. — Endnu havde ieg iidelig Correspondence med General Toldkamret angaaende Antegnelserne i Krigsaarene. Vi manglede her et Voxblegerie, og da ieg i Bibliotheket fandt en gammel tysk Afhandling: »Kunst und Werckschule« gav ieg mig i Arbeide med saadant Fabrikat, hvortil ieg kiøbte Huuset i Brandstrupgade⁴⁾). Men da Afsætningen her i Landet ei kunde lønne mange Arbejdere og fordrede en god Drivtscapital, maatte ieg indskrænke mig til eene at udføre samme med nogle Koners Bistand.

I dette Aar truede atter et Uhæld mig. I Etatsraad Kieellerups Handel — et Huus anseet saa sikkert som Banken — havde ieg sadt Størstedeelen af min erhvervede Formue. Men

¹⁾ Forhenværende Toldskriver Coelestinus Hindberg døde i 1853.

²⁾ Oplagsskriver Chr. Patermann døde 1839, 65 Aar gl.

³⁾ Skibsmægler og Major Carl Vilhelm Hochbrandt døde i 1859.

⁴⁾ Bech var nu atter i Aalborg.

ved Norges Tab mistede dette Huus betydelige Midler. — Hans til mig udstædte Vexelobligationer kom i en giærrig lavtænkende Broders Hænder, der skulde bringe Boet i Orden, og der gik Aar hen, inden ieg kunde bequemme mig til at indgaa de Tilbud af 50 Procent, som han tilbød de fleeste Creditorer; og ieg erholdt i denne Tid ikke alene ingen Renter, men maatte og tilsidst nøies med 75 Procent, der vel var et stor Tab, men som ieg maatte finde mig i, især da ieg i nogle Aar havde nydt rigelige Renter af Pengene, og næsten hver Capitalist havde Tab formedelst Pengevæsenets Omvæltning, uhældige Speculationer etc. ja mistede endogsaa alt hvad de hidtil havde samlet. Hvo havde kunnet forudsee, at den, der uden at speculere, rolig lagde sine Sedler hen, paa denne Maade kunde blive Eier af Tønder Guld. Dette gjorde Etatsraadens Broder, og saaledes bleve Sedlerne til Guld forvandlet.

Den Kapital, som det dramatiske Selskab ved at følge den af mig lagte Plan havde samlet, var voxet til en Sum af = 2257 Rbdr., og nu fandt ieg, at det var paa Tiden at realisere den saa længe udtænkte Plan: at bygge et rummeligt Theater, saaledes at en Klub kunde forbindes med Theateret. — En passelig rummelig Gaard og Plads, den ieg saa længe forgiæves havde søgt, tilbød sig nu, i det at Gaarden efter Cancellieraad Byfoged de Kløcker ved Auction skulle bortsælges. Uden at ieg derom gjorde Forespørgsel til Selskabet blev ieg eenig med Etatsraad Hornsyld at være de høistbydende. Og saaledes blev bemeldte Eiendom tilstaaet os for 3505 Rbdr. Denne Prioritetsgjæld kunde blive staaende i Eiendommen. Jeg udkastede Planen og gjorde Tegningen til Theaterbygningen og dens Indretninger, som derefter bleve forelagte Selskabet og af det antagne, skjønt vi i Major Hegermann havde en ivrig Opponent. Den 23. April 1823 blev begyndt paa Bygningen, og den var saavidt fremmet, at vi alt sidst i October s. a. gav den første Forestilling, hvor den aabnedes med en Prolog, af Skuespiller Overskou forfattet, fremsagt af Jomfrue Wesenberg som Thalia. — Aldrig havde vort spillende Personale været saa godt besat som i den Tid. Af Damer til at udføre Roller, talte vi over 20, nemlig: Jomf.

Wesenberg, trende Jomf. Bøggild, tvende Frøkener Hornsyld, Fru Kaierød, Frøken Lyttikov, Jomfr. Kisbye, Frue Mantzius, Jomf. Gjerlew, Jomf. Claudie, Jomf. Henneberg, Fru Tauber, Madame Hollinius, Jomfrue Frisch, 2 Jomfruer Winkel, Stift-dame Frøken Moltke, Geheimeraadens Datter og min Kone. Da iblandt disse vare gode Sangerinder saasom: Fru Kaierød, Mad. Hollinius, Jomfrue Claudi, Winkel og Hornsyld, kunde vi og give Syngestykker: nemlig: Fruentimmerhaderen, Kiærlighed uden Strømper, Kiærlighed paa Landet, Bødkeren, Stakket Dands m. fl., hvori temmelig indviklet Musik befandtes. I en Række af 20 Aar blev ieg aarlig paa nye valgt til dramatisk Directeur, og mange Hovedroller maatte ieg udføre, men da samme faldt i forskiællige Fag, bleve de vist nok ikke alle givne med lige Hæld. Til de comiske Roller havde ieg meest Lyst, og disse vare og meest givne mig i Kiøbenhavn i dramatisk Selskaber, Jøder, Matroses, latterlige Gamle, alle som det kunde falde. Et Efterladenskab: »den dramatiske Journal« kan oplyse det. Indtil medio 1827 holdt vi ved at give regelmæssige Forestillinger hver 14de Dag, foruden nogle extraordinaire i passende Anledninger. Da kom ligesom en Manie over alle Damer, deels vare mange af dem gifte, deels blev det Moden, at slige Selskaber indgik. De i Aarhus, Randers og Wiborg var for længe siden ophørte, og nu blev Touren til os. En Præst Stockholm fra Wiborg Egnen — den man beskyldte for at han havde forarget sig over, at hans Bispes Kone udførte Roller paa Theatret, medens hans modne Døttre ingen bleve tilbudte, skrev i sin Ærgrelse en Præken, den han betitlede: »Løstgængighed er ingen Synd«, hvori han fordømte alle Damer, som spillede paa Privattheatre; og denne gjorde stor Opsigt. Da han nu blev ansat som Stiftsprovst og constitueret Biskop her i Aalborg, blev Ondet forøget. Indtil 1829 var Selskabets Forestillinger endnu i svagt Liv, men nu maatte vi ogsaa sige Stop. — Theatret blev nu bortlejet til de Kongelige Skuespillere, der i Sommerferien besøgte os, og om Vinteren til reisende Skuespillere.

Mindet om de Fornøielser, som Selskabets Forestillinger gav os, i de Tider, da vi ikke bleve besøgte af fremmede Skuespillere, erindres endnu ofte. Vor høipriiste Stiftamtmand, Ge-

heimeconferenceraad Moltke, var en sand Ven og Velynder af Selskabet, ikke aleene gav hans Søn Major Moltke (i nogle Aar min Meddirecteur) og Datter, Stiftsdamen, Roller, men ieg og Kone havde ofte den Ære at være Giæster ved hans fyrstelige Taffel, hvilket og blev mig til Deel hos hans Durchlauthed Prinds Wilhelm, da han i Aaret [1815] opholdt sig her i Aalborg, hvor ieg tvende Gange var til Taffels. — Mange agtede Mænd arbeidede med mig som Directeurer, saasom Doctor Frost (der seenere blev Stiftsprovst i Ribe), Capt. Søderberg, Major Münster, Capt. Schaumburg, Capt. Wigelsen m. fl.

Nogle Oplysninger om Skuespiller Hans Christian Knudsen, født 1763, død 1816.

Meddelte af Aagaat Daae.

Dansk biografisk lexikon bringer i b. 9 s. 278—281 skuespiller Knudsens biografi og meddeler her bl. a., at han var søn af mursvend Knud Christensen og bestemtes til faderens haandværk, men at theaterlysten snart viste sig hos ham. Overskou fortæller — efter en gisning af Rahbek — at Knudsen allerede som murerlærling fremstillede sig hos kammerherre Warnstedt for at faa lov at prøve i en Henrik-rolle, og at han, da Warnstedt afviste ham paa grund af hans mangel paa kundskaber, skaffede sig ansættelse som pagetjener ved arveprins Frederiks hof. Werlauff fortæller i sine erindringer, at Knudsen som mursvend under et arbejde paa Sorgenfri slot brækkede sit ene ben, og at denne ulykke blev anledningen til, at arveprinsen lærte hans muntre lune at kjende og antog sig ham. Hvorom al ting er, Knudsen, der ved et par forestillinger paa Fredensborg slots theater havde behaget de høje herskaber meget, havde, da han kom til theatret, hoffets mægtige protection i ryggen, og den kunde ogsaa gjøres nødvendig, thi de allerfleste skuespillere sammensvore sig mod denne »kalkslager og tallerkenslikker«, som de spotvis kaldte Knudsen; de protesterede hos Warnstedt mod hans antagelse som aktør, men denne henviste blot de vrede skuespillere til arveprinsen. Da de saaledes ikke ad den lige vej kunde hindre Knudsens debut, søgte de ad krogveje at skade ham og udsprede rygter om, hvor talentløs han var, men ved sin debut ^{14/11} 1786 som Oldfux i »Den stundesløse«, slog Knudsen selv sine modstandere dette vaaben af hænderne: hans frejdige lune indtog ganske publikum, og selv Rahbek, der ivrig havde agiteret mod ham, anerkjendte straks hans store evner . . . Arveprins Fréderik viste ham sin vedvarende bevaagenhed ved 1795 at give ham skriftelig tilsagn om bestillingen som

færgemand ved Jægerspris, naar den daværende færgemand døde; arveprinsens løfte fik 1797 kgl. stadfæstelse og 1802 udnævntes Knudsen til færgemand, en bestilling han dog 1811 afstod . . .«

Da det synes at være ukjendt, at Knudsen efter sin debut nogle Aar var bosat som murmester i Kjøbenhavn m. m., tillader jeg mig herved at fremkomme med nogle supplerende oplysninger; disse ere hentede fra en utrykt dagbog af en ung zoolog fra Bergen, Peter Stuwitz, der i 1831—32 opholdt sig i Kristiania; under dette ophold var han jævnlig gjæst i boghandler Hoppes hus, hvis frue var datter af skuespiller Knudsen. Under 7/11, 1831 skriver hr. Stuwitz: »Var hos Hoppe, hvor jeg hørte adskillig om skuespiller Knudsen; han var oprindelig mursvend, men enkedronningen eller en af prindsesserne blev opmærksom [paa] ham, og han fik en hofbetjening, her instruerede han for spøg pagerne ved deres comedier og spillede selv med, man blev alt mere og mere opmærksom paa [ham] herved, og fik ham til theatret; her var han vel en kort tid men blev omsider kjed af deres mange caballer, søgte sin afsked og ved velynderes sammenskud fik han sig 1500 daler, hvormed han satte sig ned som muurmester, et par huuse i Kjøbenhavn har han staaet for at bygge, men efter nogen tids forløb begyndte Frederik VI atter at anmode ham om at [gaa] til theatret, hvilket han ogsaa gjorde og blev der til sin død. Kongen forærede ham ogsaa færgen ved Jægerspriis. Og de kgl. prindser gik og blev opdragne med Knudsens børn. Hoppe husker, at han en dag stod og talte med Ferdinand Knudsen, som da var styrmand, idet prindsen kommer forbi; begge tager hatten af, og prinsen vender hovedet for at hilse igjen, da han med et standser, gaar hen og tager Ferdinand i haanden og spørger ham vidt og bredt, hvor det havde gaaet ham, siden sidst de saaes.

Lægerne i Kjøbenhavn paastod, at den byld i halsen, Knudsen døde af, havde han paadraget sig i Norge ved at synge i den friske luft. Denne byld qualte ham, han var for resten frisk til sidste stund, og hans munterhed forlod ham ikke; bl. a. fortalte Hoppe: I samme værelse, hvor han laa, opholdt hans

søster sig for at vaage; hun havde en sovestol, hvori hun sad. Som hun en dag sidder og skriver til børnene om faderens helbred, hørte hun rigtignok, at det tusled bag skjærbrættet, men troede alene, at det var den syge, der vendte sig i sengen, men pludselig hører hun tuslet bag sig, vender sig hurtigen og hvem sidder der andre end Knudsen, iført hendes egne klæder, da hun selv sad i dybeste negligée og idet hun vender sig, sætter han hendes fjæs livagtigen op og griner med en damediscant: »Det er mig søster Marie.« Dette var 3 dage førend han døde. I 1825 eller 26 blev Hoppe gift med hans datter.« —

I denne forbindelse kan ogsaa anmærkes, at chef for handelshuset J. Gran & søn i Bergen, hr. Jens Gran i sine »Skizzer fra bergenske forhold« trykt 1873—75 meddeler følgende:

»I første halvdel af 1814 opholdt sig i Bergen bl. a. udenbyes ogsaa skuespiller Knudsen, der kom for at give sceniske forestillinger i patriotiske øiemed. Man antog, at han var bleven sendt herop for at adspredde det norske folk og for at holde det i gunstig stemning ligeoverfor Dannemark, hvor det syntes, at man var bleven noget urolig og ængstelig, idet man frygtede for nordmændenes frafald fra det gamle dynasti, hvortil der viste sig baade tegn og varsler. Men denne mand, som var fra den skole, hvor man tager sig verden let, var ikke af den slags folk, som med alvorlig holdning og tiltalende værdighed kunde optræde ligeoverfor den hele nation. Han levede ogsaa sammen med de andre lystige herrer og lod det store af hans sendelse, for saavidt samme knyttede sig til noget politisk øiemed være uændset. Politikken eller de alvorlige ting syntes at ligge udenfor hans synskreds og smag. Desuden havde den større del af vore fædre saa megen sund sands, at de ikke betragtede hans ophold for stort andet end en politisk farce eller et gjøglerespil.

Denne betragtning syntes ogsaa tydelig nok at gjøre sig gjældende fra et betydningsfuldt hold; thi da nogle af Knudsens muntre venner havde i sinde ved hans afreise at overlevere ham en liden erindring i sølv fra hans ophold her, og man i den anledning anmodede Johan Nerdahl Brun om at forfatte en in-

scription paa gaven, svarede han hertil med følgende sarcastiske linier:

Mod, troskab, tapperhed og hvad som giver ære
 Det skal gamle Norge nu af danske Knudsen lære.

Følgen heraf skal være, at den omtalte tanke ikke kom til udførelse.« —

Familie-Optegnelser fra Fladstrand

meddelt av **Oluf Kolsrud**.

Paa gaarden Balke i Lauten¹⁾ præstegjeld paa Hedmarken fandt jeg sommeren 1908 et lidet papirhaandskrift i bred oktav ($10 \times 15\frac{1}{2}$ cm.), indeholdende optegnelser av forskjelligt slags, og skrevet i begyndelsen av det 18de aarhundrede. Bogen tilhører nu stud. med. Haakon Schwank Balke, som har arvet den efter sin i 1872 avdøde morfar Haagen Nielsen, skoleholder og klokker i Lauten. Haagen Nielsen har sandsynligvis atter arvet den tilligemed grundstokken i sit ret righoldige bibliothek efter faren, N. H. Dullerud (klokker paa Veldre, anneks til Ringsak), oprindelig fra Biri paa Mjøsens vestside. Sandsynligvis er bogen erhvervet ved auktion efter en eller anden embedsmand.

Haandskriftet bestaar nu av 6 læg, hvert paa 8—12 blade; endel blade er udrevne i første og femte læg, dog uden at teksten har lidt noget derved, da flere sider er uskrevne. Der er nu ialt tilbage 48 blade.

Optegnelserne er skrevne med 4 forskjellige hænder, og for de tre's vedkommende kan skjernes mellem forskjellige tidspunkter for nedskrivningen (nedenfor betegnet a_1 , a_2 , b_1 , b_2 osv.). Haand a — en uøvet kvindehaand — sees at tilhøre Maria Sofie Dorschæa, som nederst tilhøre paa første side har skrevet sit navn. Under dette er med en anden haand (d) tilføiet [hendes dødsdag]: 1720 d. 30 Augusti: Haand b og c er ukjendte, men haand d tilhører fru Marias anden mand, Sten Daniel Brochmand; maaske er optegnelserne med haand c skrevet av hans anden hustru, Inger Maria Winge.

¹⁾ Den officielle skrivemaade »Løiten« skyldes feilagtig udtale av skriftformen »Leut(h)en«.

Bogens egentlige indhold er kogebogsopskrifter (79 i tal) og læge- raad (18); desuden findes veiledning til at støbe lys og at farve karmosinrødt. Det meste av disse optegnelser er skrevet med haand b; men adskilligt hidrører ogsaa fra fru Dorschæa's haand, som desuden paa et enkelt sted har gjort en tilføjelse i b's tekst; et par opskrifter er indført av haand c.

For kulturhistorien turde denne lille bog frembyde adskilligt av interesse, ligesom nutidens husmødre vel ogsaa gjerne vilde forsøge, hvordan en kage, en suppe, en kjød- eller fiskeret efter 1700- aarets skik kan smage.

For personalhistorien derimod vil de familieoptegnelser fra Fladstrand, som er indført i bogen i første halvdel av det 18de aarhundrede, paaregne nogen opmærksomhed. Disse meddeles derfor her i den originale skrivemaade.

[s. 1] ¹⁾ Anno 1705 d: 29 October döde min sl: Söster i Köbenhaufn efter hindes förste barn, da hun var 28 Ord (!) gammel, og d: 13 Nouembr: blef hun begrafuet, [og leger i hellig gestest (!) Kerche i Köbenhaufn²⁾

Anno 1706 d: 19 Nouember döde min sl: hr: broder Mgr. Dorschæus i Kiöbenhaufn Prost til vor frue Kerche, og d: 8 Dedsembr: blef hand begrafuet, [og leger i vor frue Kerche I Köbenhaufn²⁾

[s. 69] ³⁾ Anno 1668 den 3 Söndag i Advent stoed Min hierlte Kerre forældres bröllup i Randers Paa Radstuen i mange adelige og hederlige fornemme Personers forsamling⁴⁾

[s. 70] ³⁾ Anno 1681 den 18 Jaunovary om natten ved et Slet er ieg Maria Dorschæa barne föd i Frideritsia vnder Marti teng,

Anno 1709 d: 23 Apriell stoed min Kieristes og mit bröllup Paa Sæbygaard y venösell.

Anno 1709 d: 25 Apriell kom vi til fladstrand at booe:

Anno 1710 d: 17 Agusty velsignet vor herre os i vor ægte- schab til Sammen med en ong datter kaldet Anna Katrina, og blef föd om morgenen klochen 6.

¹⁾ haand a₁. ²⁾[haand a₂. Forfatterinden maa derefter være Datter af Sognepræst til Trinitatis Kirke i Fridericia Peder Jørgensen Dorscheus (Torsk), jfr. Wibergs Præstehist. II, S. 122, jfr. I, 384. Red. ³⁾ haand a₃. ⁴⁾ Moderen var Faderens 3die Hustru Karen Mikkelsdatter Hvid. Red.

[s. 71] ¹⁾ Anno 1711 d: 30 Juny velsignet gud os i vor ægteschab (!) til sammen med en Ong datter kaldet ælſte Malene, og blev fød om aftenen k(l)ochen 9, gud lod (!) hinde falde i gudsfrøgt og være gud behagelig og lefue hindes forældre til glæde, sig selv til salighed for Jesu schyld Amen.

²⁾ Anno 1711 d: 18 octobr: døde vor salig dotter ælſte Malene, og leger i fladstrand Kerche,

Anno 1719 d: 22 Janovariy klochen 8te, [om³⁾] aftenen Döde min sl: mand Lasen (!) Ursin og blev begravet d: 31 ditoe [blef hand begravet⁴⁾] og leger i fladstrands kirche,

[s. 72] ⁵⁾ Anno 1719 d: 16 Junii spiste Kongen her i mit huus og KronPrinsen da hand tog til norge

Annoe 1719 d: 22 november stoed min fromme Mand's Sten Daniell Brochmands og mit bröllup her i mitt huus i fladstrand,

⁶⁾ Anno 1720 d: 25 Julij blef Vor Sön Christian födt til Verden Kl: 7 om Morgenen Gud lad [ham³⁾] falde i gudsfrøgt og Være gud behagelig:

A^o 1720 d: 30 Augusti Kl 7 om aftenen Döde min Sl: hustrue Maria Dorschea: Gud gifve hinder En Glædelig og Ærefuld [s. 73] opstandelse med alle troe Christne paa Dommens dag og at Vi begge maa samlis i Guds Rige i Ævig glæde

A^o 1721 d: 5 februarj stod mit Andet bryllup her i Norder Fladstrands schandse med min fromme Kieriste Inger Maria Winge.

⁷⁾ A^o 1721 d: 24 Octobr²⁾ Kl: 8 formiddag Velsignet gud os med En datter blef Kaldet op Effter min Sl: hustrue Maria Sophia Gud lade hinder opdragis i Guds sande frygt og Være Gud behagelig:

⁸⁾ A^o 1724 d: 19 Januarj Kl: 5 om Morgenen Velsignet Gud os med En datter blef Kaldet Beneta Kattrine.

⁹⁾ A^o 1725 d: 2 Augusti om aftenen Kl: 10 døde det Sl: Barn igien og blef begravet d: 7 Aug: i fladstrands kirche døde i börne kopper:

¹⁾ haand a₁. ²⁾ haand a₂. ³⁾ [over linjen. ⁴⁾ [udstrøget. ⁵⁾ haand a₀.
⁶⁾ haand d₁. ⁷⁾ haand d₂. ⁸⁾ haand d₃. ⁹⁾ haand d₁.

1) A^o 1726 d: 26 Maj Kl: 1 Eftermiddag blev min hustru forløst med En datter, kaldet Benedicta Katrine: Gud før-fremme hinder i herrens frygt at hun maa Være En Jesu Brud

[s. 74] 2) A^o 1720 d: 25 Julij blev Vor Søn Christian fød om Morgenen Kl: 8te Probstens Kieriste holt ham ofver daaben og Mademoiselle Anna Splid, de andre faddere var Obrist Leutnant Von Catterbach Captain Winge Hans Bov: og H. Oluf Vessel: d: 30 Augusti Nest efter döde min Sl: hustru i Samme barselseng:

d: 5 februarj 1721 Stod mit brullup i Norder schandtze med min hustru Inger Maria Winge.

d: 24 Octob^r 1721 blev min förste datter fød Kl: 8te om Morgenen: Min Konis Moder og Mad^mis: Bov holt hinde ofver daaben de andre faddere Var Steen Arenfeldt og Hans Arenfeldt: Capt: Winge og Hans Bov: blev kaldet op Eftter min sl: Kone: Maria Sophia:

A^o 1724 d: 19 Januarj blev min Anden datter Beneta Katrina fød Kl: 5 om Morgenen Min Konis Moder og Mad^mis Bov: holt hinde ofver daaben fadderne Var Capt: Winge Christen Kraftt Madtz Schiött hun döde d: 2 Augusti 1725 begrafvet i Fladstr. Kirche

Kl: 10 om aftenen döde hun.

[s. 75] A^o 1726 d: 26 Maj Kl: 1 om eftermiddagen blev min 3^{die} datter Benedicta Katrine fød Min Konis Moder og Christen Krafttis Kone holt hinder ofver daaben de andre faddere Var Capt: Winge Captain Kemffer og H: Tolder Hiort

A^o 1685 d: 1 Octob^r Er Jeg fød til denne Möysommelige Verden J udesundbye Prestegaard i Sielland:³⁾

A^o 1696 d: 6 Maj Er min Kone Inger Maria Winge fød til Verden i Christiania i Norge:

4) A^o 1729 d: 5 Maj Kl: 2 om Morgenen blev Vor 4de dotter fød Min Konis Moder og Krafttis Kone holt hinder ofver daaben faderne Vare Oberst lieutenant Kühlbrun Capitain Winge og Tolder Hiort blev kaldet i daaben Birgitta Maria.

1) haand d₁. 2) haand d₁. 3) Sognepræst her var dengang Christian Gudwardsen Brochmann. Red. 4) haand d₁.

1) A^o 1732 d: 27 Junij blef Vor Sön Bent Winge föd Capit: Kemfers [frue²⁾] bar ham til daaben Susanna Jacobs datter Capt: Kemfer Proviants forvalter Uldrich Christen Kraftt Vare faddere. Var til daaben d: 2 Julij som Er Mariæ besögelses dag: [hand döde d: 6 feb: 1739 i börnekopper³⁾

4) A^o 1735 d: 6 Majj födde min hustrue En död dreng.

[s. 76] 5) A^o 1737 Om Natten imellem d: 16 og 17 Majj blef Vor 5te datter föd blef döbt her i Fladstrands Kirche d: 19 Majj, kaldet Karen Christen Krafttis Kone bar hinder og Anders Thomsöns Kone stod hoß fadderne Vare Hr. Tolder Hiort, Peder Simonsön og Jens Jerting [hun döde A^o 1739 d: 23 februarij i börne Kopper:⁶⁾

7) A^o 1739= d: 23 December Kl: 6 om aftenen blef Vor 6te datter föd her i Fladstrand, Var til daaben Anden Juledag Kaldet Karen Anders thomsöns Kone bar hinder Christen Krafttis datter Kar(e)n stod hoß, de andre faddere Var Jens Smidt Jens Hierting og Peder Simonsön. —

1) haand d₈. 2) [over linjen. 3) [tilføiet med haand d₁₁. 4) haand d₉.
5) haand d₁₀. 6) [haand d₁₁. 7) haand d₁₂.

Christen Pram og Konsulatsposten i Tunis.

Ved E. Marquard.

Bibliotekar ved det kongelige Bibliotek H. Ehrencron-Müller omtaler i sin Indledning til den af ham udgivne »Brevvexling mellem Ægteparret Pram og Oluf Christian Olufsen under dennes Udenlandsrejse 1793—96« (se Pers. Tidsskr. 5. R. II Bd. S. 182 ff.), at Pram i 1793 ansøgte om Posten som Konsul i Tunis, og henviser til Omtalen heraf i de efterfølgende Breve (se smstds. S. 191, 221 og 308 f.). Pram siger selv i Brevet til Olufsen af 8. Februar 1794, at »uden at tage min Ansøgning tilbage, magede jeg, at den ikke gjorde mig til Consul i Tunis«. Han siger her intet om, hvorledes han har baaret sig ad dermed, men dette kan konstateres gennem nogle i Rigsarkivet opbevarede, nylig dertil fra Udenrigsministeriet afleverede Aktstykker om Besættelsen af Konsulatposten i Tunis efter Konsul Ludv. Hammekens Død den 17. August 1793.

Der findes nemlig i Rigsarkivet i »Departementet for de udenlandske Anliggender, Tunis VIII« en Pakke: »Kgl. Konsulat 1772—1838«, i hvilken er bevaret Aktstykkerne vedrørende Besættelsen af nævnte Embede 1793, og blandt disse er ogsaa baade G. H. Olsens og Prams Ansøgninger.

Af G. H. Olsens Ansøgning synes det at fremgaa, at hans Ophold i Algier som Lærer for Konsul Suensons Sønner faldt noget tidligere end man sædvanlig ser opgivet. Det sættes nemlig (t. Eks. i Biogr. Lex. XII, S. 414) til Aarene 1781—83; men selv opgiver han i sin ovennævnte Ansøgning, at han »efter min Bortreise fra Algier i Aaret 1780 tilbragte . . . i Marseille henved eet Aar, hvorefter jeg til Søes reiste til Danmark med Consul Suensons tvende Sønner¹⁾ Efterat

¹⁾ Jean André S. og Jean Jacques Isaac S., bægge senere Søofficerer.

jeg nogle faa Aar derefter havde som Hovmester hos Baron Juel Ryssensteen tilbragt 3 Aar ved Sorøe Akademie, blev jeg 1787 allernaadigst udnævnt til Repetent ved samme Akademie, og erholdt 1790 Character af Professor extraordinarius med Forpligtelse at læse over de skønne Videnskaber«.

Desuden søgte og fik Konsul Suenson 1782, kort efter at hans Hustru var afgaaet ved Døden, sin Afsked, hvorefter han tog til Marseille, og Olsen kan derfor i al Fald næppe have været i selve Algier til 1783.

Af større Interesse er dog Prams nedenfor gengivne Ansøgning, der giver en Del Oplysninger om hans Liv og Forhold. Pram indgav sin Ansøgning den 31. Oktober 1793. Men i Løbet af den paafølgende November Maaned synes han — og navnlig hans Hustru — som ogsaa omtalt i Brevene, at have faaet Betænkeligheder. Den 23. November sendte han det ligeledes nedenfor gengivne Brev til Professor G. H. Olsen i Sorø, og hvad enten denne dengang allerede havde tænkt paa at søge Embedet eller ej, saa har Prams Brev vel i al Fald nok haft afgørende Indflydelse paa hans Beslutning. Den 1. December indgav Professor Olsen sin Ansøgning om Embedet. Ansøgningen har han øjensynlig personlig overleveret til Bernstorff, og i den Audiens, som han — formodentlig den 1. December, Ansøgningens Datum — har haft hos denne, maa han have omtalt Prams Stilling til hans eventuelle Udnævnelse til Embedet. For at støtte sin Ansøgning og for at bevise Rigtigheden af sine Udtalelser om Pram sendte han nemlig den 3. December fra København et Brev til Bernstorff, hvoraf nedenfor gengives et Brudstykke, og med samme Prams Brev til ham af 23. November.

Det er saaledes sandsynligt, at naar Pram har »maget det saa«, at hans Ansøgning ikke gjorde ham til Konsul i Tunis, da har det her gengivne Brev til Olsen spillet sin Rolle derved. Til Oplysning saavel om Prams Liv som om denne særlige Episode i samme turde nedenfor gengivne Aktstykker som Supplement til Brevvekslingen med Olufsen have en vis Interesse.

I. Chr. Prams Ansøgning til Kongen:

Christen Pram, Secetaire og Archivar ved det kongl. Gen. Land-Oeconomie og Commerce Collegium, ansøger allerunderdanigst om at vorde ansat som Deres Kgl. Majestæts Consul i Tunis, for derved at vinde Haab om efter nogle Aars Forløb at finde i Fædrelandet Levebrød. —

Kiøbenhavn, d. 31. October 1793.

Til Kongen.

Fra Aaret 1781 til 1786 har undertegnede tient som Fuldmægtig under Deres Kongl. Majestæts General Land Oeconomie og Commerce Collegio ved Consulatsagerne og har altsaa derved havt Leilighed til at lære at kiende en Consuls Forretninger og Pligter. Høybemeldte Collegium, under hvis Befaling og Opsyn jeg saavel i de anførte sex Aar som uafbrudt siden har arbeidet, vil, haaber jeg, erkiende mig i Stand til at opfylde, hvad en Deres Majestæts Consul hør. Siden 1786 er jeg under samme Collegio Søpase-expediteur, har Opsyn over dets Archiv og er tillige Secetaire ved Postcasse-Pensions Directionen. Jeg har i fast Gage kun 400 rd., for Passenes Expedition har jeg Sportler, der i almindelige Aaringer ej overstige 300 rd., have endog for mig været mindre og kunne nedfalde til intet. Indeværende Aar er det første, i hvilket de for mig noget klækkeligen have oversteget denne Sum.

Der er i min Bane ingen rimelig Udsigt for mig til Forfremmelse eller Vilkaars Forbedring i Deres Majestæts Stater, det er, der er ingen Forfremmelsespost, til hvilken jeg ved Ancienniteten kan vente at vinde sedvanlig Adgang, da alle Pladse ovenfor mig ere besatte med Mænd af omtrent min Alder, eller mine Sidemænd have dertil ældre Adgang end jeg. Med en Indtægt af neppe 700 rd. har jeg ej uden Kummer, eller, efter hvad der i vore Dage er Middelsstands tarvelige Nødtørvt, slet ikke tilstrækkeligt Udkomme med Familie. Jeg har derfor været nødt til at anvende mine Fritimer saaledes, at deres Brug kunde supplere hvad jeg manglede til Nødtørvt for mig og mine.

Ei uden Opmuntring og Kald var det, at jeg til literariske Bestræbelser anvendte mine Fritimer og ved disse Bestræbelser søgte den fornødne Undsætning. Allerede min Ungdoms første literariske Forsøg bleve modtagne paa en Maade, som indeholdt denne Opmuntring. Siden 1779, da jeg af det Kongl. Selskab til de skønne Videnskabers Fremme vandt dets beste Pris, har jeg fire Gange

vundet offentlig udsatte Præmier, to Gange for belletristiske, lige-saa mange Gange for oeconomiske Opgaver. Uagtet stedse i den Forfatning, at min Tid saaledes har tilhørt Embeds og Nærings Beskiæftigelser, at jeg kun har haft adspredte Hviletimer at anvende paa Literaturen, har jeg haft den Lykke at see næsten alle mine Arbeider modtagne med lønnende Bifald af inden- og udenlandske Kunstdommere og af mange kyndige og hæderværdige Mænd, blandt hvilke jeg kun nævner Luxdorf for det Vidnesbyrd han efterlod mig i sine posthumis, og Suhm, der har hædret mig flere Gange med offentlig Roes. — Jeg havde allerede nydt saadan Opmuntring, da jeg, deraf tilskyndet, blev Udgiver af Maanedskrivtet *Minerva*, som jeg hidtil har været nødt til at fortsætte. Mange, de fleeste af Nationens ypperste Lærde og andre Hædersmænd, have bidraget og bidrage endnu til dets Indhold; kun af en ringe Deel deraf er jeg Forfatter, men foruden Arbeiderne af hine Mænd bestaaer det og maa efter dets Natur bestaae af Forsøg og Opsatse af Forskiællige af meget forskiælligt Værd og Indhold; det er mit ublide Arbeid at vælge, at rette. Sikkerligen dette kunde gjøres bedre, ligesom de Supplemen-ter, jeg selv stundum maa levere, kunde leveres bedre af mangen anden Mand af større Indsigt, Klogskab, Talent end jeg, og som paa dette Arbeid kunde anvende andet end Fritimer fra Forretninger, der ofte allerede have svækket Evne og Opmærksomhed. Imidlertid har jeg den fortrædfulde Møye og Ansvar. Hin fortærer mine svage Evner for alt værdigere Brug; under dette lever jeg, uagtet redeligste Lyst til at virke saa meget til det Beste som jeg kan, bestandig i Misdæderens Angst og har endog seet mig udsat for en Ugunst, som kun Ondsindighed fortjener. Men sukkende under den knusende Vægt af al denne store Ubehagelighed har jeg hidtil ei haft Valget uden imellem fremdeles at bære den og med en elsket Hustru at mangle det nødvendige til ærligt Udkomme.

Allernaadigste Konge! Længe sukker jeg inderligere efter en bedrende Forandring i denne ej blide Skiæbne. — Deres Majestæts Consul i Tunis er død, og dette Embed ledigt.

Jeg føler det skrækkelige i Landflygtighed fra det Fædreland jeg elsker med Varme, det Fædreland, som har omfavnet mig med saa megen Godhed, og det til Barbarer i enhver Ordets Bemærkelse, fra alle mine Slægtskaber, venskabelige, literariske Forbindelser; saa meget uønskeligere bliver mig denne Landflygtighed, da jeg til den maatte drage med mig en elsket Hustru, som ej gierne gør dette Skridt, hvis svage Helbred endog kan gøre hende det yderst farligt, men som af Føyelighed for mig, eller rettere bukkende under for vor fælles Skiæbne, giver mig sit Minde til at tiltræde den. — Syn-

kende under Byrden af de Ubehageligheder, som udgiøre for saa stor Deel min nærværende Forfatning, træt af at subsistere paa en Maade, hvorved jeg er nødt til at bruge Literaturen til Næringsmiddel, hvorved jeg, med beste Stræben for at virke Gavn for mig og Medborgere, uvis om hvorvidt jeg naaer dette Maal, har en sørgelig Vished om at virke Ugunst og Ublidhed for mig selv — en Forfatning, hvorved jeg under alt dette fortærer Siælsevner, som under Anspændelse for det meste paa Uselheder, grammatiske og typografiske Feils Corrigering og deslige, uden Tid til nogen sand Siæls Cultur eller Fremskridt med Literaturen, uden Tid som og uden Evne til nogen Aands Hvile og Oplivelse, maae før Tiden slappes, oplides, forsvinde, og derved tillige mit ellers fieldstærke Helbred, som ej bestaaer med uafsladlig Nattevaagen, Hvileløshed og Misfornøjelse, ødelægges — beder jeg herved i allerdybeste Underdanighed Deres Kongelige Majestæt allernaadigst betroe mig den ledige Consulpost i Tunis, med Haab om at jeg, efter der at have opfyldt min Pligt i et ikke for stort Antal Aar, kan vende tilbage til Fædrelandet og her finde anstændigt Udkomme, i hvad Embed jeg da maatte findes duelig til eller uden Embed, naar jeg maatte findes saaledes at have været Consul i Tunis, at jeg ogsaa uden Embed kan tiltroes at giøre Deres Majestæt og Fædrelandet Vederlag for hvad der fordres til at give mig anstændigt Udkomme. Jeg haaber der fuldeligen at opfylde, hvad Embedet paalægger mig, men og ved Brugen af den Tid, som derfra maatte blive tilovers, ved literarisk Beskiæftigelse at giøre mig værdig til Deres Majestæts Naade, og ved saadan Beskiæftigelses Product at bevise, hvorledes jeg der brugte Tid og Evner.

Allerunderdanigst

Christen Pram.

II. Professor G. H. Olsen til Udenrigsminister Bernstorff:

.....Quelques uns de mes amis, à qui j'ai raconté le motif de mon voyage pour Copenhague et mes procédés en conséquence, m'ont représenté, qu'il se pourrait fort bien que je m'étais décredité auprès de Votre Excellence en alléguant des raisons, que Mr. Pram pourrait, si je n'y mettais aucun obstacle, avouer ou désavouer suivant son plaisir. Je suis tout-à-fait résigné concernant l'emploi à Tunis, et je me suis obstiné à croire que ce qui m'arrivera à cet égard, sera le meilleur: mais je ne suis pas, il s'en faut beaucoup, aussi tranquille à l'égard de l'opinion de Votre Excellence. Pour me justifier pleinement à cet égard et pour prouver que je

n'ai rien avancé témérairement, je me donne la liberté de joindre du consentement de Mr. Pram, la lettre qu'il m'a écrite à Sorøe qui par hasard existait encore parmi quelques enveloppes dans ma malle de voyage. Votre Excellence excusera que j'envoie un chiffon, mais il m'a paru nécessaire à prouver la conséquence de ma conduite.

Mr. Pram m'a promis en outre de se rendre jeudi prochain auprès de Votre Excellence. Il m'a paru indécis d'après ce que je lui rapportais de l'issue de ma dernière audience, et ce n'était pas à moi à déterminer un ami, que je croyais obliger par ce que j'ai fait, et que je croirais désobliger en le tirant d'une incertitude qu'il semble caresser, et qui lui laisse la liberté de réfléchir plus mûrément à sa situation.

Copenhague le 3. Dec. 1793.

G. H. Olsen.

III. Chr. Pram til Professor Olsen:

Ædle ret meget høytærede Ven.

I Galop, da Posten er i Begreb med at gaac, maa jeg allene med to Ord melde Dem, at jeg virkeligen har fundet det nedslaaende for mig, da jeg først gav mig til at søge Consulatet i Tunis, at De, som kiender om ej Stedet, dog Naboeskabet, ikke værdigede at søge det. Jeg søger det ikke af overordentligt Begreb om Barbariets Herlighed, hvorom dog Grove¹⁾, Deres Broder²⁾, gamle Æreboe³⁾ o. fl. tale nok, men fordi jeg er yderlig kied af min nærværende al Siels-evne qvælende Stilling. Jeg fik min Kones Minde i første Øyeblik til at søge det; men Tid efter anden taler man med hende saa meget om Siroccovinden og Heeden og Tyrken⁴⁾ og Pesten etc., at hun gruer for at Ansøgningen skulde blive bønhørt. Alle Mennsker paa Jorden ønske sig selv best. Var jeg vis paa, at jeg, det er jeg plus Kone, blev lykkelig der, saa, candidement, jeg søgte det og sagde Dem, at jeg gjorde mig Umag for at faae det, og ønskede mig

¹⁾ Emanuel Rasmus Grove, Konsulatssekretær i Marokko 1777, jfr. Biograf. Lex. VI, S. 211 f.

²⁾ Peder Blicher Olsen, Konsulatssekretær i Marokko 1785, jfr. Biogr. Lex. XII, S. 420 f.

³⁾ Andreas Æreboe, 1763 Konsul i Algier, til 1772, jfr. Biogr. Lex. XIX, S. 342 f.

⁴⁾ d. v. s. Tørken.

det heller end Dem. Nu staaer jeg i den fuldkomne Uvidenhed, om jeg bør ønske det eller ej, eller rettere Uvished. I denne bør jeg ønske, at en værdig Mand, en Mand, der saa meget som De fortjener at være lykkelig, om De troer eller veed, at De vilde blive lykkelig derved, i det mindste griber tilligemed mig i Lykkepotten. Træffer De da Lodden, ved alt, hvad helligt er, jeg lykønsker Dem af mit Hiertes inderste: ved alt hvad helligt er, det gør jeg, om De søger det og faaer det og jeg siden opdager, at ogsaa jeg var bleven lykkelig der, om Lodden havde truffen mig. Nu har jeg sagt det og lader det staae derhen, hvorhen Lodden vil falde. Saavidt jeg veed er der ingen, der søger det uden jeg og Banckerotteren Etatsraad Sneider¹⁾. Jeg har skrevet min Ansøgning, leveret Bernstorff den, og ikke paa første eller tiende Haand gjort, ej heller gør fremdeles noget Skridt for at fremme den. Jeg er paa det koldeste kold. — Hvorfor kan jeg ikke tale med Dem herom. Det er en lumpen Maneer at forklare sig paa, den med Breve, helst naar Posten er ifærd med at lukkes. Altsaa bliv min Rival, bliv lykkelig, bliv min Ven. Bliv De her og benyt Deres skønne herlige Pund til Lys og Held. — Vil man dertil ej skaffe Dem Leilighed, saa reis til Tunis og send os Deres Talents lyse Producter. Jeg har gjort mit Skridt af — maaskee Poltronnerie — maaskee og det er ret og viist: men tilsidesæt ikke Dem selv for mit forvirrede Maaskee.

Maaskee meere paa Tirsdag, men helst mundtlig.

Kbhvn d. 23. Nov. 1793.

Pram.

¹⁾ Dette er ikke ganske rigtigt; der var i alt 7 Ansøgere. Ogsaa Schneiders Ansøgning er bevaret.

Spørgsmaal og Svar.

(Spørgsmaal 1.)

Gammel norsk Adel?

Absalon Pederssøn siger i sin Norges Beskrivelse (Suhms Saml. til den D. H. II 1. S. 82 og Norske Magazin I. S. 116), hvor han taler om Sogn, at: »Der haver boet i fordum Tid stadselig Adel og Ridderskab, saasom paa Hvale (s: Kvale i Sogndal, Sogn), paa Stedje, paa Slinde, Talgeseter, der haver boet og endnu bor af de Oxeføtters Adel, som er en af den ældste Adel, item Soop, Bierer med mange andre af de gamle fribaarne Folk«.

Da man ikke har fundet disse Navne i andre Kilder, eller hos andre Forfattere, har man været tilbøjelig til at betvivle Rigtigheden af dette af Absalon Pederssøn anførte. Imidlertid er det lykkedes at føre Bevis for, at i alle Fald et af disse Navne, nemlig Soop, nævnes i en gammel Kilde.

I Bergens Stiftsarkiv findes blandt Bispearkivet en Protokol, der er signeret Bergens Domkapitelsprotokol 1667—72, men er egentlig en Kopibog for Biskopen, hvori denne har indført saavel sine egne, som de gjennem ham gaaende Skrivelser.

For Aaret 1669 er her indført en længere Skrivelse til Lagmanden fra Hr. Jon Rasmussen, Sognepræst til Lærdal i Sogn (1658—87), hvori han klager over at andre vil bemægtige sig en Skovteig med stor Fureskov, der tilligger Lærdals Præstebord, hvorom der i mange Aar har verseret Proces ved Retterne. I denne sin Skrivelse anfører han S. 56 følgende, som har Betydning for denne Sag.

»Denne Aas aff mectig Fureschoug kaldis Masterhougen aff den occation att Een Foeget i Sogen i forrige tider ved naffn Jens Holst lod bygge ett Schib her i Sogen, oc der Schibet schulle til Byen oc afflastis; haffuer hand ladit hugge en stoer deell Master oc Spir i samme (s: Lærdals) Præstebøels Schoug Aas, huilchet Præsten paaklagede, saa at fougden til offentlig Herredag I Bergen, udj Kongl. May^{ts} egen nerværelse, kom icke alleene aff med sin bestilling, men endog derfor vden udj største vlyche oc legervall (s: Forlegenhed). Denne herlige Skoug aff idel finiste Masterthraeer bestaaende (dog nu slet ødelagt, det kløde oc St. Jens Andersens næse epter, huorfor, effterdi hand nu haffde bygget sig 2 Sauger ved be^{ll} Broe; deris mellemhaffuende nederste merche, oc denne herlige Schoug, laa hannem meget beleiligt icke heller fortrode Bonden sig till, at selge den med, før hand hørte huor (det) gaa vilde, med det hand allerede haffde solt; Da epters. Niels Orbech paa Møllendall sogte omkring her oc der epter godts, som schulle kom hans Stiff Børn de Soper til, da reiser Jens Andersen til-

lige med Anders Fædersen till hette Niels Ørbech, foregiffuende hannem, att det skulle være de Sopers Schougeteig med begjering hand vilde selge hannem den; Men Nils som vaar forsigtigere end Bonden gaff til Svar, att ders. de kunde gjøre bevisligt, att Masterhougen hører de Soper till, vilde hand selge hannem den: herpaa ligger tuende Missiver, oc Niels Ørbechs vidne paa Richtig papir etc.»

Dette her anførte synes at være et tilstrækkeligt Bevis for, at Slægten Sop, der efter Absalon Pederssøn hører til gamle norske Adel, virkelig har existeret og har levet endnu c. 1670. Møllendal, hvor Nils Ørbech, har boet, er vistnok det Møllendal i Aarsstad Sogn ved Bergen.

Hvem er denne Nils Ørbech paa Møllendal, og hvem er hans Hustru, hvis første Mand maa have været af Slægten Sop?

A. W. Rasch.
Rigsarkivet, Christiania.

Jul. Bidstrup:

Dødsfald i Danmark

1909.

Tillæg til
Personalhistorisk Tidsskrift.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. Jørgensen & Co. (M. A. Hannover).

1910.

Dødsfald i Danmark

1909.

Samlede af *Jul. Bidstrup*.

- Hds. kgl. Højhed Prinsesse Marie Amélie Françoise Helene til Danmark, født Prinsesse af Orleans, 4. Decbr., 44 Aar gammel,
Det gule Palæ.
- Aae, Otto, cand. jur., Godsforv., 25. 8., Sparkær.
- Aagaard, Cornelia, 19. 3. .
- , J. E., Direkt., 26. 5., Aarhus, H: Gerda, f. Synnestvedt.
- Aahman, Cort, Kapt., 8. 4., Herfølge.
- Aamodt, Stella, 11. 12., 82 A.
- Aamundsen, Annie Thora, 11. 7., 19 A., Blidstrup.
- Aarestrup, Emilie Cecilie Magr., f. Petersen, 21. 4.
- Aaris, Caroline Marie, 18. 2.
- Abel, Hans Andreas, fh. Kbm., 17. 2.
- Abrahams, Albert Peter Carl, Etr., 21. 6., 69 A.
- Abrahamsen, Hans Chr., fh. Skibskapt., 10. 6.
- Achton, Elisa, f. Demant, 14. 3., Aarhus.
- Adler, Emilie, 19. 12.
- Aggerholm, Rudolph, Kaner., Bankdirekt., 22. 6., Holstebro.
- Ahlefeldt-Laurvig-Lehn, Ludvig Frits Vilhelm, Greve, Kmhr., Hofjægerm., 24. 2., 55 A.
- Albertysen, Erik Alex., Boghldr., 2. 5.
- , Ludvig, O.sagf., 31. 3.
- Albrechtsen, Dagmar, f. Schaumburg, 21. 4., Tolstrup.
- Aldewelt, Julie Cordelia, 6. 8.
- Allerup, Marie, f. Tychsen, 18. 3., Odense.
- Alstrup, Laurits Andreas, Skuespil., 24. 9.
- Ammentorp, A., Ing., 6. 2., Hamborg, H: Christiane, f. Hostrup-Schultz.
- Ammerup, Emilie, f. Katstrup, 25. 12.
- Ammitzbohl, Elisb. Joh., f. Johnstrup, 3. 9., 84 A., Hornborg.
- Amorsen, Anna Christ., f. Grønbech Faurschou, 18. 7., Haderslev.
- Anchersen, Deodata, 17. 6.
- Andersen, Anders, Sagf., fh. Redakt., 21. 4., 63 A., Viborg.
- , Anthon, Konsul, Redningsbest., 10. 7., 74 A., Lemvig.
- , Augusta, f. Block, 16. 8.
- , Carl Joachim, Prof., Kapelm., 7. 5., 60 A.
- , Elisabeth, f. Jensen Gade, 9. 4., 79 A.
- , Emilie, f. Dahlenborg, 17. 10., Randers.
- , Johan Henrik, fh. Højskoleforst., 13. 1.
- , Theodor Vilh. Jacob, fh. Teatertdirekt., 2. 7., 73 A.
- Andrup, Otto Will., cand. pharm., 2. 11., Randers.
- Anker, Sophie, f. Brunnemann, 1. 6.
- Anthon, Olivia Albertine, f. Esskildsen, 3. 4., 72 A., M: Etr.
- Arboe, Anna Dorteia, 26. 10., 81 A.
- , Rasmus Mathias Christian Grønbech, cand. phil., Lærer, 8. 10., 78 A., Thisted, H: Marence, f. Calundan.

- Arenfeldt, Christian Detlev Adolph, Stamhusbesid., 28. 2., 85 A., Gimle.
- Arffmann, Joh., fh. Postm., 6. 8., 78 A., Terndrup.
- Arnesen, Justine Mathilde, f. Koch, begr. 3. 7.
- , Villhelmine, f. Hastrup, 22. 5., 88 A., Slagelse.
- Askov, Thyge, cand. jur., 14. 2.
- Astrup, Ingeborg Marie Sophie, 26. 1., 83 A.
- Aubert, Frands Oscar, Toldass., 2. 2., 26 A., Gøteborg.
- d'Auchamp, Marie, 1. 6.
- Augustinus, Caroline Amalie Isidora, f. Casadaban, 20. 8.
- Aumont, Louise, 17. 5.
- Baagoe, Frederik, Apoteker, 13. 10., New York.
- Bache, Fanny, 21. 1.
- , Ludovica Eleonora, f. Hansen, 8. 1.
- , Martin Villh., Fuldm., 27. 7., Island.
- Bagge, Frederikke Villh., 3. 4., 80 A.
- , Freja Cathinca, f. From, 8. 1.
- Bagger, Andreas, fh. Lærer, 17. 1.
- , Cathrine, 26. 2., Odense.
- , Hilda, 15. 11.
- , Jenny Josepha Hansine, f. Laurvig, 12. 9.
- , Louise Charlotte, Viceinspekt., 14. 5.
- Bahnsen, Helene, f. Thomsen, 22. 2., 76 A., Nybøl.
- , Nicoline, 19. 9., Svanninge.
- Bahnsen, Jesper Jespersen, Generalit., 26. 8., 81 A., H: Christine, f. Lundsteen.
- , Ludvig, Inspekt., begr. 10. 9.
- , Petrine, f. Madsen, 27. 12.
- Baker, George Fell, fh. Distriktslæge, 15. 12., Grindsted.
- Bald, Fred. Anton, Tømrerm., 27. 7.
- Balle, Frederik Severin, cand. pharm., 14. 2.
- Bang, Adeline, f. Warner, 15. 11., 83 A., E. e. Kapt.
- , Johanne Louise, f. Jørgensen, 8. 1., E. e. O.lærer, Dr. phil.
- Bang, Marie Louise, f. Baronesse Guldencrone, 16. 1., 77 A., Aarhus, M: Oliemøller.
- Barfod, Anna, 24. 11.
- Barner, Chr., Forp., 8. 10., 75 A., Buttrup.
- Bartholin, Frederik, Kapt., 13. 9., 33 A., Ubon.
- v. Bauditz, Christian Ferd., Generalit., Kmhr., 5. 1., 93 A.
- Bauer, Johan, fh. Manufakturhdr., begr. 12. 9., Slagelse.
- Bech, Henriette Ludolphine, f. Hastrup, 28. 4., Humble.
- , Jørgen Peter, Hofjægerm., 16. 5., 65 A., Valbygaard.
- , Kristine Marie, f. Hermansen, 15. 5., Rønne, M: Skibskapt.
- , Søren Peter Jensen, fh. Kapt., 20. 10.
- Becher, Sophus, fh. Lærer, 13. 2.
- Beck, J. Chr., fh. Sparekassedirekt., 5. 2., Nyborg.
- Becker, Mathias, Præst, 10. 8.
- Bekker, Elen, 7. 4.
- Benthien, Margr. Sophie, f. Steenberg, 9. 3.
- Bentley, Louise Mariane, 29. 11.
- Bentzen, Eleonora, f. Christensen, 26. 12., M: Prmlt.
- Berg, Anna Magdalene, 30. 11., Diernisse.
- , Carl Thorvald, fh. Varemægler, begr. 26. 7.
- , Herman, Godsejer, 11. 4., 65 A., H: Caroline, f. Rottbøll.
- , Johan Chr., Arkitekt, 24. 7.
- , Thorvald, Gross., 16. 10., Slagelse.
- Bergh, Ludvig Sophus Rudolph, fhv. O.læge, 20. 6., 84 A.
- Bergmann, Alfred Valdemar, Apoteker, 19. 12.
- Berling, Volmer Carl A., cand. phil., 6. 2., Ordruphøj.
- Bertelsen, Frederik Lydius, Vicekonsul, 1. 9., 75 A., Fredensborg, H: Agnes, f. Sødring.
- Berthelsen, Christian, Landskabsmaler, 17. 2.

- Bestle, Christopher Villh. Fred., Konsul, 2. 5., 51 A., Aarhus, H: Trine, f. Heiberg.
- Beyer, Hans Peter, Handelsgartner, 26. 9.
- , Villhelmine, f. Thaning, 27. 5.
- Bie, Carl Lorents Elberg, Prokurist, 12. 3.
- Bielefeldt, Viggo Emil, Prof., 17. 12., 58 A., H: Amalie Elise, f. Friis.
- Bigler, Victor Johan, Gross., 28. 4., Nizza.
- Biilmann, Albertine Christ., f. Nielsen, 29. 5., M: fh. Skovrider.
- Bille Brahe, Hedevig Charlotte Amalie, f. Schaffalitzky de Muckadell, 18. 9., 78 A.
- Birkedahl, Marie, f. Kruse, 21. 9., 78 A., Næstved.
- Bisted, Louise, f. Tornøe, 17. 7., E. e. Præst.
- Biørn, Betty Julie, 23. 9., Vordingborg.
- , Thorald Claudius, Kopist, 7. 6.
- Bjerre, Signe Christiane, f. Fibiger, 20. 2.
- Bjørn, Anna Ragnhilde, f. Schierbeck, 30. 7., 36 A., M: Toldass.
- Bjørnsen, Emilie, fh. Institutbest., 19. 12.
- Blicher, Marie, f. Raffenberg, 18. 5., E. e. Distr.læge.
- Blixen Finecke, Villh. Carl Ferd. Chr. Fred. Hilda Rudolph, Baron, Ritm., 31. 1., 51 A.
- Bloch, Caroline, f. Andersen, 15. 3.
- , Caroline Christine, f. Rasmussen, 17. 7.
- , Emilie Marie, 13. 11.
- , Gabriel Frederik, Læge, 13. 4., 67 A., Gjentofte.
- Blum, E. P. G., Sparekassedirekt., 22. 11., Holbæk, H: Emilie, f. Bertelsen.
- Blume, Peter Emil, Provst, 4. 10., 73 A., H: Sophie, f. With.
- Boalth, Cathinea Pauline Augusta, 11. 1., 80 A.
- Boas, Ole Chr., fh. Kbm., 23. 1., 86 A., Stubbekjøb.
- Bock, Mathilde, f. Fick, 25. 3., Horne, M: Sgpr.
- Bodenhoff, Jeannette, 10. 2.
- , Jutta Malvine, 4. 11., Gjentofte.
- Boesen, Anna, 6. 4.
- , Kunigunde Mathæa Thalia, f. Zoëga, 26. 9., M: Landskabsmaler.
- Bolbroe, Christiane Caroline, f. Siersted, 26. 8., 84 A., Hasle, E. e. Distr.kirurg.
- Boldt, Birthe Kirstine Ottogine, f. Brandt, 24. 6., 80 A.
- , Otto, Mekanikus, 14. 12.
- Bom, Christiane, f. Mogensen, 21. 4., 76 A., Thurø, M: Skibsreder.
- , Peter, Skibsreder, 20. 12., 86 A., Thurø.
- Bondo, Gumme Chr., Lærer, 17. 5., Hornbæk.
- Bonnesen, Betty, 8. 5.
- , Hulda Sophie Villh., f. Blichfeldt-Høyer, 27. 7., M: Læge.
- Bonnichsen, Charl. Amalie, f. Elster, 23. 1.
- Borberg, Laurits, fh. Herredsf., 25. 9., 71 A.
- Borch, Louise Augusta, fh. Skolebest. 19. 3.
- , Marie Kirstine, f. Kaas, 8. 5.
- Borchsenius, Villh. Carl, fh. Sadelmagerm., 18. 9.
- Borelli, Seraphine Magdalene Britsida, 15. 3., 86 A.
- Bornemann, Agnes Regine, 5. 10.
- Borup, Dorthea, f. Schmidt, 10. 11.
- Boss, Hans Andreas, Arkitekt, 13. 1., Løgstør.
- Boysen, Johannes Hack, fh. Apoteker, 9. 7.
- Bradt, Conrad Frants, fh. Musiklærer, 26. 9.
- Brandt, Alexander, Forlagsboghdr., 25. 4.
- , Caroline Hansine, 24. 9.
- Brincker, Frits, Fabr., 21. 9., Grejsdal ved Vejle.
- Brinkmann, Marie Elisab. Henrikke, f. Smith, 10. 10.
- Broager, Peder Dorph, Læge, 13. 1., Uldum.

- Broberg, Emmaline Frederikke Marie, f. Sørensen, 6. 8.
- Brodersen, Georg, Agent, 6. 7.
- Broe, Meta, f. Hansen, 12. 4., 79 A., E. e. Prok.
- Brorson, Charlotte Sophie Christine, f. Nisson, 5. 12., Gjørlose.
- , Nicolai, Godsinsp., 11. 5., Gjørlose, H: Charlotte S. C., f. Nisson.
- Bruhn, Augusta, f. Steenberg, 12. 11., Brønshøj, M: Prof.
- , Elisab. Mariane, f. Meyer, 27. 12., Viborg, M: Herredsf.
- Brummerstedt, Martin, Malerm., begr. 4. 4., Helsingør.
- Brun, Adelaide (Ida) Rosaline, f. Rantzau, 29. 11., E. e. Theaterdirekt.
- Brunbæk, Vilb. Marie, f. Melchior, 24. 12.
- Bruun, Augusta, 21. 5.
- , Carl Johannes, Gross., 16. 4.
- , Elisabeth, 9. 7., Asmild Kloster.
- , Hagbarth Arthur Espartero, Fabr., 4. 2.
- , Julius, Fabrikejer, 8. 4., H: Victory, f. Mansfeld-Büllner.
- , Valdemar, Fabrikinsp., 9. 11., Strømmen.
- , Vilhelmine, Musiklærer., 1. 8.
- Bruun-Jürgensen, Marie, 29. 9., E. e. Kt.chef.
- Bryde, Hans Jessen, Toldass., 17. 1., Kjøge, H: Christine, f. Smidt.
- , Hjalmar Thorkild, Kapt., Gross., 18. 2., H: Ida, f. Jacobi.
- Bryndum, Andreas Bernhard, cand. pharm., fh. Boghdtr., 26. 5.
- Brüel, Emilie, 17. 12.
- Brøndum, Marie, f. Christensen, 9. 10., M: Fabr.
- Buch, Ebba, f. Kindt, 25. 5.
- , Johan Andreas, cand. phil., 18. 8.
- Buchheister, Betzy, 26. 1.
- Bugge, Christiane, 11. 8., Odder.
- Buhl, H. C., Propr., 26. 1., Trustrup.
- Bull, Johan Joachim Heinrich, Tørm., 17. 4., 82 A.
- Burmester, Doris, begr. 1. 7., 80 A.
- Busch, Johan Peter Georg Hannibal, fh. Sagf., 2. 5., 80 A., Skanderborg.
- Bussenius, Christine, f. Agerskov, 8. 12.
- Byberg, Hans Georg, Stabslæge, 19. 4., 65 A., H: Caroline, f. Meisner.
- Bünger, Joachim Chr., Konfr., fh. Stiftsfysik., 5. 7., 77 A., Aarhus, H: Fredrikke, f. Bech.
- Bocher, Carl Chr., Læge, 30. 10., H: Emilie, f. Wittrock.
- Bonnelykke, Johanne Marie Margr., f. Frolund, 11. 5.
- Bonsøe, Adolph Emanuel, Telegrafbest., 4. 9.
- Borgesen, Octavia, f. Gjerløv, 2. 6., New York.
- , Thomine Marie, f. Bigler, 5. 3., Søllerød.
- Borre-Lorenzen, Wanda, 4. 2.
- Bøttern, Victor Johan Ludvig, Konsul, 4. 9., 64 A., Nyborg, H: Clara, f. Pagh.
- Boving, Gudrun Kirstine, f. Magnusen, 12. 7., Odense.
- Carlsen, Asta, f. Hamann, 11. 3., E. e. Fabrikejer.
- Carnø, Nathalie, f. Koppel, 27. 2., M: Fabr.
- Carstens, Maren, f. Rasmussen, 18. 7., E. e. Etr.
- Carstensen, Marie, f. Ostermann, 23. 6.
- , Niels Frederik, Præst, 1. 4., 75 A.
- , William August, Kontreadmiral, 16. 2., 80 A., H: Emmy, f. Grevenecop Castenskiold.
- Caroe, Martin Fred. Chr., Sgpr., 11. 11., 59 A., Magleby.
- Christensen, Heinrich Frands Will., exam. jur., 11. 6.
- , Johanne Marie, f. Lund, 6. 11., 86 A., E. e. Justr.
- , Julie, f. Wahl, 28. 10., Gjentofte.
- , Laurits Chr., Læge, begr. 16. 3.
- , Louise, f. Colding, 4. 7.
- , Martin Carl Vilhelm, fh. Sgpr., 31. 3.
- , Ove, Prof., 5. 11.

- Christiansen, Axel, cand. pharm., 14. 11.
- , Hans Fred., Gross., 27. 4.
- Christophersen, Adolph Chr., fh. Toldforv., 1. 4., Fred.sund.
- Clausen, Harald Hugo Edouard, fh. Herredsf. og Borgm., 21. 9., 75 A., H: Marie, f. Gede.
- , Sophie, f. Nerdrum, 26. 6., E. c. Skolebest.
- Clauson-Kaas, Sophie Caroline Christ., f. Øelund, 28. 3., 75 A. E. e. Ritn.
- Clement, Sophie, f. Danielsen, 7. 10.
- Colding, Elisabeth Thyra Camilla, f. Warburg, 15. 2., Fredericia.
- Collet, Peter Ferdinand, Kmhr., 7. 6., 73 A., Hammer, H: Palæmona, f. v. Geyer.
- Collett-Drejer, Frits Carl Theodor Anker, cand. phil., 3. 6., 29 A., Roskilde.
- Collin, Sophus Fred., Maler, 13. 4.
- Conné, Hagbarth Vald., Musikdirekt., 13. 4.
- Conradt-Eberlin, Charles Andreas. Styrn., 27. 4., 37 A., New York. H: Bertha, f. Thiel.
- Cortsen, Carl Emil Thomas, Tomterm., 7. 9., 63 A.
- la Cour, Janus Andreas Bartholin, Prof., Landskabsmaler, 13. 10., 72 A., Odder.
- , Marie Sophie Utzon, f. Wandborg, 11. 5., 67 A., Trinderup.
- Cronberg, J., Lærer, 2. 12., Kalborg.
- Crone, H. P., fh. Amtsvejinsp., 17. 7., 80 A., Hjembæk.
- Dahl, Frederik Peter Laurits, Prof., Læge, 18. 5., 71 A.
- , Oscar, Kapt., 5. 5., 65 A., Transvaal.
- Dahlberg, Anne Marie, f. Hauer, begr. 28. 3., Fred.sund.
- , Niels Sophus Thorvald, fh. Bankoghldr., 10. 3.
- Dahlgreen, Meta, f. Beck, 25. 11.
- Dahlman, Vilhelm Chr., fh. Sgpr., 22. 8.
- Dalhoff, Justine Mathilde, 13. 4.
- Dalsgaard, Jørgen, Guldsmedem., 9. 12., 78 A.
- , Mandruphine Ottilia Andrea, f. Due, 2. 7., Kolind, E. c. Sgpr.
- Dam, Frederikke, f. Møller, 10. 7., M: fh. Dampmøller.
- Deichmann, Kirsti, f. Macheprang, 5. 11., E. e. Oblt.
- Dengler, Juliane Marie, f. Gjødese, 24. 9.
- Deschler, Chr., Justr., 11. 5., Kalborg.
- Detlefsen, Amanda, f. Holm, 13. 2., Odense.
- Deuntzer, Johan Jacob, Gross., 16. 1., Søllerød.
- van Deurs, Sophie, f. Fuglede, 20. 5., Finderup.
- Diderichsen, Charlotte Vilh., f. Meyer, 29. 12., 84 A., E. c. Hofciselør.
- , Johanne Dorthea, f. Bøylus, 15. 12., 75 A., E. e. Toldass.
- Djurhus, Charlotte Marie, 13. 3.
- Dobel, Peter Godtfred, Kbm., 5. 6., Bronshøj.
- Dereh, Henrik, Hattefabr., 12. 8., H: Alma, f. Fabricius.
- Dorph, Charlotte Fransiska, f. Brusck, 22. 11.
- Dorscheus, Vilhelmine, f. Mørk, 10. 9.
- Dragsted, Oline, 9. 2.
- Drewes, Elisa Jacobi, f. Zoll, 16. 4., E. c. Prft.
- Drewsen, Ernst Ludvig, Stat.forst., 25. 4.
- Dreyer, Malvina Rose Augusta, f. Wulff, 19. 4., M: Oblt.
- Dujardin, N., Kbm., 26. 5., Vejle.
- Duus, Frederik Ludvig Georg, fh. Direkt., 14. 3., 68 A.
- , Math., Kbm., 7. 1., Aarhus.
- Doderlein, Malvina, f. Petersen, 24. 10., Christiania, E. c. Provst.
- Døring, Frits, Insp., 8. 7.
- Edsberg, Catharina, f. Holst, 9. 4., Lemvig.
- , Poul Theodor, Gross., 25. 11.
- Ehrencron-Müller, Vilh. Chr. Frantz, cand. mag., Historiker, 29. 7., 43 A., H: Cathrine, f. Treschow.

- Eibe, Sophus Carl Jul., Oblt., 23. 9., 71 A.
- Einersen, Carl Fred., Kapt., 12. 3., 67 A.
- Elbo, Hans, O.sagf., 29. 1.
- Eliassen, Sophie Nathalia, 31. 1., 70 A., E. e. Toldforv.
- Ellermann, Bolette Mathilde, f. Kühl, 21. 2., Korsør.
- , John Martin Christen Birger, Kt.chef, 27. 8., 55 A.
- Ello, Niels Peter, Kapt., 13. 9., 50 A.
- Elmenhoff, Gertrud Jensine, f. Stylsvig, 29. 11., 89 A., Randers.
- Engell, Margrethe, f. Kofod, 13. 2.
- Engqvist, Ida Christine, f. Helsingreen, 9. 10.
- Enna, Alex. Andreas, fh. Skomagerm., 14. 3., 87 A.
- Erichsen, Peter Emil Vilh., Direkt., 5. 10.
- Ernst, Carl Fred. Emil, fh. Skovf., 30. 5., 97 A., Fredensborg.
- , Caroline Vilh., 25. 10., 79 A.
- , Louise Otilie Frederikke Leopoldine, f. Abercron, 28. 7., E. e. Generallt.
- Ewald, Emil Valentin, Murer, 9. 8.
- Ewaldsen, Niels Bahne Chr., Sgpr., 7. 3., 59 A., Kjøbelov, H: Mariane, f. Hancke.
- Ewerløf, Fritz, Ob., 6. 4., H: Anna, f. Groothoff.
- Eyermann, Frederik Ferd., Sgpr., 17. 10., 44 A., Vigerslev.
- Faaborg, Peter, fh. Korsanger, 20. 3.
- Faber, Charlotte Vilhelmine, 11. 3., Vordingborg, E. e. Apoteker.
- Fabricius, Jacob, 21. 7., Australien.
- Falck, Valdemar Lange Petersen, Telegraf., 26. 4.
- Farup, S. I., fh. Skibskapt., 23. 3., 68 A., Fanø.
- Fasting, Johan Sigismund, O.sagf., 2. 8.
- Faurschou, Anders, cand. phil., 5. 3., H: Charl., f. Ross.
- , Sophus Jul. Grønbech, Kapt., Postm., 1. 3., 68 A., H: Nielsine, f. Sabro.
- Fausning, Elfrida, f. Haubroe, 19. 10., Horsens, M: Sagf.
- Faust, Geo. Gross., 31. 12.
- Federspiel, Peter Jul., Justr., 27. 12., 85 A.
- Fenger, Christian, fh. Sgpr., 1. 12., Hellerup, H: Eleonora, f. Wentzel.
- Fensmark, Marie Magd. Beate, f. Mau, 11. 4., Farum.
- Fich, Harald, Boghldr., 6. 3., Kagerup.
- Fischer, Steen, Kaner., 2. 12., 63 A., Vejle.
- , Søren P., Direkt., 24. 9.
- , Th., Boghldr., 25. 9.
- , Theodora, f. Stannis, 20. 4., Esbjerg.
- Flach, Anna Elisab., f. Henriksen, 21. 3., Vejle.
- Flensborg, Nicoline Mathilde, 11. 2.
- Flinch, Frederikke, f. Boje, 25. 6.
- Foersom, Mary Julie, begr. 19. 12.
- Fog, Bertha Elise Christine, f. Roed, 30. 4.
- , Elisabeth, f. Bønnelycke, 24. 12., E. e. Konsul.
- , Henny, f. Christensen, 8. 1., M: Intendant.
- , Otto, Laborat.forst., 7. 4.
- Fogh, Amalie, f. Lund, 12. 3., E. e. O.lærer.
- , Eduard Adolph Chr., Direkt., 13. 9., 79 A.
- , Harriet, 27. 4.
- , Jens R., Propr., 30. 9.
- de Fontenay, Emma le Sage, f. Göttsche, 14. 6., 54 A., M: Prof.
- Forchhammer, Joh. Nicolai Georg, Rektor, 19. 7., 82 A., Herlufsholm.
- Foss, Annie, f. Kornerup, 25. 3., E. e. Landinsp.
- , Louise, f. Hounstrup, 23. 5., Vamdrup, E. e. Toldforv.
- Fraenkel, Ida, f. Glørfelt, 16. 11.
- Franck, Oline Louise, f. Thygesen, 30. 5.
- Frederiksen, Fanny, f. Hansen, 14. 5., Ordrup, M: Prof.

- Freiesleben, Holger Martin Cosmus Emmerich, Ritm., 8. 9., 54 A.
- Fricke, Johan Erik, fh. Maskinm., 22. 11.
- Fridericia, Agnes, f. Marcussen, 18. 2., E. e. Etr.
- Frigast, Magdalene, f. Sørensen, 23. 7.
- Friis, Cecilie, 28. 10., 81 A.
- , Georg Dorus Adolph, kgl. Skovf., 7. 6., 76 A., Helsing.
- , Frederik Trap, 31. 12., Boston, H: Palmyra, f. Maciel.
- , Marie Vilh., f. Løvstrand, 19. 3., 70 A., M: Krigsassess.
- , Mathilde Ulrikke, 10. 4., 71 A., Kjerteminde.
- , Peder, Musikhandler, 10. 2., H: Dagmar, f. Hjortd.
- Frimuddt, Carl, Musiklærer, 6. 6.
- Fristrup, Nicolaus, Kunstmaler, 15. 6., 72 A.
- Fritzsche, Jensine Frederikke, f. Fønnesbech, 2. 7.
- Frohne, Jacob Vilhelm, Murm., Samler, 13. 7., 76 A.
- Frost, Svend Fisker, Kapt., 3. 2., 38 A., Amerika.
- Frydensberg, Finn Adolph Peter, Overretsassess., 21. 9., Vedbæk.
- Frølund, Noline, f. Nielsen, 25. 5., 90 A.
- Funch, Marie Vilh., 6. 3., Ringsted.
- Funder, Gregers Daa, 2. 6., Mariager, H: Ida, f. Føns.
- Führen, Augusta, 7. 1., 84 A., Nakskov.
- Færch, Niels Fred. Hillerup, Protokolfører, 20. 7., 69 A.
- Gammeltoft, Frits Carl Chr., fh. Propr., 7. 11.
- Gedde, Elisabeth, Lærerinde, 13. 7.
- Gemynthe, Hans Ernst, Insp., begr. 7. 5.
- Genet, Henrik, cand. phil., 6. 3.
- Gersdorff, Charlotte Léonie Alimée, f. Sultana Krim-Ghirey, 16. 4., 80 A., Slesvig, E. e. Baron.
- de Gier, Jacob Vilh., Bud, 25. 7.
- Giese, Alexander A., Boghdlr., 14. 9., H: Elise, f. Thestrup.
- Giessing, Jochumine Henriette, 17. 11.
- Gjedde, Emilie Henriette, f. Borberg, 5. 2.
- Gjelstrup, Anne Margr., f. Beltoft, 28. 3.
- Gjerløff, Frants Winsløw, Pharmaceut, 1. 8.
- Gjerulff, Anna Mathea, f. Riise, 22. 3., Nors St.
- Gjødesen, Andreas, Fabr., 16. 11.
- Gjørup, Poul Holst, Ob., fh. Slotsforv., 15. 4., 75 A.
- Goldberg, Valdemar, Gross., 28. 10.
- Goldschmidt, Juliette, f. Meyer, 15. 5., E. e. Gross.
- Gorm, Ludvig Jul, Kaner., 25. 1.
- Gotschalk, Harriet, f. Plum, 19. 3., M: Kapt.
- Gottlieb, Margr. Emilie, Lærerinde, 1. 6.
- , Ove Emil, Sgpr., 21. 3.
- Gottschalk, Jørgen, Malerm., 30. 8., H: Theodora, f. Hansen.
- Graae, Bertha Henriette Kaas, f. Assam, 31. 8.
- Grabow, Athalie, f. Serritslev, 2. 6., Thisted.
- Grave, Søren Nicolai, Veksellerer, 17. 9., Kolding.
- Gravesen, Anna Marie, f. Hvidberg, 9. 3.
- Green, Hans Carsten Theodor, Konsul, 26. 9., 71 A.
- Grimm, Sophie Hansine Marie, Lærerinde, begr. 14. 8.
- Grosche, Niels Høvring, Stat.forst. og Postm., 22. 8., 81 A., Charlund, H: Henriette, f. Bay.
- Grove, Cecilie, f. Johnson, 11. 3., E. e. Fyringeniar.
- Grove-Rasmussen, Bertha, f. Reimers, 15. 12., Odense, E. e. Sgpr.
- Grunth, Fanny, f. Heide, 17. 3.
- Grüner, Anna Elisabeth, 8. 6., 88 A.
- Gronvald, Søren Jacob, Kaner., fh. Skoleforst., 25. 2., Svendborg.
- Gronvold, Mariane Dorthea, f. Johnsen, 11. 2.
- , Ole Ludvig, fh. Skibsbygger, 24. 11.

- Gudme, Johanne, f. Brinckmann, 24. 2.
- Guldbrandsen, Niels Edvard, Hoboist, 12. 1.
- Gulstad, Emil Vald., Mekaniker, 3. 11., 30 A., Berlin.
- Gundelach, Johan Peter, Væverm., begr. 24. 1., 87 A.
- Gørtz, Valdemar, Læge, 28. 5., 46 A., Aarhus.
- Gotsche, Carl Chr., Kbm., 6. 1., 76 A., Aarhus.
- Götterup, Julius, fh. Maskinfabr., begr. 20. 5.
- Götzsche, Hanne, f. Færch, 24. 6., Vordingborg.
- Haagensen, Jacob Mathias, fh. Hovedbogholder, Krigsr., 13. 12.
- Haas, Jean Louis, Fuldm., 22. 8., Frerslev.
- Haastrup, Sophie Christine, 13. 1.
- Hage, Thora Johanne, 26. 4.
- Hagen, Emilie, 10. 1.
- , Nathalie, 2. 12.
- Hagerup, Ane Johanne, f. Christensen, 16. 3.
- Hahn, Marie Sophie, f. Andersen, 22. 12.
- Hald, Anna Kirstine Elisabeth, f. Faith, 15. 1., Randers, M: Justr.
- Halkier, Elise, f. Blaauw, 1. 3., Taarbæk, E. e. Konsul.
- Halkjær, Vilhelmine Sophie, f. Gammelby, 9. 5.
- Hall, Peter Oluf Brøndsted, Sekretær, 30. 4., 69 A., H: Anna, f. Kringelbach.
- Hallas, Anna Georgia, f. Molmark, 6. 9., Hellerup.
- Hallberg, Anna Sophie Amalie, f. Olsen, 19. 9., Vejlefjord Sanator., M: Redakt.
- Halle, Martine, f. Haagensen, 12. 3., 87 A., Slagelse.
- Halling, Hans Peter, fh. Kbm., 28. 3., Stubbekjøb.
- Hammer, Charlotte, f. Müller, 17. 12., Odder, E. e. Ob.
- , Hans Henrik, Sagf., 8. 11., 62 A., Silkeborg.
- Hammer, Thora Christine, f. Svendsen, 12. 7., Søllerød, M: Klokker.
- Hammerich, Catharina, f. Hou, 26. 9., Frederikshavn.
- , Johannes Carl Chr., Læge, begr. 29. 8.
- , William Fred., fh. Amtstuefuldm., 27. 2., Ringsted.
- Hammershaimb, Wenceslaus Ulricus, Provst, 8. 4., 90 A.
- Hammershøj, Augusta, 16. 12., Hellerup.
- Hansen, Adolph Laurits, Sgpr., 28. 10., 53 A., Øde Førslev.
- , Ane Marie Dorthea, f. Kofoed, 28. 9.
- , Ane Vilhelmine Marie, f. Vinchler, 5. 7., M: fh. Toldkontroll.
- , August Valdemar, Osagf., 11. 8.
- , Carl Chr., Provst, 30. 11., 62 A., Thorsager, H: Catharina, f. Nissen.
- , Chr., Dyrlege, 12. 8., 67 A., Lundby.
- , Elise Marie, f. Damkjær Petersen, 23. 6., M: cand. pharm.
- , Emil Chr., Prof., Dr. phil., 27. 8., 67 A.
- , Emilie Julie Petrine, Statsbass., 11. 1.
- , Ernst Emil, Justr., fh. Toldforv., 30. 9.
- , Frants Carl Chr., Kapt., 26. 12., 86 A.
- , Frants Emil, Højesteretsassess., 1. 2., 65 A., H: Ludvigna, f. Mølmark.
- , Hans Ferd., Skibsintendant, 1. 10.
- , Jacob, Forf., begr. 7. 4.
- , James, Direkt., 26. 7., Nykjøb. F.
- , Johan Peter, fh. Skibskapt., 27. 6., 86 A., H: Marie, f. Seiffert.
- , Johan Serdin, Gross, 28. 4., 75 A.
- , Louise, f. Heidenheim, 31. 10., E. e. Bogholder.
- , Ludvig Tuxen, Forstr., fh. Skovr., 1. 11.
- , Lydia, f. Bondesen, 10. 10., Nyborg, M: Forv.

- Hansen, Marie, 12. 8., 44 A., Kvistgaard, M: Stat.forst.
 —, Mathilde Vilhelmine, f. Melchior, 3. 10., E. e. Prof., Dr. phil.
 —, Otto Frederik Begtrup, Sgpr., 10. 12., 61 A., Aalborg.
 —, Ove Anton Fred., Læge, 8. 5., Gjentofte, H: Anna, f. Møller.
 —, Peter Emil Fred., Overintendant, 19. 3., 54 A.
 —, Poul Fred., Kmr., 14. 8.
 —, Sophus, Branddirekt., 28. 2.
 —, Søren Hannibal, Kapt., 28. 12., Lyngby.
 —, Thora, begr. 28. 5., Nykjøb., E. e. Konsul.
 —, Valdemar Theodor, fh. Konsul, 26. 3., Chicago.
 Hansen Erch, E., Kbm., begr. 25. 6., Stubbekjøb.
 Hanssen, Johanne, f. Franck, 24. 1., 71 A.
 —, Johannes Terkel Michael, Sgpr., 17. 1., 58 A., Tved, H: Kirstine, f. Beyer.
 Hansteen, Iver Theodor, O.dyrlæge, 18. 10., 80 A., H: Therese, f. Valentin.
 Harboe, Jens Chr. Heinrich, Kbm., 29. 12., Kolding.
 Harck, Sophie Hansine, f. de Teilmann, 21. 8., 62 A., Hasle, E. e. Sagf., Lt.
 Harder, Minna Kristine, 29. 1., M: Præst.
 Harreschau, Christian, Gross., 30. 9.
 Hartmann, Johan Heinrich, Fabr., 11. 2.
 Hartmann-Nielsen, Thalia, f. Albrecht, 29. 4.
 Hartvig, Petrea, f. Andersen, begr. 10. 1., M: Lods.
 Hasle, Frede Schnell, Gartner, 15. 3., 33 A., Kirke-Helsing.
 Hass, Frederik Vilh., fh. Teglværks-ejer, 9. 11.
 Hassager, Vilhelm Ferd., fh. Skoleinsp., cand. theol., 21. 4., 73 A.
 Hassert, Hans Chr., Læge, 1. 10., Snekkersten.
 Hassing, Ebba Regitze Rafn, 19. 11., Odense.
 Haunstrup, Anna Caroline, 6. 8.
 Havgaard, Charles Emilus, Maskinm., 27. 2.
 Haxthausen, Carl Vilh., Fuldm., 4. 7., 56 A.
 —, Christian Holger Ludvig, Kaffehandler, 1. 4., 64 A.
 Hebert, Ingeborg, f. Clausen, 27. 6., 92 A., N. Sundby.
 Hector, Ane Cathrine, f. Koefod, 1. 5., Odense.
 Hedemann Ludvika Franciska Rosalie Henriette, f. Schwartzkopf, 12. 10.
 Hedemark, Charlotte L., f. Bielefeldt, 22. 11.
 Heegaard, Anna, f. Karmark, 4. 8., 78 A., Taastrup, M: fh. Navigat.lærer.
 Hegner, Sophie, f. Bumbech, 2. 12.
 Heide, Eline Elisabeth, Juliane, f. Kragh, 18. 7.
 Heiden, Vald. Marius Chr., Agent, 25. 7.
 Heidenheim, Henriette, f. Carstensen, 16. 2.
 Heilesen, Heile, fh. Strandf., 8. 3., 73 A., Hjørring.
 Heimann, Rose, f. Kalekar, 16. 11., 81 A.
 Heitmann, Marie, f. Borresen, 25. 11.
 Heller, Lars Peter, Krigsassess., 4. 3.
 Helms, Jensine Sophie, f. Andreasen, 30. 7., M: Kapt.
 Hemmingsen, Tygo Vilhelm, Oblt., 17. 3., 58 A.
 Hennings, Otto, Direkt., 12. 4., H: Mary, f. Lindegaard.
 Henriksen, Jørgen, Etr., fh. Toldkass., 31. 8., 95 A.
 Hermann, Albert, Posteksp., 3. 2.
 —, Carl Chr., Solvvarefabr., 20. 1.
 Herold, Sophie Helene, f. Ballin, 5. 8., M: Osagf.
 Herreborg, Valdemar, fh. Kbm., 21. 6., H: Rose, f. Mul-Rainey.
 Herskind, Clara, f. Andersen, 30. 11., Nykjøb. F.
 —, Jacob Holm, Plantageejer, 21. 2.

- Hertel, Axel Vald., Boghldr., 7. 4.
 —, Ludvig Vilhelm, Sgpr., 10. 3.,
 64 A., Brænderup.
- Hertz, Astrid Thora, f. Faurschou,
 24. 1., M: Læge.
- Hesselberg, Mathine Vilhelmine, 27.
 10.
- Heymann, Martin W., Etr., 5. 8., 66
 A., H: Pauline, f. Nathan.
- Hilker, Anna Christine, f. Jacobsen,
 10. 2.
- Hillestrøm, Olaf Will., Kancr., Kt-
 chef, 11. 10. 65 A.
- Hinge, Johanne Marie Emilie Ceci-
 lie, f. Vinzent, 23. 12., 26 A.
- Hinrichsen, Anna, f. Müller, 8. 1.,
 M: Fuldm.
- Hirschsprung, Bernhard, fh. Fabrik-
 ejer, 17. 4., Paris, H: Emma, f.
 Bing.
 —, E. A., Forlagsboghldr., begr. 19.
 12.
- Hjorth-Hansen, Emilie, f. Berg, 20. 2.
- Hoe, Caroline Marie, f. Winding,
 13. 4.
- Hoffmann, Anna Dorthea, f. Ulstrup,
 8. 2., 78 A., E. e. O.lærer.
 —, August V. H., fh. Boghldr.,
 11. 10.
- Hoffmeyer, Henrik, 8. 2., 82 A.,
 England.
- Holbech, Thorvald Emil, Toldass.,
 8. 12.
- Holch, Jens Augustus, cand. jur.,
 5. 4.
- Holck - Winterfeldt, Gustav Chr.
 Flemming, Greve, Kmlr., 4. 10.,
 63 A., Rosendal.
- Holgersen, Augusta Henriette, 12.
 11., E. e. Musikdirekt.
- Holm, Camilla, f. Kofod, 23. 6., New
 York.
 —, Carl Chr., Konfr., 5. 12., 62 A.
 —, Carl Hugo, fh. Landf., 6. 9.
 —, Emilie, f. Halvorsen, 12. 8., M:
 Hoftapetserer.
 —, Knud Valdemar, Etr., 22. 11.,
 64 A.
- Holmberg, Anna Margr., f. Glad,
 6. 9., E. e. Landskabsmaler.
- Holmblad, Poul Laurits, fh. Fabrik-
 ejer, 12. 2., H: Julie, f. Bie.
- Holmboe, Peter John, Ktchef., 1. 6.,
 62 A., H: Mathilde, f. Hoffmann.
- Holmer, Anna Augustfa, f. Didrich-
 sen, 2. 4., M: Fabr.
 —, Ida Theresia, f. Lerche, 11. 3.
- Holst, Anna Cecilie, f. Husted, 17.
 8., Ringkjøb.
 —, Elisa Dorothea, f. Biilmann, 30.
 11., 87 A., Mørke.
 —, Charles Frederik (Fritz), Ob.,
 Forf., 31. 5., 74 A.
- v. Holstein, Harald Hother, Telegraf-
 kass., 3. 5., 62 A., H: Anna, f.
 Wiborg.
 —, Sarah Elise, f. de Chabert, 9. 4.,
 87 A., E. e. Major.
- Holt, Margrethe, f. Andersen, 24. 11.,
 Bjeverskov.
- Holten, Nicolai Ulrik, cand. polit.,
 Direkt., 27. 2., 58 A.
- Honnens, Christian, cand. jur., Her-
 redsfuldm., 10. 1., Randers, H:
 Agnethe, f. Freiesleben.
- Honnens de Lichtenberg, Dagmar
 Ernestine Frederikke Betty An-
 gelika, f. Baronesse Wedell We-
 delsborg, 4. 9., 49 A., Bidstrup,
 M: Hofjægern.
- Hoppe, Axel Emanuel, Fuldm., 14.
 4., H: Elisabeth, f. Tilly.
 —, Henrik, Guldsmedem., 2. 8.,
 Kjøge.
 —, Ingolf, Maskinm., begr. 30. 12.
- Horn, Adolphine, 14. 7.
 —, Johanne Sophie, f. Vissing, 30.
 9., Horsens.
- Horneman, Charlotte, 25. 3.
 —, Louise Nathalie, f. Horneman,
 7. 11., M: Ing., cand. polyt.
- Hornemann, Aurelia, f. Bertram,
 11. 6.
- Hornung, Clementine Amalie Henri-
 ette, 3. 7.
 —, Conrad Chr., Pianofortefabr.,
 14. 4., Set. Francisko.
 —, Josephine Marie, f. Meier, begr.
 30. 4.
- Hoskiær, Preben, Borgm., 10. 3., 63
 A., Nakskov.

- Hovmand, Karen Marie Christine, 10. 5., Rødby, M: Bankbest.
- Hvam, Christian Jørg., Sgpr., 3. 1., 47 A., Slaglille.
- Hviid, Henriette Vilhelmine, f. Juulmann, 13. 5., 81 A.
- Hygom, Hans, Kbm., 10. 2., Horsens.
- Hyllested, Anna Cathrine, f. Galberg, 6. 7.
- Høegh, Else, 17. 6., 83 A.
- Hørring, Arthur Frederik, Læge, 27. 5., 70 A.
- , Hugo, Egmont, Gehejmeetr., 13. 2., 66 A.
- , Thorvald Frants Alfred, Kvæstor ved Univ. og Sorø Akad., 15. 9., 77 A.
- Høy, Hans August, fh. Præst, 7. 7.
- Høyer (Hansen), Hans Henry, cand. polyt., 3. 7., 25 A.
- Høyrup, Carl Georg Johan, Borgm., 4. 7., 53 A., H: Margrethe, f. Deuntzer.
- Ibsen, Chr. Edv. Alfred, Ass., 28. 10.
- Ingerslev, Hans Chr., Jernbass., begr. 10. 11.
- , H. P., Lærer, 28. 9., Aarhus.
- Ipsen, Chr., Apoteker, 9. 8., Amerika.
- Iversen, Anna Margr., fh. Lærerinde, 8. 5.
- , Hans Sophus Walther, Forstass., 24. 11., Ingelstrup.
- Jacobi, Vilhelm August, fh. Distr. læge, 6. 12., 84 A.
- Jacobsen, Camilla Augusta, f. Ravnkilde, 21. 3., 87 A.
- , Iverdine, f. Heie, 7. 1., Kjøbeløv Skole.
- , Johanne Kirstine, f. Ottesen, 31. 10., E. e. Præst.
- , Peter C. Rittmer, Sagf., 8. 12., Nykjøb. F.
- Jacoby, Eduard Moritz, Dr. med., 1. 7., 63 A.
- Jahnsen, Gustav Schwan, Sagf., cand. jur., 19. 1., Holstebro, H: Anna, f. Harder.
- Janniche, Charlotte Ottilie, f. Schrøder, 13. 7.
- Jansen, Gerhard C., Advokat, 14. 12., 33 A., Ohio.
- Jansen, Hans Billeskov, O.insp., cand. jur., 15. 6., 42 A., Brahetrolleborg, H: Rigmor, f. Aagaard.
- Jarner, Gerda, f. Freiesleben, 30. 5.
- Jensen, A., Bankdirekt., 1. 11., Ringkjøb.
- , Anton, fh. Folketingsm., 21. 12., 64 A., Lyderslev.
- , Axel, Insp., 22. 6.
- , Emma, f. Kernn, 7. 4., E. e. Præst.
- , Ferdinand Ludvig Laurits, Krigsr., begr. 14. 7., Herning.
- , Frederik, Læge, 21. 5., 41 A., Aalborg.
- , Frederikke, f. Grundtvig, begr. 18. 8.
- , Frederikke Magdalene Elisab., f. Geisler, 12. 2.
- , Jens, Lt., begr. 1. 5., Grenaa.
- , Julius, Maskinm., 8. 5.
- , Mads, Forf., 29. 10., 70 A., Haderslev.
- , Ole Chr., Lærer ved Dødstum., 22. 1., 67 A., H: Caroline, f. Boje.
- , Simon Andersen, fh. Herredsfuldm., 21. 12., Odense.
- , Thora Marie, f. Lund, 27. 6., 79 A., E. e. Krigsassess.
- Jensenius, Emma, f. Unmack, 5. 1., 77 A., Simested, E. e. Præst.
- Jerichau, Thorald, Komponist, 25. 12., 61 A., Chrania.
- Jermiin, Jens Just Sophus Sommer, Stamhusbesid., Eksp.sekr., 18. 5., 42 A., H: Olga, f. Nutzhorn.
- Jersild, Aurelia, 19. 2.
- Jessen, Anna Anthonia, f. Wilhelm, 25. 6.
- , Anna Dorthea, f. Berthelsen, 29. 9., 92 A., Hillerød.
- , Anna Marietta Nathalie, f. Weybye, 28. 3.
- , Axel Viggo, fh. Kbm., begr. 30. 4., Slagelse.
- Johannesson, Sigurdur, Gross., 12. 5., 66 A.
- Johannsen, Valdemar Viggo, Læge, 29. 1., N. Snede.

- Johansen, Camilla, f. Mangor, 10. 6., E. e. Ob.
 —, Erland, fh. Skibskapt., 7. 3., Byrum.
 —, Mariane, f. Jordan, 5. 3.
 —, Mary, f. From, 10. 3., E. e. Skibskapt.
 Johansson, Gerda, f. Jensen, Skuespill., 1. 9.
 Johnsen, Anna, f. Olsen, 6. 5., 92 A., E. e. Distr.læge.
 —, John Peter, fh. Sgpr., 5. 12.
 Jorck, Reinholdt W., Gross., 25. 12.
 Juel, Chr. F., fh. Stat.forst., 12. 2., Hellerup.
 Juhl, Anna Marie, f. Leth, 4. 10., Tyrstrup, E. e. Dr. med.
 Jungersen, Beate, f. Helm, 24. 3., 82 A., E. e. Sgpr.
 Just, Birgitte Andrea Fred., f. Knudsen, 4. 3., E. e. Gross.
 Juul, Carl A., Kbm., 17. 6., H: Marie, f. Tyehsen.
 —, Chr. Fr., fh. Stat.forst., 12. 2., Hellerup.
 —, Jørgen, 9. 9., 23 A., Sorø.
 —, Vilhelm Fred. Ferd., Olderm., Slagterm., 8. 4., 59 A.
 Jürgensen, Gunner, fh. Propr., 4. 11., 89 A., H: Camilla, f. Piper.
 Jørck, Emma Fred. Elisabeth., 13. 12., E. e. O.maskinn.
 Jørgensen, Anna Sophie Frederikke, 25. 2., E. e. cand. theol.
 —, E. Villiam, Lærer, 14. 6., Svendborg. H: Cathrine, f. Gottlieb.
 —, Emmy Agnethe, f. Meyer, 4. 7., Aalborg, M: Auditor.
 —, Frederik, fh. Distr.læge, 16. 6., Senels.
 —, Frederik Andreas, Skoleinsp., cand. jur., 12. 8.
 —, Hans Chr., Fabr., 18. 12.
 —, Henriette, f. Gotke, 15. 3., Hardenberg, M: O.gartner.
 —, Henriette, f. Meyer, 12. 6., 84 A., Hvam, E. e. Sgpr.
 —, Henriette, f. Rauberg, 11. 4., 83 A., Præsto, M: fh. Sgpr.
 —, Holger Halfdan Henrik, Sgpr., 27. 3., 44 A., Hvam.
 Jørgensen, Ingo Cathrine, f. Nielsen, 7. 8., M: Direkt.
 —, JensPeter, Landstingsm., 9. 10., 61 A., Gandløse.
 —, Marie Elisabeth, f. Ingemann, 2. 6., M: Vinhdlr.
 —, Peder, Maskinfabr., 2. 7.
 —, Sophus Carl Chr., Arkitekt, 3. 2.
 —, Th., fh. Skibskapt., 17. 2., H: Hansine, f. Bugge.
 Kaas, H. P., Garver, 29. 11., Hjørring.
 Kafka, Poulina Kirstine, f. Olsen, 24. 3.
 Kalisch, Rosa Christiane Sara, 19. 4., 88 A.
 Kaufmann, Carl Chr. Martin, O.intendant, 11. 11., 54 A.
 Kehlet, Anna Kirstine, f. Petersen, 9. 1.
 Keller, Hjalmar Johan, Forst., 11. 6., 44 A., H: Marie, f. Benzon.
 Kiellerup, Elna Emilie, f. Schumacher, 3. 8.
 Kierkegaard, Emilie Marie, f. Henckel, 24. 12., 78 A., Karlslunde.
 —, Laurits Carl Villh., Jernbass., 2. 1.
 Kierulf, Vilhelmine, 15. 1., 71 A., Stege.
 Kinzi, Ernst Carl Villh., fh. Gross., 27. 7., H: Julinka, f. Konopka.
 Kirchheiner, Carl Ludvig, Konsul, 14. 12., 81 A., Rotterdam.
 Kirchhoff, Sophie, 27. 3.
 Kirkeby, Villh., Kbm., 14. 2., Aarhus, H: Sabine, f. Høxbro.
 Kittel, Cecilie, f. Kirck, 5. 3., Helsingør, E. e. Dr. med.
 Kiær, Annina Amalie, f. Kier, 23. 9., 80 A.
 —, Marie, 23. 11., 87 A.
 Kjørboe, Anna, f. Landkilde, 17. 1., Middelfart.
 Kjeldsen, Andreas, Direkt., 4. 3.
 Kjellerup, Theodor, Part., 4. 5.
 Kjer, Fanny, f. Habbe, 2. 2., 80 A., Ringsted, E. e. Lærer.
 Kjær, Karen Marie Nicolette, 8. 12., 51 A., Randers.

- Kjørboe, Frederik Villh., Gross., 19. 9., 88 A., Kolding.
- Klein, Aug., Arkitekt, 25. 9.
- Kleinsorg, Jensine, 17. 5., Ringsted.
- Kleist, Leopold Chr. Otto Carl, fh. Toldforv., 6. 1.
- Klixbüll, Ida Caroline, f. Castenskiold, 23. 5., M: Kapt.
- Klæbel, Petra, f. Myhre, 13. 12.
- Knudtzon, Jørgen Bailli, fh. Konsul, 29. 3., 61 A., San Remo.
- Knuhtsen, Anna Elisab. Rosine, f. Nyebolle, 21. 3., Terslev, M: Sgpr.
- Knutzen, Chr. Nicolai, fh. Kbm., 10. 1., 89 A.
- , F., Kbm., 22. 1., Odense.
- Koch, Einar Frode, Forp., 26. 12., Lyderslev.
- , Johan Martin, fh. Fuldm., 4. 4., Aarhus.
- , Ludviga, 14. 7.
- Kock, Mogens Laur., fh. Skibskapt., 4. 8., 95 A.
- Koefod, Poulina, Telegrafbest., 21. 7., Assens.
- Koefoed, Caroline Amalie, f. Petersen, 18. 5., M: Konsul.
- , Christian Fred., fh. Kt.chef, Etr., 9. 6., 82 A.
- , Christian Grønbech, fh. Rektor, 6. 1., SIA., Rønne, H: Marie, f. Andresen.
- Kok, Siegfriede Rosalie, f. Toft, 17. 4., E. e. Prof.
- Kolling, Othilie Marie, f. Petersen, 29. 1., E. e. Prof.
- Kondrup, Marie, f. Dybdahl, 13. 4., Dianalund.
- Kopp, Clara, 28. 5., Fred.sund.
- Koppel, Emma, 1. 2., Bogota, E. e. Konsul.
- Kornbeck, Emil, Fuldm., 11. 12. 60 A.
- Kracke, Nicolai Chr., Etr., 25. 2., 78 A., H: Ida, f. Faber.
- Krag, Henrik Chr., cand. phil., 30. 4.
- , Mauritz Theodor, Læge, 9. 3., H: Ida, f. Gad.
- Kragh, Kirstine, f. Christensen, 14. 10., 69 A.
- Kragh, Niels Chr., Kapt., 22. 2.
- Krarup, Carl Emil, Kt.chef., cand. polyt., 30. 12., 37 A., H: Harriet, f. Walsøe.
- , Charlotte, 29. 3.
- , Julie, f. Claudi, 10. 4.
- , Julie, f. Schepelern, 20. 10., Fuglebjerg, M: Herredsfuldm.
- , Niels Peter, Præst, 10. 2., 88 A.
- Krebs, Agathe Louise, 29. 11., 81 A.
- , Johanne Henriette, f. Kjær, 3. 7., Audebo.
- , Laurine Christiane, f. Niemann, 27. 1.
- , Thora B. M., 17. 2.
- Krieger, Helene Ragnhild, 26. 7.
- Kristiansen (Beder), Chr. Nicolai, fh. Folketingsm., begr. 17. 4., Beder.
- Krog, Louise Vilhelmine, f. Jacobsen, 22. 4.
- Krogh, Hans Detlef Christian Vald., Sekr., 3. 2., 55 A., Odense, H: Sophie, f. Bolwig.
- , Heinrich, Konsul, 17. 8., N.-Amerika.
- , Johanne Emilie, 20. 2., 85 A.
- Krogmann, Ernestine, f. Scheibel, 7. 8., Kiel.
- Krohn, Peter Fred., fh. Hovm., begr. 26. 6.
- , Villh. Tetens, fh. Distr.læge, 16. 7., 72 A., Haslev.
- Kronemann, Johan Michael, Artist, 24. 3.
- Kronmann, Bentine, f. Jensen, begr. 18. 3., 85 A., E. e. Skibskapt.
- Kruhoffer, Marie Augusta, f. Bayer, 18. 10., Rudkjob., M: Landinsp.
- Krumbak, Carl Fred. Villh., Vinhdr., 29. 11., 69 A.
- Kruse, Agnes Elisab., f. Christensen, 26. 12.
- Krüger, Adoline, f. Lawerenz, 29. 8.
- Krøger, Charles, cand. pharm., 5. 11.
- Krøll, Margrethe, Viceinsp., 3. 12.
- Krøyer, Peter Severin, Kunstmaler, 21. 11., 58 A., Skagen.
- Kyhl, Carl Chr., Telegrafkontr., 24. 5
- , Hedvig Margr., f. Øllgaard, 12. 9., Engom.

- Kühle, Ottilie, 9. 12., Odense.
- Købke, Sophus Nicolai Vilh., fh. Distrlæge, 3. 3., 70 A., Ærøskjøb.
- Köhler, Ernestine Vilhelmine, Institutbest., 3. 10.
- Køster, Søren Vinkel, Læge, 12. 4., 76 A.
- Lachmann, Jacob, Gross., 29. 6.
- Lagoni, Mathilde, 21. 1., Faaborg.
- Lampe, Vilhelmine Marie, f. Ostfeldt, 16. 8.
- Landau, Amy Elisabeth, Christmas, 25. 2.
- Lander, Børge, Arkitekt, 13. 4.
- Landsberger, Bezaliel, Veksellerer, 27. 7., 80 A.
- Langballe, Marie Caroline, f. Mørk, 3. 4., Aarhus, E. e. Prok.
- Langberg, Hans Philip Plesner, fh. Murer., 4. 6., 92 A.
- Lange, Astrid Ingeborg, 25. 8.
- , Peter Balthazar, fh. Kbm., 1. 10., Kjerteminde.
- , Vitalis Vilhelmine, f. Zehngraf, 12. 5., 85 A., Svendborg.
- Lapuchoff, Harald Fred. Conradi, Malerm., 6. 4.
- Larsen, A. F., Kapt., 7. 1., Skanderborg, H: Rasmine, f. Schmidt.
- , H., Byfogedfuldm., Branddirekt., 15. 10., Rønne.
- , Hans Peter, Postm., 11. 4., 47 A., Præstø.
- , Johanne Jacobine Soffy, f. Wilian, 20. 1.
- , John Valdemar, Direkt., 6. 12., 38 A., H: Anna, f. Brix-Hansen.
- , Louis, HofmøbelFabr., 17. 3.
- , Louise, f. Henck, 16. 10.
- , Marie, f. Degenkolw, 5. 5., Lemvig, M: fh. Maskinm.
- , Michael Peter Jacob, Krigsassess., 14. 10.
- , Ole, Kunstfyrværker, 11. 3.
- , Peder Chr., fh. Postm., 2. 7., 84 A., Viborg.
- , Peter Emilius, Krigsassess., 1. 3.
- , Viggo, Gross., 6. 3., H: Anna, f. Linnemann.
- Larssen, Carl Ludvig, Malerm., 26. 9., Holbæk.
- Larssen, Fanny, f. Westrup, 27. 6., E. e. Kapt.
- , Olaf, Kaner., fh. Stat.forst., 25. 9.
- Lauesen, H., Propr., 1. 7., Boltinggaard, H: Kirsten, f. Langkilde.
- Lauritzen, Johan Vilhelm, Dr. med., 31. 1., 52 A.
- Laursen, Martinus, cand. mag., 1. 10.
- Lautrup, Cecilie Augusta Ernestine Ludovica, f. Møller, 28. 12., E. e. Overretsassess.
- Lawaetz, Daniel William, O.læge, 3. 3., 53 A., Nyborg, H: Harriet, f. Pagh.
- Laybourn, Vilhelm, Hattem., begr. 18. 12.
- Lefolii, Oline Marie, f. Thamsen, 11. 1., 48 A., Venedig, M: Gross.
- Lembcke, Anna Christine, f. Thorning, 10. 10.
- Lengnick, Paula, 11. 9., Espergærde.
- Leth, Laura, f. Schythe, 13. 1., E. e. Sgpr.
- Levinsen, Henrik Isidor, Sgpr., 9. 5., 61 A., Helsingør.
- Lewald, Clara, f. Gottschalk, 11. 5., Nyborg, M: Oblt.
- Lichtenberg, Sophus Theodor Peter, Lt., 31. 3.
- Lihme, Vilh. Noline Christ., 14. 1., 76 A.
- Liisberg, Carl Fred., Billedhugger, begr. 24. 4.
- Linck, Johanne Dorothea Christ., f. Alling, 4. 4., 86 A.
- Lincke, Carl, fh. Juvelerer, 27. 8., Gjentofte.
- Lind, Christine Vilh., f. Grewe, 31. 5.
- , Siegfred Valdemar, fh. Fuldm., 28. 4., Viborg, H: Bolette, f. Zacho.
- Lindberg, Ane Marie, f. Sørensen, 19. 6.
- , Charlotte Amalie, f. Fischer, 16. 3., Kjerteminde, E. e. Sgpr..
- , Hanne Marie, f. Lund, begr. 8. 8., 80 A.
- Lindblom, Johanne, f. Lindgren, 8. 12.
- Lindbæk, Jannik, Højskoleforst., 17. 5., 47 A., Uubberup.

- Lindemann, Johan August, Boghldr., 22. 12., Næstved.
- , Johan Sørensen, Læge, 7. 6., 83 A., Horsens.
- Lindhard, Emil Jochum, Murerm., 15. 6.
- , Josephine Margr., f. Rasmussen, 13. 4., 90 A., Fred.sund.
- Linnemann, Frants Ferd., fh. Hotel-ejer, 11. 8.
- Lithin-Matthiesson, Johan Laurids, Posteksp., 16. 10., Sækkjøb.
- Lobedanz, Arnold Troels Lund, Kapt., 1. 11., 45 A.
- , Donald Anton Ludvig, Overpost-kontr., 13. 10., 50 A., Klampenborg.
- Lohmann, Johan Fred., fh. Skibskapt., 3. 6.
- , Louise, 23. 11., Stege, E. e. Redakt.
- Lorentzen, Hedvig Cathrine, f. Schultz, 13. 12.
- , Thora Larsine, f. Pedersen, 24. 2., Jægersborg, M: Dyrlege.
- Lottenburger, Leo, Kapelmusik., 31. 12., 41 A.
- Ludvigsen, Anton Fred., Kapt., 5. 3., 78 A.
- Lund, Anna Henriette, Forf., 16. 5.
- , Anna Margr., f. Holst, 17. 1.
- , Carl Eduard, Kmr., 17. 1., 80 A., Lyngby.
- , H. C., Boghldr., 15. 1., Vejle.
- , Josephine, f. Lakjer, 29. 3.
- , Jutta, f. Rørdam, 26. 8., Gjentofte.
- , Ole, Gross., 10. 9.
- , Peter, Dyrlege, 31. 10. Ledøje.
- Lunddahl, Frederikke, f. Tryde, 7. 3.
- Lunoe, Lars Johan, Prok., 14. 4., H: Cecine, f. Agerskov.
- Luplau, Daniel Carl Erhard, fh. Sgpr., 15. 3.
- Lybecker, Caroline, 5. 12.
- Lyhne, Niels, Ass., 28. 10.
- Lütken, Cecilie Louise, Stiftsdame, 14. 2., 81 A.
- Löhde, Carl Chr. Adolph, Krigs-assess., 9. 5., 66 A., Fredericia.
- Lønholdt, Carl Georg Aug. Vald., Gross., 26. 7., H: Jenny, f. Thrane.
- Mackeprang, Agnes, f. Lemvigh-Müller, 26. 10.
- Madelung, Johan Georg, fh. Sgpr., 22. 6., H: Tonny, f. Benson.
- , Peter Villh., fh. Prop., 3. 1.
- Madsen, Mads Chr. Berthelsen, fh. Politiass., 6. 1.
- , Martin Peter, fh. Skibskapt., 29. 11., 60 A., Hamborg.
- Maës, Henriette, f. Ahlmann, 4. 3., Hjørring, M: Amtsfurv.
- Mandix, Augusta, f. Schön, 20. 6.
- Manicus, Louise Christiane, 16. 10., 76 A.
- Manteuffel, Richard, Skrædderm., 3. 10.
- Marckmann, Charlotte, f. Copmann, 24. 10., 82 A., Svaneke, M: fh. Borgm.
- , Ida Amalie, f. Lassen, begr. 9. 7.
- , Otto Ludvig Andreas, fh. Toldforv., 12. 5., Stubbekjøb.
- , Zire Elisa Margr., 17. 4.
- Martens, Anna Emilie, f. Müllen, 2. 3.
- , Dorthea Kirstine, f. Kulsgaard, 24. 2., Roskilde.
- , Nathalie, f. Schubert, begr. 19. 2.
- Martensen, Sophie Elisabeth, f. Hjer-rild, 31. 5., Lyngby.
- Marup, Emil, Sagf., 22. 11.
- Mathiesen, Julie, f. Wiberg, 11. 6., 75 A., E. e. Kolonibest.
- Mathiesson, Anna Sophie, f. Lithin, 21. 12., Sækkjøb., M: Postm.
- Matthison-Hansen, Johan Gotfred, Prof., Komponist, 14. 10., 76 A., H: Hølg, f. Müller.
- Meinert, Marie Camilla 12. 5.
- Meisling, Martha, 25. 1.
- Melbye, Hansine, f. Buch, 12. 2.
- Melchior, Emilie, 28. 11.
- , Esther Sarah, 2. 10.
- , Rosa, 12. 11., 80 A.
- Meldahl, Nathalia, f. Hansen, 6. 11.
- Metz, Carl Abraham, Kbm., 27. 10., 76 A., Randers.
- Meyer, Adolph Wilhelm Joseph, Etr., Apoteker, 1. 2., 83 A., Aarhus.

- Meyer, Vilhelm, Ass., 10. 9., 28 A.
 Michelsen, Andreas Jul., Bankdirekt., 15. 1., 91 A., Næstved.
 Middelhøhn, Hanna, 21. 9.
 Milner, Minna Marie, f. Berthling, 5. 11.
 Mogensen, Carl Jul., fh. Toldforv., 7. 1., 75 A., Korsør, H: Marie, f. Rebsdorph.
 Mohr, Agnes, f. Nielsen, 13. 5., 37 A., Jersey City, M: Direkt.
 —, Andreas, Leopold, Gross., 14. 5.
 —, Louise, f. Ahrensen, 18. 7., Stenstrup, M: Sgpr.
 Moldenhawer, Ovine, f. Hauch, 19. 7., E. e. Konfr.
 Mollerup, Andreas, cand. theol., 9. 2., Søllerød.
 —, Lars Chr., fh. Fabrikbest., 29. 5.
 Moltke, Frits, Kmhr., fh. Birked., 6. 3., 88 A., Fredensborg.
 Moltzen, Jørgen Ludvig, Toldinsp., 19. 4., 69 A.
 Molzen, Emil, fh. Kass., 12. 12., H: Marie, f. Hornbech.
 Monrad, A. T., Dyrklæge, 1. 2., Nørager.
 Moritz, Bernhard, Vekselmægl., 10. 7.
 Morthensen, Marie, 11. 4., Fredsund, M: Dyrklæge.
 Morville, Frederikke Elisabeth, f. Heins, 5. 7., 71 A., Amerika.
 Mossberg, Mathilde Frederikke, f. Sonne, 29. 11.
 Mourier, Julie, 17. 12.
 —, Louis Alphonse, Kom.dør., 22. 8., 75 A.
 —, Sophie, f. Overweg, 3. 7.
 Munch, Agnes, 15. 11., Svaneke.
 —, Emil, Isenkr., 20. 7., Hølbæk.
 Munck, Jørgen Chr., Kapt., 14. 7., Helsingør.
 Munk, Johan Fred. Marinus, Oblt., 5. 9., 75 A., H: Ida, f. Strange.
 Muusmann, Chr. Martinus Leth, fh. Kbm., 30. 1., 83 A.
 Mühre, Hans Andreas, fh. Fuldm., 5. 3.
 Müller, Adolph Fred., Premlt., 9. 10., 74 A.
 —, Agnes Rink, f. Hedde, 22. 2.
 Müller, Chr., fh. Politiass., Kmr., 14. 1.
 —, Hedvig, f. Nielsen, 30. 11., New York.
 —, S. P. H., Direkt., 27. 6., 65 A., Aalborg.
 —, Vilhelmine, 8. 2.
 Müllertz, A., Arkitekt, 16. 1., Aarhus.
 Münter, Lorenz Georg, Læge, begr. 24. 7.
 Møgelvang, Peter, Ktchef., 9. 9.
 Møhl, Augusta, f. Søeborg, 24. 1., Sct. Hans Hosp.
 —, Knud Søeborg, Maskinmester, 20. 7., Sct. Hans Hosp.
 Møller, Ane Kirstine, f. Bunch, 4. 7., 87 A.
 —, Augusta, f. Dons, 12. 5., E. e. Prof.
 —, Betty Mathilde, 5. 4., 80 A., Næsby.
 —, Carl Ferd., Sgpr., 22. 6., 59 A., N. Aaby.
 —, Caroline Dorthea, f. Voigt, 24. 6., Faxe.
 —, Chr. Sørensen, Kbm., 15. 3., 74 A., Aarhus.
 —, Chr. Vilh. Vald., cand. jur., Sagf., 1. 2.
 —, Emilie Erneste Marie, f. Redsted, 25. 5., 76 A.
 —, Hans Chr. Vilh., fh. Skovf., 30. 4., Røholte.
 —, Henriette Magd., 29. 7., 77 A., Fredericia.
 —, Jacobine, f. d'Andrade, 18. 1.
 —, Janus, Adjunkt, cand. philol., 16. 5., Fredericia.
 —, Margrethe, f. Gørgens, 18. 3.
 —, Niels Chr. Randbol, Kom.dør, Ledsinsp., 16. 3., 71 A., Dragør.
 —, Niels Peter, Prok., 21. 6.
 —, Ove Ludvig, Stiftsfysikus, Dr. med., 9. 11., 75 A., Aalborg.
 —, Peter Chr., fh. Sgpr., 7. 10., H: Laura, f. Schou.
 —, Rasmus A., Gross., 15. 11., H: Hilma, f. Ørting.
 —, V., Amtsvejinsp., 6. 3., Skanderborg.

- Mollmann, Sophie Frederikke, f. Birch, 16. 1., M: Malerm.
- Mølmark, Ida, f. Dohlmann, 17. 2., Svendborg, M: O.læge.
- , Noline Petrine, f. Qvist, 26. 8., Svendborg.
- Mølsted, Emilie, 31. 10., Jungshoved.
- Mønsted, Heinrich, Kass., 30. 4., Mørck, Mary, f. Henningsen, 7. 1.
- Nagel, Georg August Bentz, Etr., 10. 12., 80 A., H: Frederikke, f. Ruge.
- Nellemann, Caroline Amalie, f. Bertelsen, 9. 5., Aarhus.
- Neve, Petra Helene, 31. 8.
- Nielsen, Andreas Sixtus, Præst, 26. 3., 77 A., Amerika.
- , Anna, f. Holten, 17. 11., E. e. Højesteretsassess.
- , Axel, cand. jur., Sagf., 12. 12.
- , Chr., Fabr., 24. 2., 56 A., Horsens, H: Marie, f. Baden.
- , Christen Lundsgaard, fh. Provst, Dr. phil., 14. 3., 73 A.
- , Eleonore Frederikka Dorthea, Malerinde, 11. 10.
- , Georgine, f. Heinrich, 14. 6., Helsingør, E. e. Kapelmusikus.
- , Hans Niels, Fuldm., 19. 1.
- , Ida Marie Serine, f. Liebe, 14. 3., 91 A., E. e. Generallt.
- , Julie, f. Muusfeldt, 7. 5., E. e. Kaner.
- , Knud Chr. Jul., Kom.dor, 13. 9., 64 A.
- , Margrethe, f. Nyrop, Skuespil., 18. 11., M: Læge.
- , Marie, f. Demant, 1. 12.
- , Marie Dorthea, f. Eilschou Holm, 22. 4.
- , Martine Noline, f. Gissemann, 28. 10., Aarhus, M: Dyrslæge.
- , Niels Peter Valentin, Hattefabr., 26. 2., Assens.
- , Otto Andreas, Landinsp., fh. Godsforv., 7. 10., 72 A., Hellerup.
- , Peter Emil, Stat.forst., 16. 6., Aalborg.
- , R., Branddirekt., 10. 10., 69 A., Kjertemind, H: Adolphine, f. Worsøe.
- Nielsen, Therese, f. Rouert, 21. 4., M: fh. Godsforv.
- , Villiam, Dyrslæge, 28. 8., Holbæk, H: Camilla, f. Gnutzmann.
- Nissen, Nis, fh. Lærer, 1. 7., 83 A.
- Noack, Augusta, f. Rosenbusch, begr. 18. 4.
- Nobel, Carl Alexander, fh. Kbm., 20. 10., Nykjøb. F.
- Nordolph, Niels, Skuespil., 24. 9.
- Nors, Christen Fischer, Landinsp., 19. 1., 75 A., Løgstør.
- Nygaard, Sigurd, cand. phil., 9. 11.
- Nygreen, Anna Margr., f. Haslev, 27. 9., M: Bankdirekt.
- Nyrop, Holger Ahlmann, 11. 8., Amerika.
- Obel, Jens Peter Karmark, fh. Apoteker, 27. 3., 73 A., Randers.
- Ogilvie, Mary Jeannette, 1. 8., Krabesholm.
- Olivarius, Ida de Fine, f. Petersen, 23. 1., 85 A.
- Olsen, Elise, f. Henningsen, 5. 12., 78 A., E. e. Kaner.
- , Ferdinand Olavus Rudolph, Eksp.sekr., 18. 8., 56 A., H: Jenny, f. Bergmann.
- , Lars, exam. jur., Ass., 16. 5., Lyngby.
- Ortved, Johan Adolph, Kt.chef, 3. 1., 63 A.
- , Niels Adolph, Skovf., 13. 7.
- Ostenfeld, Søren, Justr., 10. 6., 80 A., Randers, H: Sophie, f. Faith.
- Otzen, Karen, 13. 6.
- , Richard, Ing., 24. 3.
- Overgaard, Mathias Nicolai Resen, Propr., 27. 10., 70 A., Hvidbjergshus.
- Pahl, Herman, Prokurist, 16. 8.
- Palm, Fransine Mathilde, f. Klin-genberg, 17. 4., 61 A.
- , Isbrandt, Lods, 25. 3., Dragør.
- Panduro, Karen Cathrine, f. Bertelsen, 14. 10., E. e. Sgpr.
- Parsbech, Inger Kirstine, f. Hansen, 28. 2., Esbønderup, E. e. Propr.
- Patheier, Ane Marie, f. Hamann, 7. 9., E. e. Konsul.

- Paulli, Barbara Abigael, f. Kolde-
rup-Rosenvinge, 20. 8., 52 A.,
M: Prof.
- , Maria Elisabeth (Betty), f. Myn-
ster, 8. 1., 86 A., E. e. Stifts-
provst.
- Pedersen, Albert Chr. Fred., Statsb-
ass., 5. 3., 26 A.
- , Bagge, cand. polyt., Bryggeriejer,
26. 11., N. Sundby.
- Petersen, August Holger Arnold,
Læge, 17. 7., 68 A., Middelfart,
H: Jette, f. Levinson.
- , Carl Eugen, fh. Præst, 7. 4.
- , Carl Jul., Justr., fh. Kt.chef, 9.
4., 80 A.
- , Catharina, 3. 10., 96 A., E. e.
Apoteker.
- , Christopher, Tobaksfabr., 22. 10.,
71 A., Horsens.
- , Daniel Gustav, Lt., 26. 11., 77
A., Fredericia.
- , Dora, f. Frandsen, begr. 5. 10.,
M: Kapelmusikus.
- , Frederik, fh. O.lærer, 13. 12., H:
Alma, f. Schønning.
- , Frederik Chr. Adolph, Kmassess.,
17. 12.
- , Frederikke Augusta Caroline, f.
Baronesse Adeler, 1. 6., 72 A.,
E. e. Ritm.
- , Frits, Journalist, 6. 5., Amerika.
- , Gustav Henrik, Fabrikinspektor,
2. 12.
- , Hans Peter, Kapt., 18. 3., 79 A.
- , Helene, f. Bardrum, 4. 10.
- , Henriette, f. Lahde, 10. 2.
- , Ingeborg, f. Jespersen, 4. 7.,
Hasle, M: Læge.
- , Jens Chr., Krigsr., 1. 8.
- , Jessenius Theodor, fh. Sgpr., 7.
11., 95 A., S. Stenderup.
- , Johan Ludvig, Kapt., 8. 10.,
51 A.
- , Johanne, f. Schnoor, 27. 3., M:
Krigsassess.
- , Jul., Godsejer, 24. 12., Ødemark.
- , Jul., Kunstmaler, 29. 3., Pan-
kow.
- , Maja, f. Blom, 8. 4., M: fh. Apo-
teker.
- Petersen, Margrethle, f. Hansen,
Skuespil., 30. 6.
- , Oluf Anders, Maskining., 20. 4.,
H: Elisabeth, f. Poggenseé.
- , Peter Louis, Skuespil., 9. 10.
- , Poul Rodian, Bankass., 21. 8.
- , Sophus M., Insp., 5. 10.
- Petri, Anna Marie Hedevig, f. Neer-
gaard, 24. 1., Roskilde.
- Petræus, Frederikke Jacobine, f.
Thorarensen, 30. 7., 76 A.
- Philipsen, Emilie Marie, 3. 12., Vi-
borg.
- Piening, Mine, f. Jacobsen, 28. 8.,
Herstedvester, E. e. Dyrlæge.
- Piil, Johan Fred., Stat.forst., 18. 12.,
Gjentofte.
- Pilegaard, Constance, f. Graae, 13. 4.
- Pio, Villiam, Skuespil., 22. 10.
- Plenge, Emil Villh., Forp., 12. 3.,
Radsted.
- Pleth, Jens Peter Jensen, Skoleinsp.,
18. 3.
- Polke, Ludvig, Insp. ved Døvsstum.,
27. 1., Fredericia, H: Anna, f.
Timm.
- Ponsaing, Christian Henry, Fuldm.,
26. 4., Gjentofte.
- , Jul., fh. Forv., 25. 9.
- Pontoppidan, Johanne Theodora, 2.
8., 54 A., Nykjøb. F.
- Poulsen, Emilie Henriette, f. Bryde,
30. 8., Fredensborg, M: kgl.
Skuespil.
- , Ole, Krigsassess., 19. 3., 89 A.
- Preis, Josephine Amalie, f. Voss,
23. 2.
- Price, Carl Nicolai Andreas, Skue-
spil., 22. 4., H: Helga, f. Collin.
- Prior, Margrethe Helene, f. Lyhne,
16. 4., M: Boghldr.
- , Viggo, Direkt., 5. 11., Middelfart,
H: Dora, f. Banck.
- Pritzel, Sophus Martin Stæger, Lt.,
2. 7., 68 A.
- Prætorius, Heninga Petrea Nicoline
Olivia, f. Steenberg, 18. 5.
- Prodel, Carl Adolph Ferd., Musiker,
12. 1.
- Pætgæ, Axel Chr. Hessel, Oblt., 8.
8., 70 A.

- Pødenphant, Carl Johan, Agent, 4. 5., 69 A., Horsens.
- Qvortrup, Carl August, fh. Propr., 4. 5.
- Raaahauge, Sophus, Kbm., 9. 9., 74 A., Hull.
- Rafn, Johanne Dorothea, 7. 3.
- Rahlff, Christian Theodor, Gross., 9. 8., 77 A.
- , Emilie Augusta, f. Rahlff, 23. 11., 87 A., E. e. Læge.
- Rahr, Margrethe Hedevig Nielsine Øllgaard, f. Kampmann, 12. 1., 80 A., Aarhus, E. e. Etr.
- Randelin, Harriet, f. Bloch, 11. 9., Badenweiler.
- Raslow, Rasmus Fred., Postm., 26. 9., 57 A., Aabybro, H: Frida, f. Bülow.
- Rasmussen, Carl Chr., Kaner., 12. 7., Assens.
- , Christian Will., fh. Maskinm., 24. 5.
- , Jens Peter, Skibskapt., 8. 4.
- , Lorendine Villhelmine, f. Bille, 23. 10., 83 A.
- , Martine Eleonora, f. Sønderholm, 5. 3., M: Skibskapt.
- , R., Gross., 6. 2., 72 A., Middelfart.
- , Simon Ploug, Sgpr., 9. 11., 62 A., Saxild.
- Ratzenburg, Juliane Villhelmine, f. Glüsing, 16. 5., E. e. Toldkontr.
- Raun, William, Kbm., 11. 10., 43 A., Rødby, H: Augusta, f. Wilms.
- Raunholdt, Charles Alex. Nicolaus, Prok., 5. 4., 71 A., Lemvig.
- Ravens, Charlotte, f. Küster, 3. 4., 85 A., Odense.
- Ravn, Carl Fred. Viggo, Sgpr., 17. 3., 52 A., Hjembæk, H: Amelie, f. Qvistgaard.
- , H., Præst, 6. 11., 35 A., Give.
- , Pauline Hansine, f. Schmidt, begr. 30. 6., E. e. Kmassess.
- Ravn-Hansen, Louise, Landskabsmalerinde, begr. 30. 1.
- Rée, Anna Cathrine, f. Jacobsen, 17. 5.
- , Frederikke, f. Meyer, 20. 12.
- Reedtz-Thott, Elisabeth Adelgunde, f. Bülow, 25. 11., 68 A., Gaunø, M: Baron.
- , Siegfriede, f. Komtesse Rantzau, 11. 12., 65 A., E. e. Baron.
- Regenburg, Christian, Bankchef, 25. 7., 59 A.
- Reisz, Villhelmine Franziska, f. Kalhauge, 6. 1., Viborg, E. e. Justr.
- de Renouard, Elisabeth, 27. 4.
- Repholtz, Mathias Georg Peter, fh. Højesteretsassess., 17. 6., 84 A., H: Sophie, f. Ramlau.
- Ressel, Elfrida, 28. 11.
- Restorff, Friedrich Detlef Cord, til Lindenau, 6. 2., 69 A.
- , Niels cand. phil., 29. 10.
- Ricard, Cecil, O.sagf., 4. 7.
- Richardt Helene, f. Stokkebye, 6. 2., 93 A.
- Richter, Emilie, f. Seligmann, 27. 7.
- , Marie Andrea Frederikke, f. Hammershøj, 28. 10., 82 A.
- , Simon Ludvig, fh. Apoteker, 11. 12.
- Rimestad, Ingeborg, f. Blicher, 17. 8., Holte, M: Direkt. ved Statsb.
- Ring, Agnes Augusta, 20. 8., Tversted.
- , Caspar Peter Svindt, fh. Distr.-læge, 24. 3., 75 A., Gjentoftø, H: Elise, f. Wittrup.
- Ringsted, Vald., Sagf., 15. 5.
- da Rocha Braga, Laura, 27. 2.
- de Roepstorff, Laura Marine, 11. 5., Eidsvold.
- Rohde, Emilie, f. Brusck, 13. 1., 83 A., Espe, E. e. Landskabsmaler.
- Rohleder, I. P., fh. Sparekassebogholder, 26. 6., Fred.værk.
- Rohlfs, Thora Villhelmine, f. Dømler, 28. 7., M: Postm.
- Rose, Andreas Peter Gotfred, Krigsassess., 18. 6.
- Rosen, Dorothea, Hofstiftsdame, 21. 2.
- Rosenberg, Anna, f. Aakerlund, 12. 4., E. e. Portrætmaler.
- , Chr. Carl Emil, Maler 19. 2.
- Rosendahl, Andreas Chr., Boghldr., 8. 1.
- Rosendal, Kirstine, f. Thomsen, 23. 5.

- Rosenfeld, Leopold, Prof., Komponist, 19. 7.
- Rosengreen, Johan Jul., Blomsterfabr., 5. 6., 78 A.
- Rosenkrantz, Karen Sophie Antoinette, 24. 7., E. e. Skibsbygger.
- Rosenstand, Fanny, 22. 5., Nakskov.
- , Peter Hersleb, fh. Skovr., 28. 2.
- , Thora, f. Skovgaard, 13. 5., Aarhus.
- Rosenørn, Anna Sophie Eleonora, 18. 9., 64 A.
- Rosenorn-Lehn, Benedicte, f. Komtesse Knuth, 18. 12., 67 A., Taars, E. e. Baron.
- Ross, Peter Boie Henrik, O.lærer, 5. 10., 69 A., Svendborg, H: Anna, f. Falslev.
- Rossing, Sophie, f. Jørgensen, 1. 2., Glumsø.
- Rosted, Cleophine, f. Wewer, 12. 3., M: Sadelm.
- , Rudolph Fred., Sadelm., 7. 4.
- Rovsing, Julie, f. Dithmer, 21. 12., E. e. Prof.
- , Niels Ivar Asmund, Prof., 14. 3., 58 A., H: Julie, f. Dithmer.
- Rubin, Kaja, f. Davidsen, 18. 9., M: Generaltolddirekt.
- Rundin, Caroline Christiane, f. Jensen, 22. 6., Hillerød, E. e. Propr., cand. phil.
- Ryder, Vilhelmine Marie, 17. 5.
- Rye, Chr. Axel Olaf Albert, Urm., 30. 3., 44 A.
- , Mathilde, fh. Lærerinde ved Blindeinstitut., 31. 10.
- Rübner-Petersen, Elisabeth, begr. 7. 4.
- Rüsz, Sophie Augusta, f. Stender, 28. 9., 80 A.
- Ræder, Johan Georg Fred., Justr., Kt.chef, 6. 4., 74 A.
- Røgind, Carl Adolph Johannes, cand. polyt., 8. 1., 38 A.
- Rømer, Frederikke Johanne, f. O. de Fay, 24. 8., M: Kobberstik.
- Rønne, Albert Edv. Sparre, fh. Journalist, 15. 1., H: Ingeborg, f. Harpin.
- , Sophie Magdalene, f. Schiødt, 19. 12., M: fh. Skoleinsp.
- Rønnov, Carl Gustav Ferd., Ob., 15. 1., 86 A.
- Rørbech, Jens Chr., fh. Lærer, 15. 12., 80 A., Svallerup.
- Rørbye, Anna Elisabeth, f. Toxwerdt, 12. 1., 74 A., Espergjærde, E. e. Etr., O.læge.
- , Ingrid Ludvigne Nathalie, f. Bernsteen, 6. 12., Ringsted.
- Rørdam, Thomas Skat, Biskop, Dr. phil. & theol., 25. 9., 77 A., H: Marie, f. Hauch.
- Rørvig, Fred. Emil, fh. Fotograf, 23. 9.
- Saabye, Carl Chr. Adolph, Krigsassess., 27. 5., H: Anna, f. Grave.
- Sabroe, Thomas Th., Agent, 11. 8., 81 A., Silkeborg.
- Sacht, Carl, Veksellerer, 20. 9., H: Charlotte, f. Schouboe.
- Salicath, Frederik, Direkt., 6. 4., H: Jenny, f. Tvermoes.
- , Sophie Henriette, f. Frisch, 5. 7.
- Sally, Mathilde Noline, f. Pers, 19. 3., Ullerup.
- Salomonsen, Moritz, Gross., 3. 1., H: Rebekka, f. Raffel.
- Sandstrom, Martine Johanne, f. Christensen, 9. 7., M: Ing.
- Sanne, Thora Alvilda, Pianistinde, 28. 12.
- Sarauw, Betzy Vilhelmine, f. Hansen, 19. 1., E. e. Forstr., Skovr.
- , Carl Harald, Akademiforv., 23. 4., 69 A., Sorø.
- Saunte, Viggo Theodor, Maskinm., 29. 7., Ordrup.
- Schaltz, Ida Mathilde, f. Fresløw, 17. 11.
- Scharff, Johan Jochum, fh. Bagerm., 20. 3.
- Scharling, Anna H. S. B., f. Petersen, 29. 6., Jyderup.
- Scharning, Olaf Ulrik Svitzer, Handelsagent, 19. 6.
- Scharnowsky, Anna Margr., f. Malling-Sichlau, 18. 4., M: Kapt.
- Schaumburg-Müller, Ingrid, f. Græbe, 7. 3., Kjøge, M: Læge.
- Scheel, Anton Vilhelm, fh. Toldkontrol., 3. 1., 73 A.

- Scheel, Carl Ludvig Martin, Sgp., 31. 3., 63 A., Aarhus.
- , Inger Marie, f. Petersen, 17. 8., Roskilde.
- , Jørgen Nicolai, fh. Toldforv., 28. 10., 75 A.
- , Jørgen Ulrik, Godsforv., 6. 3., 77 A.
- , Nanna Elisa, 4. 7., 89 A., Slemdal.
- Scherwin, Chr. Fred., fh. Rodem., 26. 6.
- Schibsbj, Chr., fh. Kbm., 7. 9., 82 A., N. Sundby.
- Schielbeck, Ferd. Jul. Vilhelm, Distr.læge, 13. 7., 65 A., Holstebro, H: Marie, f. Müller.
- Schiellerup, Emma, f. Friis, 2. 1., Hørsholm, E. e. Dyrslæge.
- , Tycho, Apoteker, 7. 10., H: Caroline, f. Colding.
- Schieltved, Oluf A. E., Metalstøber, 10. 1.
- Schierbeck, Niels Peter, Dr. med., 20. 11., 45 A., H: Kirsten, f. Høffding.
- Schioldann, Laura Mathea, 11. 12.
- , Vilhelmine, f. Wienberg, begr. 30. 12.
- Schiødte, Caroline, begr. 21. 7.
- , Erik, Prof., 6. 12., 60 A.
- Schiønning, Henrik, Bankdirekt., 12. 3., Rinkjøbing.
- Schiørring, E., Kaner., Bankdirekt., 16. 10., Nibe.
- , Inger, f. Sørensen, 17. 5., D. af Minister.
- Schiøtt, Rudolph, Bankrevisor, 3. 4.
- Schiøtz, Clara Helga Alvilda, f. Piper, 4. 9., E. e. Justr.
- Schlanbusch, Johanne, f. Fink-Jensen, 10. 6.
- Schlegel, Carl Theodor, Generalmajor, 9. 4., 83 A.
- , Sophie Magdalene, f. Phaff, 19. 6.
- Schleisner, Emma Cornelia, f. Knie-riem, 11. 7., Vejle, M: Distr.læge.
- Schlepppegrell, Ingeborg Margarite, 27. 4.
- Schlepppegrell, Otto Chr., Premlt., 17. 2., Ordrup, H: Hanne, f. Sølv-er.
- Schlichtkrull, Vilhelmine, 17. 5., 84 A.
- Schmaltz, Anna, f. Herskind, 25. 2.
- Schmedes, Rasmine Christiane, f. Krogh, 24. 9., M: Justr., fh. Distr.læge.
- Schmidt, Adolphine Marie, 1. 5.
- , Andreas Vilhelm, Murer., 25. 5., Skjelskør, H: Cecilie, f. Molzen.
- , Elna Lydia, f. Møller, 13. 5.
- , Fransine Marie Sophie, f. Viale, 22. 5., E. e. Konfr., Dept.chef.
- , Frederik Carl Chr., Landskabs-maler, 14. 2.
- , Jens Chr. Fred., Boghdlr., 5. 6., Hellerup.
- , Johan Carl Nicolai, Part., 14. 1., 76 A., Helsingør.
- , Marie, f. Wellejus, 18. 9.
- , Mette, f. Brodersen, 25. 11., Dragør.
- , Peter Emanuel, Revisor, 9. 5.
- , Simonia, f. Demant, 31. 1., Gjen-tofte.
- , Thomas, Kordegn, 17. 12., Nord-by, Fanø, H: Alma, f. Hjort.
- , Thora, f. Riiber, 1. 4., M: Statsb.-ass.
- , Thora Augusta Rebekka, f. Søn-deruskou, Skuespil., 4. 7., 86 A., E. e. Skuespil.
- Schmidten, Ludvig August, Bankre-visor, 24. 6.
- Schmit, Marie Magdalene, f. Møller, 30. 6., Assens.
- Schmith, Kamma, f. Resen Steen-strup, 29. 3.
- Scholten, Anton Fred. Sophus, fh. Kt.chef, 6. 12.
- Schou, Julius, Fuldm., 6. 9.
- , Marie, f. Møller, 20. 2., 81 A., Struer.
- , Marius, Kbm., 21. 12., 37 A., Korsør.
- Schourup, Laurits Richard, fh. Told-forv., 15. 4., 75 A., Skive.
- Schousboe, Cathrine Christine, f. Omøe, 29. 6., Kalborg, E. e. Sgpr.
- Schram, Alfred Theodor, Agent, 14. 12.

- Schreiber, Chr., fh. Kbm., 28. 5., 70 A.
- Schröder, Johanne Laurentine, f. Mortensen, 28. 1., 84 A.
- , Thorvald, Konditor, 27. 2.
- Schultz, Chr. Vilhelm, Ob., 13. 4., 75 A.
- , Juliane Cecilie Gjertrude, f. Fog, 8. 5., 87 A.
- , Vita, f. Hastrup, 11. 4., Horsens.
- Schwartz, Dora, f. Matthiesen, 18. 5., E. e. Krigsass.
- Schytte, Ludvig, Komponist, 10. 11., 62 A., Berlin.
- Schäfer, Annine, f. Gundelach, 19. 3.
- Schonemann, Chr., Forlagsboghdr., 1. 2., 48 A., Nyborg, H: Andrea, f. Bielefeldt.
- Schönheyder, Carl Emil, Ritm., 14. 3., Charl.lund, H: Ebba, f. Schøller.
- Seedorff, Therese, f. Levinsen, 4. 9.
- Seehusen, Margrethe, 30. 11.
- Selsted, Knud, Kmhr., fh. Minister, 28. 8., 58 A., Addithus, H: Ellen, f. Bech.
- Seidelin, Albert Gustav Fred., fh. Glarm., 11. 4., 80 A.
- , Camilla, 29. 9.
- , Carl Jul. Ludvig, Prof., 20. 10., 76 A.
- Seligmann, Sophie Mathilde, f. Weil, 17. 3.
- Selmer, Elisabeth, f. Rasmussen, 16. 4.
- de Serène d'Acqueria, Thora Fortunata, f. Benzou, 8. 12.
- de Serre, Amélie, 25. 3., Helsingør.
- Severin, Mauritze, f. Quaade, 23. 4., E. e. Etr.
- Sie, Carl Henrik, Farvehdr., 27. 9., H: Christiane, f. Monrad.
- Siesby, Oscar Gottlieb, fh. Rigsdagsstenogr., 11. 9., 81 A.
- , Wilhelmine, f. Oettinger, 12. 7.
- Sievers, Laura, f. Wiggers, 27. 12., Næstved.
- Simonsen, C. J., cand. phil., 25. 3., 64 A., Nyborg.
- Simony, Frederik Otto, Boghdr., 4. 1., H: Amalie, f. Bluhme.
- Skjoldager, Christian Gjødert, fh. Lærer, 1. 10., 82 A., Lyngby.
- Smith, Max, Sagf., 17. 11., Odense, H: Marie, f. Gleerup.
- Sommerfeldt, Mathilde, 14. 2.
- Sonne, Emma Christine Elisab., 6.5.
- Spangenberg, Gustava Seraphia, f. Ohlsson, 9. 1., E. e. Ritm.
- Speer, Sophie Amalie, f. Aldewelt, 3. 2.
- Sperling, Vilhelmine Christine, f. Castberg, 3. 7., 77 A., E. e. Jærgerm.
- Spittorff, Ketty Emilie, f. Bang, 7. 3.
- Sprechelsen, Edele, 25. 2., Aalborg.
- , Marianna, 16. 10.
- Staal, Henrik Gustav Lytzen, fh. Jernb.ass., 27. 3.
- Stadfeldt, Marie Henriette, 17. 9.
- Stahl, Ferd., Branddirekt., 28. 9., Slagelse.
- Stamer, Petra, 17. 5.
- Stampe, Rosali, f. Ibsen, 3. 6.
- Staun, Louis, Sparekassedirekt., 26. 8., Aalborg.
- Steen, Karen, f. Møller, 22. 7.
- Steenbro, Jens Peter, Gross., 22. 11., H: Cornelia, f. Meisling.
- Steenstrup, Axlina, f. Tulinius, 2. 7.
- , Birger Nicolai Eg, O.sagf., 4. 2., 82 A., Ærøskjøb.
- Steffensen, Marie Cathrine, f. West, 25. 1.
- Steglich, Caroline, 20. 4., 99 A.
- Steineke, Albert, Læge, 13. 9., Vedbæk, H: Louise, f. Meldahl.
- Steiness, Blanca Adelaide, f. Abel, 11. 3.
- Stemann, Chr. Leopold Sophus Ferd., fh. Stat.forst., 6. 2., 69 A., Horsens.
- , Frederik Chr., fh. Møller, 24. 7., 91 A.
- Stephensen, Juliane, 20. 3., 89 A., E. e. O.graver.
- Stochholm, Johan Severin Nicolai, Bankdirekt., 24. 6., 42 A., H: Marie, f. Schultz.
- Stockfleth, William Peter Theodor, Læge, 10. 1., 72 A.

- Stolberg, Richardt, Handelsagent, 7. 12.
- Storm, Peder Wedel, Læge, 15. 6., Hørning.
- thor Straten, Ferdinand, Dyrlæge, 8. 3., Kjøge.
- Stricker, Alexander Georg, Boghldr., 28. 5.
- Stybe, Louise Augusta Karen, f. Scheel, 25. 11.
- Suhr, Pauline, f. Bjerring, 15. 12., 84 A.
- Sveinsson, Hallgrímur, fh. Biskop, 16. 12., 68 A., Reykjavik.
- Swane, Magdalene Sørenna, f. Bruun, 11. 6., 82 A., Viborg, E. e. Biskop.
- Søborg, Hansine Vilhelmine Emilie, f. Jensen, 23. 5., E. e. Litograf.
- Sølling, Hans Carl Sager, Kbm., 30. 1., Rudkjøb, H: Anna, f. Winter.
- Søndberg, Peter Cajus, Fabr., 29. 11., H: Henriette, f. Saabye.
- Sørensen, Anna, Stifter af Magdalehjem, 29. 10.
- , Fred. Chr., fh. Havnef., 6. 1., H: Emma, f. Keller.
- , Jens, fh. Stat.forst., 20. 2.
- , Jul. Peter, fh. Havnef., 22. 5.
- , Theodor Chr., fh. O.maskinm., 21. 8., 68 A.
- , Thora Emilie, f. Bloch, 2. 4., Vedbæk, M: Stat.forst.
- Sørup, Nicoline, 4. 10., 85 A., Helsingør.
- Tegner, Isaac Vilhelm, Generaldirekt., 16. 10., 77 A.
- Telkamp, Poulina Constance, 16. 1., 86 A.
- Teller, Carl Philip, Prof., 25. 2., 48 A., Gjentofte.
- Terkelsen, Andreas, Generalagent, 22. 11., 61 A., H: Anna Cathr., f. Fjord.
- , Henriette, f. Bistrup, 1. 12. Ronne.
- Tetens, Grace G., 25. 6.
- Thaae, Carl, cand. jur., 11. 5., 70 A.
- Thalbitzer, Harald Charles, fh. Propr., 28. 3., Viborg.
- Thaning, Christian Fred., fh. Apoteker, 23. 7., Odense.
- Thaulow, Emma Caroline, f. Møller, 10. 2.
- Thejll, Lydia Louise, f. Bojesen, 26. 9., 87 A., Fredensborg.
- Thelle, Jacob, fh. Skibsbygger, 24. 2.
- Thestrup, Ida, f. Conradsen, 29. 8., 82 A., Nakskov, E. e. Lærer, cand. phil.
- , Johan Fred. Redsted, Læge, 23. 11., Karise.
- Thielemann, Camilla Margr., f. Hinrichsen, 26. 1., 55 A., M: Generalkonsul.
- Thode, Anna Marie, f. Nielsen, 20. 11.
- Thomsen, Alvine, f. Albinus, 12. 9., Odense.
- , Jens, Bankdirekt., kgl. Agent, 2. 7., Varde.
- , Johannes, Student, 19. 11.
- , Julius Hans Peter Georg, Gehkonfr., 13. 2., 82 A.
- , William, fh. Sgpr., 1. 3., Aalborg.
- Thorbjørnsen, Thorbjørn, O.lærer, 19. 3., 82 A., Hobro.
- Thornam, Heinrich, Postass., begr. 2. 11.
- Thornberg, Anna Frederikke Mathilde, f. Lind, 7. 3., 71 A.
- Thorsen, Elise, f. Grimm, 15. 2., E. e. Politiinsp.
- , Morten, O.sagf., 3. 12., Hellerup.
- Thorsøe, Johan Niels Martinus, Portrætmaler, 5. 8.
- Thott, Ivar Thor Otto, Friherre, 17. 4., 33 A., Stockholm.
- Thuesen, Sophie, f. Kragh, 21. 4., 78 A., Fredericia.
- Tibell, Marie, f. Herold, 16. 9.
- Tiemroth, Charlotte Mathilde, f. Strisker, 1. 4., E. e. Regeringsraad.
- Timm, Viggo Vald., Malerm., 24. 4.
- Tofte, Kirstine Marie, f. Lange, 26. 12., E. e. Strandkontr.
- Torkild-Hansen, Niels Johannes, Premlt., 22. 12.
- Torm, Emanuel Agnetus, fh. Bankkasserer, 26. 10., H: Marie, f. Stahnke.

- Torp, Carl Chr., Justr., Prok., 14. 2., 71 A., H: Thora f. Løffler.
- , Laura Albertine, f. Løffler, 21. 5., E. e. Justr., Prok.
- Tram, Caroline, f. Schnipp, 9. 4., Ubby, M: Sgpr.
- Treschow, Dorothea, f. Busck, 14. 2., 75 A.
- , Hansine, 28. 3.
- Troensegaard, Niels, Skibsreder, 13. 10., 86 A., Hornbæk.
- Trolle, I. G., fh. Bundtm., 14. 11., 62 A., Søllerød.
- Tryde, Frederik Vilhelm, Redakt., Bogtrykker, 6. 3., 71 A., Rønne.
- Tullin, Aug. Vilh., fh. Fabrikbest., 30. 1.
- Tuxen, Antonius Oluf, fh. Navigationsforst., 5. 8., 80 A., Svendborg, H: Sophie Amalie, f. Simonsen.
- , Emilie Dorteia, f. Gøtken, 19. 12.
- , Sophie Amalie, f. Simonsen, 20. 12., Svendborg, E. e. Navigationsforst.
- Tvede, Jørgen Christen, Fabrikejer, 17. 12.
- Uhloft, Caroline Aloyse, f. Heise, 7. 4.
- Ulrich, Axeline Sophie, f. Reusch, 12. 1., M: Justr.
- , Doris, f. Kemp., begr. 15. 9., E. e. Forstinsp.
- , Georg Chr., Forstasp., 15. 9., Holte.
- Undall, Werner, Hofjægerm., 14. 2., 89 A.
- Unmack, Chr. Rudolph, Fabr., 21. 8., 74 A.
- Ursin, Jacobine Frederikke, 12. 12., 81 A.
- Utke, Charlotte Johanne Elisab., f. Kølle, 19. 7.
- Vedel, Emil, Kmhr., fh. Amtm., 24. 5., 84 A., Sorø.
- Vest, I. L., Højskoleforst., 2. 7., 65 A., Voldby.
- Viale, Carl Marianus Charles, Ob., 15. 2.
- Voigt, Henrik Banner, Godsejer, 3. 10., St. Petersborg.
- Voigt, Tecla Agnes, 19. 4.
- Volqvartz, Anton Carsten, Oblt., 13. 12., 80 A., H: Marie, f. Sally.
- Waage, Olaf, Provst, Lic. theol., 13. 4., 75 A., H: Marie, f. Nyeborg.
- Waarst, M. C. B., fh. Kbm., 26. 10., 84 A., Aalborg.
- Wagner, Amalie Cecilie, f. Simonsen, 7. 10.
- , Anna Poulina, f. Manthey, 2. 7., E. e. Ob.
- Wahl, Alvilda Vilhelmine Gyrithe, 29. 10.
- , Inger Johanne, 2. 5.
- Wamberg, Henriette, 5. 3.
- Warburg, Frederik, Gross., 24. 5.
- , Henriette, f. Trier, 9. 4., 86 A.
- Warming, Peter Høeg, fh. Adjunkt, cand. polyt., 18. 12., 89 A.
- Wedel, Emmy, 29. 4., Hegnetslund.
- Wedel-Jarlsberg, Vilhelm, Baron, 6. 9., Schweiz, H: Edle, f. Rosenørn Lehn.
- Wegener, Rosalie, 14. 2.
- Wegmann, Louise, f. Obermüller, 6. 10.
- Weile, Frederik, fh. Vinhdlr., 15. 12., H: Henriette, f. v. d. Recke.
- Weitzmann, Chr. L., Kaner., 18. 7., 65 A., Hillerød.
- Wellejus, Edvard, Toldforv., 14. 12., 64 A., Nyborg.
- Wendel, Valdemar, Krigsassess., 27. 7.
- Wenneche, Caroline, f. Hougs, 15. 1., 91 A.
- Werner, Aage, cand. theol., 27. 2.
- , Cathrine Magdalene, f. Berthling, 1. 2.
- Wessel, Thomas, political officer, 15. 10., 36 A., Afrika.
- West, Carl Emil, fh. Skovr., 31. 3., Ordrup, H: Caroline, f. Krohn.
- Westengaard, Otto Bergio Chr., Etr., 27. 7., 81 A.
- Westergaard, Thorvald, Konfr., Oblt., 20. 11., 70 A., Holte.
- Westring, Gustav Fred., fh. O.dyr-læge. 8. 3., 75 A.
- Whitte, Carl Chr. Jørgen Scheel, Sgpr., 29. 1., 62 A.

- Wibe, Georg Sophus, fh. Bogtrykker, 14. 10., H: Emilie, f. Svanekjær.
- Wibe-Simonsen, Palmi Immanuel, Lt., 9. 3., 28 A.
- Wiche, Jul., Vinhdrl., 7. 4.
- Wied, Rasmus Jens Georg Carl, Sgpr., 7. 7., 66 A., Humble, H: Sophie, f. Balslev.
- Wienecke, Ferdinandine, 14. 9.
- Wiimh, Mathilde Elisab., 31. 3., Vordingborg.
- Wiinholt, Edvard Will., fh. Vejass., 12. 3., Randers.
- Wiinstedt, Johan Aug., Justr., Apoteker, 4. 11., Horsens.
- Wilkins, Vilhelmine Louise, 26. 11.
- Wille, Viggo Fred., Boghldr., 19. 1.
- Willemann, Ellen Anna Margr., f. Larsen, 1. 1., M: Gross.
- Willerup, Chr., Laborator.forst., 13. 8.
- , Margrethe, f. Hjorth, 1. 5., Hillerød.
- Willesen, Laurits Kaiser, fh. Mølle-ejer, 25. 9., 85 A., Viborg.
- Wilsbech, Marie Olivia, 8. 10., Hillerød.
- Wind, Emilie, begr. 30. 1.
- Windfeldt, T. C., Bankdirekt., 24. 6., 58 A., Varde.
- Winding, Doris Elisab., 17. 6.
- , Marie, f. Ejnsen, 14. 6.
- Wineken, Thora Emilie, f. Gätje, 7. 3., Æroeskjøb, M: Borgm.
- Winther, Chr. Kaalund, Propr., 8. 2., Vanløse.
- , I. F., fh. Kbm., 3. 11., Svendborg.
- , Jørgen, Badeentrepr., 20. 3., Gjentofte.
- , Vilhelmine, 27. 8.
- Wismand, Frederik Chr. J., Krigs-assess., 3. 4.
- Wistoft, Emilie, f. Michelsen, 9. 1., Aarhus.
- Witt, Kate Inger, 5. 2.
- Wittrup, Michael Chr., fh. Adjunkt, Justr., 25. 5., Nykjøb. F.
- Wolf, Hansine Elisab. Antoinette, f. Kierulf, 26. 1., E. e. Sgpr.
- Wolfhagen, Dorothea Emilie, f. Martini, 7. 9., Aarhus.
- Worm, Mathilde, f. Hansen, 14. 3., M: Kapt.
- Worsøe, Frederik August, fh. Kordegn, 10. 7., Slagelse.
- Wulff, Peter B., fh. Bankdirekt., 21. 7., Vejle, H: Anna, f. Krarup.
- , Valdemar Theodor, Agent, 22. 8.
- v. Wylich, Carl Thomas, Klasselott.-koll., 10. 4., Esbjerg.
- Zachariae, Karen Augusta, f. Kaarsberg, 8. 5., 82 A., Bloustrød.
- , Margaret, f. Lang., 25. 5., 84 A.
- Zahle, Henrik Christopher Valentin, fh. O.telegr., 22. 3., 82 A.
- Zahlmann, Julie, 14. 9.
- Zeden, Albert Hugo, Konsul, 4. 12.
- Ziegler, Emilie, f. Bartholin, 20. 5., 88 A.
- Zytphen-Adeler, Bertha Frederikke Thusnelda, Baronesse, 6. 4., 67 A.
- Øhlenschläger, Carl, Kbm., 26. 4., Horsens, H: Helga, f. Tesch.
- Øllgaard, Marie, 27. 9.
- , Nicolai Esmark, Rektor, 30. 10., 60 A., Ribe, H: Sophie, f. Forsberg.
- Ørbeck, Johanne Mathilde, f. Rasmussen, 6. 4., E. e. Gross.
- Ørenstrup, Jenny, f. Gether, 13. 3.
- Ørsted, Anders Sandøe, fh. Præst, 3. 8., 50 A., Aarhus.
- Øster, Anna Henriette Petra, f. Petersen, 15. 4., Ordrup.
- Østerberg, Erik Olaf Vilh., Fyrm., 23. 9.
- Østerbol, Hjalmar, Læge, 13. 5.
- Østergaard, Cecilie Adelheid Caroline, f. Hedemann, 3. 10., 44 A., Verring, M: Sgpr.

Indhold.

	Side
Uddrag af de ældste Kirkebøger for den romersk-katholske Menighed i København. Af Arkivassistent <i>Fr. Jürgensen West</i>	1
Ungdomserindringer af Lotterikollektør i Åalborg Jens Bech, meddelte ved hans Sønnedatter, Fru <i>Suzon Beck</i>	29
Nogle Oplysninger om Skuespiller Hans Christian Knudsen, født 1763, død 1816, meddelte af Bibliothekar <i>Aagaat Daae</i>	68
Familie-Optegnelser fra Fladstrand, meddelt af Universitetsstipendiat <i>Oluf Kolsrud</i>	71
Christen Pram og Konsulatsposten i Tunis. Ved Arkivassistent <i>E. Marquard</i>	76
Spørgsmaal og Svar.	
Spørgsmaal 1: Gammel norsk Adel? af Arkivamanuensis <i>A. W. Rasch</i>	83

Skriftlige Henvendelser bedes sendte til Samfundets Sekretærer: for Norge Amanuensis *A. W. Rasch*, Rigsarkivet, Christiania — for Danmark Arkivsekretær *G. L. Grove*, Tidsskriftets Redaktør, Strandgade 46, Kjøbenhavn C.

Paa Grund af Redaktørens Sygdom er dette Hefte forsinket. Andet Hefte vil komme først i December.